

Gouverneur van Sint Maarten

Aan de Staten van Sint Maarten
T.a.v.: De voorzitter Dhr. Sidharth M. Bijlani
Wilhelminastraat 1
Philipsburg
Sint Maarten

STATEN VAN SINT MAARTEN	
Ingek. 20 DEC 2023	
Volgnt. 15/292/P3-24	
Far.	AG

Philipsburg, 18 december 2023

Ons kenmerk: LV-23/006

Onderwerp: Ontwerplandsverordening basisbetaalrekening

Bijlagen: 1

Geachte heer Bijlani,

Hierbij wordt u aangeboden het ontwerplandsverordening houdende regels met betrekking tot een basisbetaalrekening voor verder afhandeling.

DE GOUVERNEUR VAN SINT MAARTEN

mr. A.G. Baly

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2023-2024-174
No. 1

Landsverordening houdende regels met betrekking
tot een basisbetaalrekening voor consumenten
(Landsverordening basisbetaalrekening)

AANBIEDING

De regering biedt de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp van Landsverordening houdende regels met betrekking tot een basisbetaalrekening voor consumenten (Landsverordening basisbetaalrekening).

De memorie van toelichting, die het ontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

Philipsburg, **DEC 19 2023**
De Gouverneur van Sint Maarten

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2023-2024-174
No. 2

Landsverordening, van de
houdende regels met betrekking tot een
basisbetaalrekening voor consumenten
(Landsverordening basisbetaalrekening)

ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie
steeds meer afhankelijk is van de verlening van betalingsdiensten;

dat het wenselijk is dat een consument die daarbij een werkelijk
belang heeft in beginsel het recht heeft een basisbetaalrekening te openen
bij een betaaldienstverlener;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten,
vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1 - Definities

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt
verstaan onder:
 - a. de Bank: de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten;
 - b. basisbetaalrekening: een betaalrekening als bedoeld in het tweede
lid;
 - c. basisbetaaldienst: de diensten in verband met het aanbieden van
een basisbetaalrekening als bedoeld in het tweede lid;
 - d. betaaldienstgebruiker: persoon die in de hoedanigheid van betaler,
betalingsbegunstigde of beide van een basisbetaaldienst gebruik
maakt;
 - e. betaaldienstverlener: betaalinstelling, kredietinstelling of
elektronischgeldinstelling.
 - f. betaalinstelling: degene die zijn bedrijf maakt van het verlenen
van betaaldiensten, met uitzondering van een kredietinstelling of
elektronischgeldinstelling;
 - g. betaalinstrument: gepersonaliseerd instrument of
gepersonaliseerde instrumenten of het geheel van procedures,
overeengekomen tussen de betaaldienstgebruiker en de

- betaaldienstverlener, waarvan gebruik wordt gemaakt voor het initiëren van een betaalopdracht;
- h. betaalrekening: op naam van één of meer betaaldienstgebruikers aangehouden rekening die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt;
 - i. betalingsbegunstigde: persoon die in de hoedanigheid van ontvanger, betalingsgebruiker of beide van een basisbetaaldienst gebruik maakt;
 - j. betalingstransactie: een door of voor rekening van de betaler of door de betalingsbegunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponereerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de betalingsbegunstigde zijn;
 - k. consument: een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener een basisbetaaldienst verleent of aan wie deze voornemens is een basisbetaaldienst te verlenen;
 - l. elektronisch geld: elektronisch of magnetisch opgeslagen monetaire waarde, vertegenwoordigd door een vordering op de uitgever, welke door hem is uitgegeven in ruil voor ontvangen geld dat is uitgegeven of gegarandeerd door een overheid of een centrale bank, om betalingstransacties te verrichten, en welke wordt aanvaard door een ander;
 - m. elektronischgeldinstelling: degene die bedrijfsmatig elektronisch geld uitgeeft;
 - n. kredietinstelling: een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen;
 - o. raamovereenkomst: overeenkomst die de uitvoering beheerst van afzonderlijke en opeenvolgende betalingstransacties en die de verplichtingen en voorwaarden voor de opening van een betaalrekening kan omvatten;
 - p. transactieprofiel: een bij aanvang van de relatie met de dienstverlener door de consument opgestelde beschrijving van de aard, omvang en andere relevante kenmerken van de transacties die in deze relatie worden verwacht en die passen bij al het andere dat uit het cliëntenonderzoek naar voren is gekomen, alsmede van het verwachte gebruik van de rekening van een cliënt.
2. Onder een basisbetaalrekening wordt een betaalrekening verstaan die met inbegrip van bijbehorende betaalinstrumenten voldoet aan de volgende kenmerken:
- a. het is mogelijk contanten op de basisbetaalrekening te storten;
 - b. het is mogelijk contanten van de basisbetaalrekening op te nemen;
 - c. het is mogelijk betalingstransacties, uit te voeren op een betaalrekening bij de betaaldienstverlener van de betaaldienstgebruiker of bij een andere betaaldienstverlener, waaronder:
 - 1°. uitvoering van automatische debitering, met inbegrip van eenmalige automatische debitering;
 - 2°. uitvoering van betalingstransacties met behulp van een betaalkaart of een soortgelijk betaalinstrument;
 - 3°. uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betalingsopdrachten;
 - d. een negatief saldo is niet mogelijk;
 - e. overmaking naar een rekening bij een betaaldienstverlener in een ander land dan Sint Maarten en Curaçao is niet mogelijk.

Artikel 2 - Recht op basisbetaalrekening

1. Een betaaldienstverlener die betaalrekeningen aan consumenten aanbiedt, stelt consumenten op verzoek in de gelegenheid, uitsluitend op eigen naam, een basisbetaalrekening in de geldeenheid van Sint Maarten aan te vragen en te gebruiken, ongeacht de nationaliteit of woonplaats van de consument.
2. Een basisbetaalrekening omvat de diensten, genoemd in artikel 1, tweede lid, voor zover de aangezochte betaaldienstverlener die diensten ook aanbiedt aan consumenten die een andere betaalrekening dan een basisbetaalrekening aanhouden bij de betreffende betaaldienstverlener.
3. De betaaldienstverlener opent een basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag, tenzij een of meer van de weigeringsgronden, bedoeld in artikel 3, van toepassing zijn.
4. De betaaldienstverlener verplicht de aanvrager bij het openen van een basisbetaalrekening niet tot het afnemen van andere diensten of producten, tenzij het gaat om de verplichting tot het deelnemen in het eigen vermogen van de betreffende betaaldienstverlener en de betaaldienstverlener alle consumenten hiertoe verplicht bij het openen van een betaalrekening.
5. De betaaldienstverlener biedt de diensten, bedoeld in het tweede lid, kosteloos of tegen een redelijke vergoeding aan. De betaaldienstverlener brengt niet meer dan een redelijke vergoeding in rekening bij de consument in geval van niet-nakoming van de verbintenissen uit hoofde van de raamovereenkomst. De redelijke vergoeding is minder dan ten aanzien van een reguliere betaalrekening.
6. De Bank stelt in algemeen verbindende voorschriften vast regels ten aanzien van:
 - a. de documenten waarvan de betaaldienstverlener van de consument uitsluitend de overlegging of vastlegging mag eisen;
 - b. een bedrag dat de consument ten hoogste per maand mag storten op de basisbetaalrekening.
7. Het bepaalde in de artikelen 6a, derde, vierde, zesde en zevende lid, en 6b van de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen is van overeenkomstige toepassing.
8. Het is verboden zichtbaar onderscheid te maken tussen klanten met een reguliere betaalrekening en klanten met een basisbetaalrekening.

Artikel 3 - Weigeringsgronden

1. Een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, indien de betaaldienstverlener bij het openen daarvan niet kan voldoen aan de bij of krachtens de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering gestelde eisen.
2. Een betaaldienstverlener mag voorts het openen van een basisbetaalrekening weigeren indien de aanvrager:
 - a. niet kan aantonen een werkelijk belang te hebben bij het openen van een basisbetaalrekening in Sint Maarten;
 - b. bij een in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener een aanvraag voor een betaalrekening heeft lopen of reeds een

betaalrekening aanhoudt bij een andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener, waarmee hij gebruik kan maken van de diensten, genoemd in artikel 1, tweede lid, tenzij de aanvrager verklaart ervan in kennis te zijn gesteld dat die betaalrekening zal worden opgeheven;

- c. minder dan acht jaar geleden onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht;
 - d. een basisbetaalrekening had die op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel e, minder dan twee jaar geleden is beëindigd; of
 - e. weigert om desgevraagd de in het derde lid bedoelde verklaring te ondertekenen.
3. Het is de betaaldienstverlener toegestaan om, alvorens een basisbetaalrekening te openen, bij andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverleners na te gaan of de aanvrager aldaar reeds een betaalrekening aanhoudt of heeft aangevraagd. De betaaldienstverlener mag de aanvrager verzoeken om een verklaring te ondertekenen waaruit blijkt dat hij geen andere betaalrekening aanhoudt of heeft aangevraagd bij een in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener.

Artikel 4 - Informatie omtrent weigering

- 1. Binnen uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag informeert de betaaldienstverlener de aanvrager over de weigering een basisbetaalrekening te openen.
- 2. De weigering, bedoeld in het eerste lid, geschiedt schriftelijk en kosteloos, en onder opgaaf van redenen, tenzij dit laatste in strijd zou zijn met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering of met de veiligheid van het land of de openbare orde.
- 3. Indien een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, stelt de betaaldienstverlener de aanvrager op de hoogte van:
 - a. de interne klachtenprocedure waarover de betaaldienstverlener beschikt;
 - b. de procedure om een klacht in te dienen bij de Bank;
 - c. het recht van de consument om een vordering in te stellen bij het Gerecht in eerste aanleg.

Artikel 5 - Beëindiging van de overeenkomst

- 1. Een betaaldienstverlener kan een overeenkomst met de houder van de basisbetaalrekening of een raamovereenkomst waarin toegang tot een basisbetaalrekening wordt geregeld eenzijdig beëindigen indien de houder van die rekening:
 - a. gedurende meer dan 24 opeenvolgende maanden op de basisbetaalrekening geen transacties heeft verricht;
 - b. een betaalrekening aanhoudt, waarmee hij gebruik kan maken van de in artikel 1, tweede lid, genoemde diensten, bij een andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener;
 - c. onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht;

- d. onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt om toegang tot de basisbetaalrekening te verkrijgen en verstrekking van de juiste en volledige informatie ertoe zou hebben geleid dat de betaaldienstverlener het openen van een basisbetaalrekening zou hebben geweigerd op grond van artikel 3; of
 - e. de basisbetaalrekening opzettelijk heeft gebruikt voor het plegen van strafbare feiten.
- 2. Indien de betaaldienstverlener voornemens is de overeenkomst te beëindigen op grond van het eerste lid, onderdeel a, b of c, stelt zij de rekeninghouder twee maanden vóór de beëindiging van de overeenkomst hiervan in kennis.
 - 3. Indien de betaaldienstverlener de overeenkomst beëindigt op grond van het eerste lid, onderdelen d of e, beëindigt zij de overeenkomst onmiddellijk en stelt zij de rekeninghouder hiervan in kennis.
 - 4. Artikel 4, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de kennisgeving, bedoeld in het tweede of derde lid.

Artikel 6 - Verslag aan de Staten

De Minister van Financiën zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze landsverordening aan de Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze landsverordening in de praktijk.

Artikel 7 - Inwerkingtreding

De artikelen van deze landsverordening treden in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 8 - Citeertitel

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening basisbetaalrekening.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Financiën
d.d.

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2023-2024-174
No. 3

Landsverordening van de
houdende regels met betrekking tot een
basisbetaalrekening voor consumenten
(Landsverordening basisbetaalrekening)

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. De achtergrond van dit ontwerp is het verbeteren van toegang voor consumenten tot digitale betaaldiensten. Als gevolg van de zich steeds meer digitaliserende financiële wereld hebben landen wereldwijd als onderdeel van hun landelijke strategie zich voorgenomen om financiële inclusie te bevorderen. In lijn met deze internationale ontwikkelingen heeft de regering zich ten doel gesteld de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie. Om een economie op zijn best te laten functioneren, moet deze groeien, duurzaam en stabiel zijn. Een sociaal inclusieve economie is echter veel meer dan dit. Het is niet alleen dat de economie alleen maar groeit, maar dat het groeit voor alle mensen. Het is niet alleen het creëren van stabiliteit voor sommige mensen, maar het creëren van stabiliteit, zodat elke persoon vrij is van zorgen over financiële wegversperringen of onvoorziene problemen. In een inclusieve economie heeft de bevolking een grote mogelijkheid om deel te nemen aan de economische ontwikkeling. Belangrijk is evenwel een veilig en efficiënt betalingsverkeer, dat betaalbaar, betrouwbaar en toegankelijk is voor de participanten.

2. Een moderne en sociaal inclusieve economie is steeds meer afhankelijk van de verlening van betaaldiensten. Voor de consument moet het mogelijk zijn om toegang te hebben tot het (girale) betalingsverkeer en een aantal basale financiële diensten. Het beschikken over minimaal een (basis)betaalrekening biedt deze toegang. Dit ontwerp is met name bedoeld om diegenen in de samenleving, die om wat voor reden dan ook niet over een betaalrekening (kunnen) beschikken, een laagdrempelige toegang tot het (girale) betalingsverkeer te geven. Uit onderzoek verricht door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten in samenwerking met het Centraal Bureau van Statistiek van Curaçao in 2020, genaamd 'Households' financial affairs 2020' (zie bijlage 1) aan de hand waarvan een rapport is uitgebracht, bleek dat een groot deel van de bevolking niet

beschikt over een betaalrekening (ruim 12% van de bevolking van Curaçao). Uit een soortgelijk onderzoek verricht in Sint Maarten in 2021 ('A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021') (zie bijlage 2), bleek dat de situatie in Sint Maarten niet veel anders is. In Sint Maarten lag het percentage hoger (namelijk 17%). De financiële situatie van de consument (lage inkomens), de hoge kosten van een betaalrekening, de ongeschiktheid van de aangeboden producten en onvoldoende financiële kennis werden naar aanleiding van het onderzoek gezien als oorzaken hiervan. Ter voorkoming van sociale en financiële uitsluiting is het belangrijk dat consumenten toegang hebben tot girale betaaldiensten. Dit geldt te meer nu steeds meer instanties afstappen van contante betalingen. Contante betalingen maken plaats voor giraal betalingsverkeer. Door het recht op toegang tot een basisbetaalrekening wettelijk te verankeren, wil de regering van Sint Maarten verzekeren dat iedere consument die een betaalrekening wenst te openen daar ook echt toe in staat is.

Ter bevordering van de financiële inclusie wordt naast het onderhavig ontwerp, gewerkt aan ontwerpen van landsverordeningen waarmee de invoering van een vergunningstelsel voor betaaldienstverleners en virtuele activa dienstverleners, waarmee bijvoorbeeld betalingen van de consument aan online aanbieders en het aanbieden van digitaal geld of wel crypto's wordt gereguleerd.

Tevens wordt er gewerkt aan de invoering van wettelijke oversight wat het toetsen van systemen in het betalings- of effectenverkeer aan standaarden inhoudt met als doel de veiligheid en efficiëntie en de modernisering van het financiële stelsel te bevorderen. Een ander ontwerp waaraan wordt gewerkt betreft het invoeren van toezicht op administrateurs van FMI-systemen. Dit zijn financiële markt infrastructuursystemen met formele en gestandaardiseerde regelingen en gemeenschappelijke regels voor het berekenen en afwikkelen van betalings- of effectentransacties.

3. Bij de voorbereiding van het onderhavige ontwerp is mede gelet op de artikelen 4:71f tot en met 4:71i van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht, die strekken ter implementatie van de Richtlijn betaalrekeningen van de Europese Unie, te weten richtlijn nr. 2014/92/EU van 23 juli 2014 (PbEU 2014, L 257).

Hiernaast heeft de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten consultaties gehouden over het onderhavige ontwerp met de bancaire sector. Tijdens de consultatie zijn uitgebreid de argumenten besproken om het recht op een basisbetaalrekening voor de consument in wetgeving te verankeren.

Van belang is om te vermelden dat er parallel aan de consultatie over het wetsontwerp, gesprekken met de bancaire sector zijn gevoerd over een samenwerkingsconvenant basisbetaalrekening. Naar aanleiding van deze consultaties is onder andere naar voren gekomen dat de doelstelling van de basisbetaalrekening wordt gesteund maar een samenwerkingsovereenkomst wordt niet nodig geacht. Aanvullend zijn er vragen gesteld over het nut van een Convenant terwijl er wetgeving in de maak is.

4. Er spelen een aantal aspecten met betrekking tot de basisbetaalrekening. Op enkele wordt hieronder kort inhoudelijk ingegaan.

a. Non-discriminatie

De basisbetaalrekening heeft ten opzichte van een reguliere betaalrekening een aantal beperkingen:

- De basisbetaalrekening mag niet rood staan (artikel 1, tweede lid, onder d);
- Overmakingen zijn alleen mogelijk in Sint Maarten en naar Curaçao (artikel 1, tweede lid, onder e);
- De consument kan slechts een betrekkelijk laag maximumbedrag op de basisbetaalrekening storten (artikel 2, zevende lid, onder b);
- Een basisbetaalrekening kan niet bestaan naast een andere (basis)betaalrekening (artikel 3, tweede lid, onder b);
- De basisbetaalrekening mag enkel op eigen naam staan; een gezamenlijke basisbetaalrekening is uitgesloten (artikel 2, eerste lid).

Deze beperkingen zijn niet discriminatoir. Wil er sprake zijn van verboden discriminatie als bedoeld in de Staatsregeling van Sint Maarten (Staatsregeling) of de mensenrechtenverdragen (Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden [EVRM] en Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten [IVBPR]) dan moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- Er moet een (verboden) grond zijn. Zowel artikel 3 Staatsregeling als artikel 14 EVRM, artikel 1 Protocol 12 EVRM en artikel 26 IVBPR noemt specifieke discriminatiegronden (godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht), maar voegt daaraan toe: 'of op welke grond dan ook' of termen met dezelfde strekking. Volgens de Grote Kamer van het Europese Hof voor de rechten van de mens moet het dan wel gaan om 'an identifiable characteristic';
- Verder moeten de te vergelijken groepen (de houders van een basisbetaalrekening en de houders van een reguliere betaalrekening) zich in een relevant vergelijkbare positie bevinden.

Als deze twee hobbels zijn genomen, moet het verschil in behandeling niet gerechtvaardigd zijn, hetgeen betekent:

- dat er geen redelijk doel is, of
- dat er geen redelijke proportionaliteit is tussen doel en middelen.

De rechtvaardiging is er ten aanzien van dit ontwerp in elk geval wel, aan de andere voorwaarden wordt niet voldaan. Het redelijke doel van de basisbetaalrekening is om consumenten die niet of moeilijk een reguliere betaalrekening kunnen krijgen te helpen aan een basisbetaalrekening. Zie de considerans van dit ontwerp: 'dat de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie steeds meer afhankelijk is van de verlening van betalingsdiensten' en 'dat het wenselijk is dat een consument die daarbij een werkelijk belang heeft in beginsel het recht heeft een basisbetaalrekening te openen bij een betaaldienstverlener.' De toegang van consumenten moet laagdrempelig zijn. De betaaldienstverlener heeft de plicht consumenten te accepteren zonder de gebruikelijke screening. Het spreekt vanzelf dat daartegenover moet staan dat de betaaldienstverlener wordt afgeschermd tegen risico's. Deze risico's zijn niet alleen dat de rekening rood zou kunnen komen te staan, ook gaat het om de risico's tegenover antimoney laundering-autoriteiten en corresponderende banken. Bovendien is het algemeen belang gediend met het tegengaan van witwassen.

Dat de betaaldienstverleners in de praktijk geen klanten mogen weigeren louter op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, spreekt vanzelf. Dit hoeft niet apart in deze landsverordening te worden bepaald. In het Burgerlijk Wetboek is het evenmin apart bepaald. Voldoende is artikel 3 van de Staatsregeling en de desbetreffende artikelen in de mensenrechtenverdragen. Hieraan mag getoetst worden en deze kunnen horizontale werking (tussen particulieren) hebben.

Een consument die een werkelijk belang heeft, kan niet worden geweigerd (zie artikel 3, tweede lid, onder a), ongeacht nationaliteit of woonplaats (zie artikel 2, eerste lid). Ook de verblijfstatus doet er niet toe, mits een werkelijk belang bij een basisbetaalrekening aanwezig is (zie hierna onder e).

Wat betreft de te vergelijken groepen (de houders van een basisbetaalrekening en de houders van een reguliere betaalrekening) en of deze zich in een relevant vergelijkbare positie bevinden, kan worden gesteld dat dit ontwerp is bedoeld om diegenen in de samenleving, die om wat voor reden dan ook niet over een betaalrekening kunnen beschikken

toegang tot het girale betalingsverkeer te geven. Dit brengt met zich mee dat deze groep vergeleken wordt met diegenen in de samenleving die wel over een betaalrekening beschikken en deelnemen aan het betalingsverkeer. Aangezien het doel van dit ontwerp is om de diegenen die niet over een betaalrekening kunnen beschikken toegang te geven tot het girale betalingsverkeer, is deze groep te kwalificeren als zich bevindende in een relevant onvergelykbare positie ten opzichte van de groep die wel beschikt over een betaalrekening en toegang heeft tot het girale betalingsverkeer.

Wat betreft de proportionaliteit tussen doel en middelen, kan aan de ene kant worden gesteld dat, zoals eerder is aangegeven, dat op basis van de consultaties met de bancaire sector kan worden aangenomen dat het ontwerp een juist middel is om de basisbetaalrekening te regelen en dat lichtere middelen zoals een Convenant dan wel zelfregulering, niet haalbaar zijn gebleken. En aan de andere kant dat de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening. Gebaseerd op het voorgaande kan worden gesteld dat er sprake is van een redelijke proportionaliteit tussen het doel en de middelen

b. Reikwijdte: aanbod

Elke betaaldienstverlener die betaalrekeningen aan consumenten aanbiedt, is verplicht consumenten van een basisbetaalrekening te voorzien, indien zij daarom verzoeken. Deze verplichting tot het verlenen van toegang tot een basisbetaalrekening geldt dus alleen voor betaaldienstverleners die reeds betaalrekeningen voor consumenten aanbieden.

Betaaldienstverleners die zich daar niet op richten, zoals spaar- en zakenbanken, zijn niet verplicht een basisbetaalrekening te verstrekken omdat de bedrijfsvoering van deze banken daarop niet is ingericht.

c. Reikwijdte: vraag

De leeftijd en financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement, maken geen verschil voor het aanvragen van een basisbetaalrekening.

Onder het begrip consument wordt verstaan: een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener een betaaldienst verleent of aan wie deze voornemens is een betaaldienst te verlenen (artikel 1, eerste lid, onder k). De consument moet wel een werkelijk belang hebben; zie hierna onder e. Ook een minderjarige die een afgeleide woonplaats heeft kan consument zijn, maar zal vertegenwoordigd moeten worden door zijn wettelijke vertegenwoordiger (in het bijzonder een ouder), zoals geregeld in het Burgerlijk Wetboek.

d. AML en TF-toetsing

Betaaldienstverleners dienen een aanvraag voor een basisbetaalrekening te weigeren indien de verstrekking hiervan strijdig zou zijn met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering. Doel van deze voorwaarde is het voorkomen dat cliënten hun basisbetaalrekening misbruiken voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering. Het beperken van de mogelijkheden voor witwassen van geld of terrorismefinanciering draagt bij aan de openbare orde en veiligheid.

e. Werkelijk belang

Om oneigenlijk gebruik van de basisbetaalrekening te voorkomen, mag de betaaldienstverlener bij een aanvraag van een basisbetaalrekening van de consument verlangen dat deze kan aantonen dat er sprake is van een werkelijk belang bij het openen van een basisbetaalrekening.

Betaaldienstverleners kunnen dus concluderen dat er in een specifiek geval geen sprake is van een werkelijk belang. De invulling van het vereiste van werkelijk belang mag echter niet zover gaan dat het recht op toegang tot een basisbetaalrekening te moeilijk of te belastend wordt gemaakt. Van een werkelijk belang zal in beginsel sprake zijn indien de consument een duidelijke relatie met Sint Maarten heeft. Dit wordt in ieder geval verondersteld indien een consument rechtmatig hier te lande verblijft. Verdere kenmerken van een werkelijk belang kunnen zijn het beschikken over de Nederlandse nationaliteit, een beroepsuitoefening die verband heeft met Sint Maarten, het in Sint Maarten stage lopen, werkzaam zijn op een leerplaats, of het volgen van een opleiding.

Men denke ook aan 'digital nomads' die lokaal betalingen moeten verrichten om te kunnen voldoen aan hun dagelijkse levensbehoeftes. Er is sprake van werkelijk belang indien een consument die in het buitenland woont of verblijft eigenaar is van vastgoed ten aanzien waarvan huuropbrengsten worden genoten en belasting moet worden betaald. Andere voorbeelden zijn personen waarvan een werkvergunning of verblijfsvergunning is aangevraagd en nog in behandeling is, een persoon die zich voor een korte periode vestigt in het land. Deze zijn echter alleen voorbeelden en dienen niet als regel te worden gebruikt. In alle gevallen dat aan de overheid betaald moet worden of jegens de overheid recht op betaling bestaat, zal er wel een werkelijk belang aanwezig zijn. De betaaldienstverlener mag dit toetsen ingevolge artikel 3, tweede lid, onder a en bij weigering kan een klachtinstantie of de rechter beoordelen of de weigering terecht was.

f. Geen roodstandfaciliteit

Een basisbetaalrekening is een betaalrekening met basisfuncties waarop geen roodstand mogelijk is. Dit past bij de acceptatieplicht van betaaldienstverleners, die dus geen onderzoek kunnen doen naar de financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement. Het staat betaaldienstverleners vrij om consumenten een andere betaalrekening dan een basisbetaalrekening aan te bieden, waarop roodstand wel mogelijk is. Betaaldienstverleners worden in dat geval geacht een evenwichtige belangenafweging van de eigen en de belangen van de consument te maken.

g. Alleen overmakingen in Sint Maarten en naar Curaçao

De beperking voor gebruik van de basisbetaalrekening in de landen Sint Maarten en Curaçao past bij de laagdrempeligheid van het soort product en de aard van de wetgeving, namelijk een sociale consumentenwetgeving. De betaaldienstverleners moeten voor dit product een procedure hanteren die afwijkt van de algemene acceptatie procedure. Ze hebben een acceptatieplicht en doen een eenvoudige screening maar geen onderzoek naar de financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement. Sint Maarten en Curaçao vormen een monetaire unie. Het gaat bij een basisbetaalrekening met vereenvoudigde screening om basale financiële diensten. Het vrije kapitaalverkeer blijft behouden voor reguliere betaalrekeningen waarvan de houders wel door de betaaldienstverleners zijn gescreend en onderworpen aan risicobeoordeling en risico mitigerende factoren. Wie daaraan behoefte heeft dient een reguliere betaalrekening aan te vragen. Daar komt bij dat buitenlandse betaaldienstverleners overschrijvingen en transacties door personen die niet conform internationale standaarden zijn gescreend door een betaaldienstverlener, niet zullen accepteren hetgeen ook gevolgen zal hebben voor de verdere handelsrelatie met bijvoorbeeld een correspondent bank. Het vrije kapitaalverkeer gaat ervan uit dat betaaldienstverleners elkaar kunnen vertrouwen.

h. Weigeringsgronden

Het recht op toegang tot een basisbetaalrekening is niet ongelimiteerd. Artikel 3 van het ontwerp somt voor de betaaldienstverleners zowel verplichte als optionele weigeringsgronden op. Daarbij moeten betaaldienstverleners erop letten dat de uitoefening van het recht van toegang tot een basisbetaalrekening niet te moeilijk of belastend wordt gemaakt voor de consument. De weigeringsgronden mogen bijvoorbeeld niet door betaaldienstverleners worden gebruikt voor het afwijzen van

commercieel minder aantrekkelijke consumenten. In het bijzonder waar de betaaldienstverleners de verstrekking van een basisbetaalrekening mógen weigeren, geldt het uitgangspunt dat de betaaldienstverlener aan de hand van het proportionaliteitsbeginsel een afweging maakt waarbij enerzijds rekening wordt gehouden met de doelstelling om de toegankelijkheid tot betaaldiensten voor consumenten te verbeteren en anderzijds het voorkomen van het risico van misbruik van de betreffende dienstverlening.

5. Dit ontwerp bevat privaatrechtelijk consumentenrecht.

Betaaldienstverleners worden verplicht, op verzoek van een consument, met een werkelijk belang daarbij, aan deze een basisbetaalrekening aan te bieden aan de hand van een vereenvoudigde screening. In zoverre kan een vergelijking worden gemaakt met andere consumentenbescherming in het Burgerlijk Wetboek waarmee ook betaaldienstverleners te maken hebben. Men denke aan algemene voorwaarden die niet onredelijk bezwarend mogen zijn, aan het maximum dat bij particuliere borgtocht moet vaststaan, de opzegmogelijkheden van een particuliere borg of particuliere opdrachtgever enz. Zoals ook in het Burgerlijk Wetboek niet voorzien wordt in een speciaal publiekrechtelijk handhavingsmechanisme, ontbreekt deze in dit ontwerp. Zo'n mechanisme (zoals in de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen) zou weinig nut hebben en in elk geval disproportioneel zijn. Het gaat om één gedragsverplichting van de betaaldienstverleners. Als een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, kan die weigering worden getoetst door een klachtinstantie of door de rechter. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 4.

II. Financiële paragraaf

Het ontwerp richt zich tot betaaldienstverleners. Voor de landskas heeft het geen financiële gevolgen.

III. Advies Raad van Advies van Curaçao

De Raad van Advies heeft op 9 augustus 2023 advies (LV-23/006) uitgebracht naar aanleiding waarvan aanpassingen zijn gedaan in de tekst van het ontwerp en de Memorie van Toelichting. Aan de hand van advies uitgebracht door de Raad van Advies van Curaçao op 16 oktober 2023 (RvA no. RA/20-23-LV) zijn er ook wijzigingen in het ontwerp en de Memorie van Toelichting van Sint Maarten aangebracht.

I. Algemeen

1. Overheidsinterventie versus de gevolgen daarvan

De Raad vraagt aandacht voor het afleggen van verantwoording door lokale banken aan correspondentbanken. De positie van lokale banken tegenover correspondentbanken ligt in belangrijke mate ten grondslag aan de beperkingen van de basisbetaalrekening. Deze zijn: de basisbetaalrekening mag niet rood staan (artikel 1, tweede lid, onder d); overmakingen zijn alleen mogelijk in Curaçao en naar Sint Maarten (artikel 1, tweede lid, onder e); de consument kan slechts een betrekkelijk laag maximumbedrag op de basisbetaalrekening storten (artikel 2, zevende lid, onder b); een basisbetaalrekening kan niet bestaan naast een andere (basis)betaalrekening (artikel 3, tweede lid, onder b); en de basisbetaalrekening mag enkel op eigen naam staan; een gezamenlijke basisbetaalrekening is uitgesloten (artikel 2, eerste lid). Door deze beperkingen worden geen moeilijkheden verwacht met correspondentbanken.

2. De Raad adviseert een verantwoording te geven over de lasten voor het bedrijfsleven en aan te geven op welke wijze uit procedureel oogpunt bezien een redelijke invoeringstermijn zal worden vastgesteld. Dat er substantiële lasten zullen zijn voor het bedrijfsleven, is niet aannemelijk. De SER heeft daarvan ook geen gewag gemaakt. Overmakingen doen naar een bankrekening en betalingen ontvangen van een bankrekening (al dan niet door internetbankieren) is goedkoper dan cashtransacties. Het invoeringstijdstip zal te zijner tijd worden bepaald bij landsbesluit. Dan zullen ter zake consultaties plaatsvinden.

3. Het toezicht op elektronischgeldinstellingen

De Raad wijst er terecht op dat elektronischgeldinstellingen nog niet onder toezicht vallen van de CBCS en de Financial Intelligence Unit Curaçao (FIUC), maar dat wetgeving in de maak is. De Raad adviseert hiermee rekening te houden bij de inwerkingtreding. Dit advies is opgevolgd. Artikel 7 maakt het thans mogelijk dat het tijdstip van inwerkingtreding voor verschillende onderdelen verschillend kan worden vastgesteld.

4. Handhaving en het opnemen van een verbodsbepaling

- 1°. Vergelijking met het Burgerlijk Wetboek

De Raad acht de vergelijking met het Burgerlijk Wetboek (BW) niet gepast. De regering is het daarmee niet eens. Bij het openen van een basisbetaalrekening sluiten de cliënt en de bank een overeenkomst van opdracht, waarop afdeling 1 van titel 7 van Boek 7 BW (artikelen 7:400 e.v. BW) in beginsel van toepassing is.

- 2°. Het opnemen van een verbodsbepaling

De Raad wijst op de verplichting van banken geen zichtbaar onderscheid te maken tussen klanten met een reguliere betaalrekening en klanten met een basisbetaalrekening (artikel 2, achtste lid). Volgens de Raad passen hierbij bijzondere publiekrechtelijke handhavingsbepalingen, zoals in de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen 1994.¹ De regering blijft van mening dat een handhavingsarsenaal zoals in de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen 1994 weinig nut zal hebben en in elk geval disproportioneel zal zijn. Het gaat hier om een non-discriminatiebepaling. In de toepasselijke artikelen 7:400 e.v. BW staan meer verbodsbepalingen. Deze zijn in elk geval privaatrechtelijk handhaafbaar, eventueel via de 'small claims court' ten aanzien waarvan thans een ontwerp voor advies bij de SER ligt. Klachten zijn ook mogelijk. Men moet bovendien niet vergeten dat banken beducht zijn voor behoud van hun goede naam. Negatieve berichtgeving op sociale media of een negatief persbericht van de Fundashon pa Konsumidó zullen voor een bank een nachtmerrie zijn. Moeilijk valt ook in te zien wat het belang van een bank zou kunnen zijn om artikel 2, achtste lid, te willen overtreden.

5. De Richtlijn van de Europese Unie en de Nederlandse Wet op het financieel toezicht

De Raad vraagt aandacht voor de Richtlijn 2014/92/EU van de Europese Unie en de Nederlandse Wet op het financieel toezicht (hierna: NWft). De regering merkt op dat de in de Europese Unie en Nederland geldende regelgeving niet klakkeloos is gevolgd. Er heeft een eigen afweging plaatsgevonden.

a. Kredietkaarten gekoppeld aan een basisbetaalrekening

Dat kredietkaarten niet uitgegeven kunnen worden, volgt uit deze landsverordening gezien dat zelfs bij het verkrijgen van een basisbetaalrekening de consument hier niet rood op kan staan. Verwezen wordt naar artikel 1 tweede lid sub d van de landsverordening.

b. De facultatieve weigerings- en beëindigingsgronden

De oorspronkelijke weigerings- en beëindigingsgronden (oorspronkelijke artikelen 3, tweede lid, en 5, eerste lid) zijn naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad hersteld.

¹ P.B. 2019, no. 59 (GT).

c. Het recht van de betaaldienstgebruiker om een basisbetaalrekening te openen en te gebruiken. Zie toelichting bij d hierna.

d. Verantwoord beheer van financier door de betaaldienstgebruiker
De regering is voornemens om, als het ontwerp tot landsverordening is verheven, intensief voorlichting aan de bevolking te geven over de inhoud ervan. De regering betwijfelt niet dat ook betaaldienstverleners voor consumenten gratis toegankelijke informatie en kosteloze bijstand beschikbaar zullen stellen met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende vergoedingen en de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden. Ook 'financiële educatie' zal aldus worden geboden.

e. Alternatieve geschillenbeslechting
Artikel 21a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) bepaalt dat de rechter, onder aanhouding van de zaak, partijen kan opdragen hun geschil voor te leggen aan een conflictbemiddelaar (mediator). En in het ontwerp-small claims court, dat thans voor advies bij de SER ligt, wordt bepaald (in artikel 866 Rv-ontwerp): 'De rechter kan partijen met toepassing van artikel 21a verwijzen naar een consumentenorganisatie of andere conflictbemiddelaar.'

6. Financiële gevolgen van het ontwerp voor het Land
De Raad wijst er terecht op dat het Land voorlichtingskosten zal maken, maar deze kunnen gedekt worden uit de bestaande begroting.

II. Inhoudelijke opmerkingen

1. Het ontwerp

a. De raamovereenkomst (artikelen 1, eerste lid en 5, eerste lid)
De Raad adviseert rekening te houden met de artikelen 40 tot en met 48 van de Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG. De regering heeft daarvan kennisgenomen, maar acht het niet nodig deze bepalingen in het ontwerp te verwerken, mede gelet op de regeling van de algemene voorwaarden in afdeling 3 van titel 5 van Boek 6 BW (artikelen 6:231 e.v. BW) en de regeling van opdracht in afdeling 1 van titel 7 van Boek 7 BW (artikelen 7:400 e.v. BW). De bepalingen betreffen: Toepassingsgebied (artikel 40), Algemene voorlichting vooraf (artikel 41), Mededeling van de voorwaarden (artikel 42), Toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het

raamcontract (artikel 43), Wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract (artikel 44), Opzegging (artikel 45), Vóór de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie te verstrekken informatie (artikel 46), Informatie aan de betaler over afzonderlijke betalingstransacties (artikel 47) en Informatie aan de begunstigde over afzonderlijke betalingstransacties (artikel 48).

b. De kenmerken van een basisbetaalrekening (artikel 1, tweede lid)

1°. Betalingstransacties en overmakingen

Naar aanleiding van een terechte opmerking van de Raad is in artikel 2, tweede lid, onder c, de zinsnede ', met inbegrip van geldovermakingen,' geschrapt.

2°. Het hebben van een negatief saldo

De Raad wijst op de mogelijkheid dat het saldo nul is, maar door administratiekosten van de bank de rekening 'rood' komt staan. Hiervan zal niemand wakker liggen. Als er weer een storting geschiedt of een overmaking binnenkomt, herstelt de rekening zich.

c. Het soort basisbetaalrekening (artikel 2, eerste lid)

Naar aanleiding van een opmerking van de Raad zij erop gewezen dat uit het systeem van de landsverordening volgt dat niemand verplicht is een basisbetaalrekening te openen en dat, als men dat wil en ook geaccepteerd wordt door de bank, gekozen kan worden voor een reguliere rekening. Alleen ten aanzien van de basisbetaalrekening bestaat een acceptatieplicht van de banken, niet ten aanzien van een reguliere rekening.

d. Een redelijke vergoeding (artikel 2, vijfde lid)

Wat betreft de 'redelijke vergoeding' is, in navolging van het in Sint Maarten aanhangige ontwerp, artikel 2, vijfde lid, aangevuld.

e. Het maximumbedrag op een basisbetaalrekening (artikel 2, zesde lid)

Wat betreft het maximaal te storten bedrag is artikel 2, zesde lid, aangevuld. Het gaat om een maximum per maand.

f. De weigeringsgronden (artikel 3, tweede lid)

Het wordt aan de betaaldienstverlener overgelaten binnen welke termijn de desbetreffende bestaande (basis)betaalrekening opgeheven zal moeten worden opdat de aanvraag niet geweigerd hoeft te worden. (artikel 3, tweede lid, onder b, slot). Men

bedenke dat een overeenkomst, waaronder de overeenkomst van opdracht tussen betaaldienstverlener en cliënt, niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen heeft, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien (artikel 6:248, eerste lid, BW).

- g. Herstelmogelijkheid van een onvolledige aanvraag (artikel 4, eerste lid)

Om dezelfde reden wordt het aan de betaaldienstverlener overgelaten binnen hoeveel tijd gerekend vanaf het moment van het doen van de aanvraag, een betaaldienstgebruiker in de gelegenheid zal worden gesteld om een onvolledige aanvraag te herstellen.

- h. De beëindiging van een overeenkomst (artikel 5)

1°. Het niet verrichten van transacties

Het is niet nodig artikel 5, eerste lid, onder a, aan te passen. Een incassant heeft een machtiging van de rekeninghouder nodig.

2°. Herstelmogelijkheid

Het gaat in artikel 5 om een discretionaire bevoegdheid van de dienstverlener; in het eerste lid wordt het woord 'kan' gebruikt. De dienstverlener kan dus in de twee maanden, bedoeld in het tweede lid, de hand over het hart strijken en de gelegenheid voor herstel bieden.

2. De memorie van toelichting

a. Grondrechten

De Raad is van oordeel dat naast het verbod op discriminatie ook uitgeweid moet worden over het recht op eigendom, neergelegd in artikel 16 van de Staatsregeling en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag inzake de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

Het is aannemelijk dat beide artikelen zoveel mogelijk op dezelfde wijze moeten worden uitgelegd (aldus de uitspraak van het Constitutioneel Hof van Sint Maarten van 8 november 2013, ECLI:NL:OCHM:2013:2, rov. 2.3.5).

Artikel 1 ('Protection of property') Protocol no. 1 EVRM luidt:

'Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.'

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or other contributions or penalties.'

De eerste vraag die opkomt is of de aanspraak op een betaalrekening wel kwalificeert als 'possession', zijnde een autonoom EVRM-begrip. Naar vaste rechtspraak van het Europese Hof voor de rechten van de mens geldt het volgende:

'124. The Court reiterates that the concept of "possessions" in the first part of Article 1 of Protocol No. 1 has an autonomous meaning which is not limited to ownership of physical goods and is independent from the formal classification in domestic law: the issue that needs to be examined is whether the circumstances of the case, considered as a whole, may be regarded as having conferred on the applicant title to a substantive interest protected by that provision (...). Accordingly, as well as physical goods, certain rights and interests constituting assets may also be regarded as "property rights", and thus as "possessions" for the purposes of this provision (...). The concept of "possessions" is not limited to "existing possessions" but may also cover assets, including claims, in respect of which the applicant can argue that he has at least a reasonable and "legitimate expectation" of obtaining effective enjoyment of a property right (...) (aldus onder meer EHRM Grote Kamer 30 november 2004, Öneriyildiz v. Turkey).

Een bestaande betaalrekening kan als 'possession' gelden, maar voor een aanspraak daarop ligt het moeilijker. De kwestie kan echter in het midden blijven, want ook al is die aanspraak een 'possession', dan zijn de onderhavige beperkingen zonder twijfel gerechtvaardigd: zij hebben een redelijk en legitiem doel en zijn proportioneel. Het gaat hier immers om toegang tot een betaalrekening zonder reguliere screening. Deze toegang zonder reguliere screening verlenen zonder beperking is onverantwoord, zo niet onmogelijk, en schadelijk voor het algemeen belang. Hier geldt dus hetzelfde als is opgemerkt ten aanzien van het discriminatieverbod.

Voor artikel 16, derde lid, van de Staatsregeling ('In de gevallen bij of krachtens de landsverordening bepaald bestaat recht op schadeloosstelling of tegemoetkoming in de schade, indien in het algemeen belang eigendom door het bevoegd gezag wordt vernietigd of onbruikbaar gemaakt of de uitoefening van het

eigendomsrecht wordt beperkt') geldt hetzelfde als voor artikel 1 Protocol no. 1 EVRM.

b. Vergelijking met het Burgerlijk Wetboek

De Raad herhaalt dat de referte aan het Burgerlijk Wetboek (BW) niet gepast is. De regering is het daarmee niet eens. Bij het openen van een basisbetaalrekening sluiten de cliënt en de betaaldienstverlener een overeenkomst van opdracht, waarop afdeling 1 van titel 7 van Boek 7 BW (artikelen 7:400 e.v. BW) in beginsel van toepassing is.

c. De structurele overschrijding van de maximale hoogte van het stortingsbedrag

Bij een structurele overschrijding is een omzetting naar een reguliere betaalrekening voor de hand liggend, maar dan wel met de geëigende screening.

3. Overig

De Regeling houdende algemeen verbindende voorschriften van de CBCS

1°. Inleiding

De Raad merkt terecht op dat ten aanzien van de ontwerp-Regeling basisbetaalrekening officieel advies aan de Raad gevraagd had behoren te worden. De regering is dankbaar dat de Raad ambtshalve tot advisering is overgegaan.

2°. Het vaststellen van de identiteit (artikel 1)

De Raad signaleert terecht dat door de woorden 'geldig identiteitsbewijs' in onderdeel a van artikel 1 de indruk kan worden gewekt dat het hierbij alleen mag gaan om een identiteitskaart op grond van de Landsverordening Identiteitskaarten, in samenhang gelezen met artikel 2, onderdeel a, van de Landsverordening identificatieplicht. De tekst is aangepast.

3°. Overgangsrecht (terugwerkende kracht)

De Raad signaleert terecht dat de Regeling niet eerder in werking mag treden dan de Landsverordening basisbetaalrekening. Artikel 3 is aangepast.

III. Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard (bijlage)

Hiermee is rekening gehouden.

IV. Artikelsgewijs deel

Artikel 1 - Definities

1. Voor het begrip kredietinstelling wordt verwezen naar de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen, die in artikel 1, onderdeel c, de volgende omschrijving geeft: 'een onderneming of instelling, die in belangrijke mate haar bedrijf maakt van het ter beschikking krijgen van gelden, direct of op termijn opvorderbaar, al dan niet in de vorm van spaargelden of tegen uitgifte van één of meer soorten schuldbewijzen en van het voor eigen rekening verrichten van kredietuitzettingen of beleggingen'.

2. Consument wordt gedefinieerd als een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener reeds een betaaldienst verleent of een natuurlijk persoon die nog geen betaalrekening heeft maar aan wie de betaaldienstverlener voornemens is een betaaldienst te verlenen.

3. De definitie van elektronisch geld dient betrekking te hebben op elektronisch geld dat ofwel wordt aangehouden op een betaalinstrument dat in het bezit is van de houder van het elektronisch geld, ofwel op afstand is opgeslagen op een server en door de houder van het elektronisch geld wordt beheerd via een specifieke rekening voor elektronisch geld.

De definitie van elektronisch geld is ontleend aan de Landsverordening toezicht betaaldiensten. Elektronisch geld wordt doorgaans (magnetisch of elektronisch) op een plastic kaart opgeslagen. Het is echt geld, om het zo maar te zeggen. Hierbij valt te denken aan een plastic kaart waarop echt geld wordt gezet en waarmee bij de winkels kan worden betaald of bij een ATM geld kan worden opgehaald. Dit zijn geen waardepunten zoals bij Fun Miles. Op een Fun Miles pas spaart men momenteel geen elektronisch geld, maar waarde, die men te zijner tijd kan inwisselen in korting bij een aankoop bij een deelnemende winkel.

Artikel 2 - Recht op basisbetaalrekening

1. In het eerste lid wordt geregeld dat betaaldienstverleners consumenten op verzoek in de gelegenheid moeten stellen een basisbetaalrekening aan te vragen en te gebruiken. Zie het algemeen deel van de toelichting, paragraaf 4. Het gaat om een basisbetaalrekening uitsluitend op eigen naam, dus geen gezamenlijke rekening (als een 'en/of-rekening').

2. Het tweede lid bepaalt dat betaaldienstverleners niet verplicht zijn diensten aan te bieden die zij niet bieden aan consumenten met een reguliere betaalrekening. Het betreft onder andere: het storten van geld, het opnemen van contant geld aan het loket of bij geldautomaten in Sint Maarten en Curaçao en het uitvoeren van binnenlandse betalingstransacties. Onder betalingstransacties vallen automatische afschrijvingen, betalingstransacties via een betaalkaart, onlinebetalingen, overmakingen, met inbegrip van doorlopende opdrachten en tot slot, indien beschikbaar, vallen terminals, loketten en het internetplatform van de betaaldienstverlener daar ook onder. Zie in artikel 1, eerste en tweede lid, de begripsomschrijving van 'basisbetaalrekening'. Met een basisbetaalrekening kan een consument reguliere binnenlandse betalingshandelingen en betalingshandelingen naar Curaçao verrichten, zoals met een reguliere betaalrekening.

3. De betaaldienstverlener opent de basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag (artikel 2, derde lid). Ook uiterlijk binnen tien dagen informeert de betaaldienstverlener de aanvrager over de weigering (artikel 4, eerste lid). Deze termijn is door het bankwezen aangedragen rekening houdend met interne bankprocedures en op basis van beleidsinhoudelijke kennis van de materie. Het is een uiterste termijn. Verwacht mag worden dat als het eerder kan, de betaaldienstverleners dat ook zullen doen.

Het vierde lid impliceert dat de betaaldienstverlener het afsluiten van bijvoorbeeld verzekeringen of het hebben van een spaarrekening niet als voorwaarde mag stellen voor het openen van een basisbetaalrekening. Tenzij het gaat om bijvoorbeeld krediet verenigingen of soortgelijke instellingen waarbij het lidmaatschap verbonden is aan deelname in het kapitaal van de krediet vereniging.

4. Behoudens bijzonderheden gelden de algemene regels voor het aanbieden van betaalrekeningen. Dit betekent onder meer dat de betaaldienstverlener kosten in rekening mag brengen voor het aanhouden van de basisbetaalrekening conform het vijfde lid van artikel 2. De kosten voor een basisbetaalrekening worden als redelijk gezien, indien de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening omdat de consument minder diensten afneemt. Met kosten worden hier alle bankkosten bedoeld. Transactiekosten kunnen voor zover mogelijk rekening houdend met de "cost of doing business" worden verlaagd. Het oogmerk van de landsverordening is de toegang van consumenten tot veilige, betaalbare en betrouwbare digitale betaaldiensten

te verbeteren. Het beperken van de kosten voor een basisbetaalrekening in verhouding tot de reguliere betaalrekening is een van de elementen die de realisatie van het doel van de landsverordening bevorderen.

5. Het zesde lid is een delegatiebepaling. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (hierna: de Bank) kan algemeen verbindende voorschriften vaststellen. Hier moet gedacht worden aan algemeen verbindende voorschriften ten aanzien van de wijze waarop overlegging door de consument en de vastlegging van de documentatie die moet plaatsvinden door de betaaldienstverleners. Van de consument mag uitsluitend de overlegging of vastlegging eisen, opdat de toegang tot een basisbetaalrekening niet te zeer wordt bemoeilijkt ten koste van de strekking van deze landsverordening. De maximale hoogte van het bedrag dat op de basisbetaalrekening gestort kan worden, wordt bij algemeen verbindende voorschriften vastgesteld. De vaststelling van een maximale hoogte van het stortingsbedrag is ter waarborging dat de basisbetaalrekening niet misbruikt wordt voor onder meer witwaspraktijken. In de praktijk kan het voorkomen dat de maximale hoogte van het stortingsbedrag wordt overschreden. Bij een incidentele overschrijding van de maximale hoogte van het stortingsbedrag is het niet nodig om de rekening om te zetten in een reguliere betaalrekening, dat is wel het geval indien er op structurele basis de maximale hoogte van het stortingsbedrag wordt overschreden. Uiteraard moet de omzetting naar een reguliere betaalrekening gepaard gaan met de geëigende screening.

6. In het zevende lid worden de relevante bepalingen uit de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen aangaande algemeen verbindende voorschriften van overeenkomstige toepassing verklaard.

7. In het achtste lid wordt het verbod conform overweging 38 van de Richtlijn betaalrekeningen van de Europese Unie (richtlijnnummer 2014/92/EU van 23 juli 2014) vastgelegd. De bepaling strekt ertoe de betaaldienstverlener die betaalrekeningen met basisfuncties aanbieden te verplichten discriminatie te vermijden. Zo mag de kaart van de basisbetaalrekeninghouder er niet anders uitzien dan die van een reguliere rekeninghouder..

Artikel 3 - Weigeringsgronden

1. Hierin wordt een limitatieve opsomming gegeven op grond waarvan een betaaldienstverlener moet (eerste lid) of kan (tweede lid) besluiten een aanvraag tot het verstrekken van een basisbetaalrekening te weigeren. De weigering is verplicht indien een betaaldienstverlener door

het honoreren van de aanvraag in strijd handelt met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering, aldus het eerste lid van artikel 3.

2. Daarnaast noemt het voorgestelde artikel 3, tweede lid, een aantal gronden waarop een betaaldienstverlener een aanvraag mag afwijzen. De betaaldienstverlener kan van de aanvrager van een basisbetaalrekening verlangen dat het werkelijk belang wordt aangetoond voor het beschikken over een basisbankrekening. Zie over dit 'werkelijk belang' het algemeen deel van deze toelichting, paragraaf 4, onder e.

3. Betaaldienstverleners kunnen toegang tot een basisbetaalrekening onder meer weigeren indien de betreffende consument al een betaalrekening aanhoudt bij een andere betaaldienstverlener hier te lande. Gezien het doel van de onderhavige wetgeving, het voorzien in toegang tot basisbetaaldiensten voor consumenten, heeft het geen toegevoegde waarde om in eenzelfde land meer dan één basisbetaalrekening aan te houden of een basisbetaalrekening naast een reguliere betaalrekening. Betaaldienstverleners mogen onderling nagaan of de betreffende consument bij andere betaaldienstverleners hier te lande een betaalrekening aanhoudt. Betaaldienstverleners mogen de consument ook verzoeken een verklaring dat de consument geen andere betaalrekeningen bij betaaldienstverleners hier te lande aanhoudt, te ondertekenen. Overigens mag een betaaldienstverlener de aanvraag niet weigeren op deze grond, indien de consument heeft verklaard ervan in kennis te zijn gesteld dat die betaalrekening zal worden opgeheven. De consument dient dit in een door de betaaldienstverlener opgestelde verklaring te (kunnen) aangeven.

4. Voorts mag een betaaldienstverlener een aanvraag voor een basisbetaalrekening weigeren indien de aanvrager minder dan acht jaar onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht. Deze artikelen betreffen de volgende misdrijven: valsheid in geschrifte, onware gegevens anders dan valsheid in geschrifte, oplichting, benadeling van schuldeisers in geval van faillissement (bedrieglijke bankbreuk), eenvoudig witwassen en witwassen als gewoontedelict. Deze misdrijven zijn dermate ernstig dat het mogelijk is dat de toegang tot een betaalrekening wordt ontzegd.

5. Ook mag een betaaldienstverlener een aanvraag weigeren indien de aanvrager een betaalrekening had die minder dan twee jaar geleden is beëindigd omdat de aanvrager deze had gebruikt voor het plegen van

strafbare feiten. Dit dient om te voorkomen dat een consument, direct nadat zijn rekening om die reden is gesloten door zijn betaaldienstverlener, naar een andere betaaldienstverlener overstapt om zijn illegale activiteiten voort te zetten.

6. Enkel het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie als weigeringsgrond voor het verstrekken van een basisbetaalrekening, is niet opgenomen in het onderhavige voorstel. Er is expliciet voor gekozen deze grond op te nemen om een bestaande klantrelatie op te zeggen. Indien een betaaldienstverlener vooraf al weet dat een cliënt onjuiste informatie heeft verstrekt, kan immers verlangd worden dat een cliënt alsnog de juiste informatie verstrekt. Een betaaldienstverlener kan vervolgens alsnog de afweging maken om een basisbetaalrekening wel of niet te verstrekken te baseren op de juiste informatie.

Artikel 4 - Informatie omtrent weigering

Indien de aanvraag tot een basisbetaalrekening geweigerd wordt, dient de betaaldienstverlener dit onmiddellijk na haar beslissing, schriftelijk (eventueel langs elektronische weg), onder opgave van redenen en kosteloos, aan de consument mede te delen. Daarnaast stelt de betaaldienstverlener de consument op de hoogte van de procedure voor het indienen van een klacht, aangenomen dat een dergelijke procedure voor de desbetreffende betaaldienstverlener bestaat. Ook moet de consument geattendeerd worden op de klachtprocedure bij de Bank. Ten slotte moet worden gewezen op de mogelijkheid om, al dan niet in kort geding, een vordering in te stellen bij het Gerecht in eerste aanleg. Daarvoor moet een verzoekschrift worden ingediend bij de griffie van het Gerecht in eerste aanleg. Dit verzoekschrift moet worden betekend aan de betaaldienstverlener door een deurwaarder. De consument moet griffierecht betalen, maar als de betaaldienstverlener de zaak verliest, wordt de betaaldienstverlener veroordeeld in deze kosten. Het is niet verplicht een advocaat in te schakelen. Onvermogensden kunnen gratis procederen. Een algemene 'small claims' procedure is in de maak (thans bij de SER); dan zal het gemakkelijker worden te procederen: zonder noodzaak een deurwaarder in te schakelen en met een lager griffierecht; de griffier stelt een modelverzoekschrift ter beschikking (die ook op de website van het Gemeenschappelijk Hof wordt geplaatst).

Artikel 5 - Beëindiging van de overeenkomst

1. Een betaaldienstverlener kan beslissen de overeenkomst met de houder van de basisbetaalrekening of een raamcontract waarin toegang tot

een basisbetaalrekening wordt geregeld eenzijdig te beëindigen. De gronden daartoe zijn limitatief in artikel 5 opgesomd. Dit betreft onder meer gronden die zijn opgesomd voor het weigeren van een verzoek van toegang tot een basisbetaalrekening; de aanvrager houdt reeds een betaalrekening aan bij een andere hier te lande gevestigde betaaldienstverlener of de aanvrager is onherroepelijk veroordeeld voor een bepaald misdrijf.

2. Daarnaast kan het zijn dat niet langer voldaan wordt aan de voorwaarden voor het verstrekken van een basisbetaalrekening. Aanvullend is er de mogelijkheid om het contract te beëindigen indien er gedurende vierentwintig opeenvolgende maanden geen door de rekeninghouder of een incassant geïnitieerde transacties hebben plaatsgevonden. Het contract kan worden verbroken indien er onjuiste informatie is verstrekt door de aanvrager om toegang tot de basisbetaalrekening te verkrijgen. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat op grond van de juiste informatie de aangezochte betaaldienstverlener het openen van een basisbetaalrekening zou hebben geweigerd. De beëindigingsgrond in het eerste lid, onder e, luidt dat de consument de basisbetaalrekening opzettelijk heeft gebruikt voor het plegen van strafbare feiten. De betaaldienstverlener draagt hier de bewijslast. Opzet betekent 'willens en wetens' handelen. Iemand handelt opzettelijk wanneer hij weet dat zijn handelen een bepaald gevolg zal hebben en hij desondanks toch handelt. Het welbewust of willens en wetens aanvaarden van de aanmerkelijke kans ('voorwaardelijk opzet') valt er ook onder.

Artikel 6 - Verslag aan de Staten

Voor evaluatie en verslaglegging aan de Staten komen in aanmerking zowel de mate van verwerkelijking van de doelstellingen en de neveneffecten als de evenredigheid, subsidiariteit, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, afstemming op andere regelingen, eenvoud, duidelijkheid en toegankelijkheid.

Artikel 7 - Inwerkingtreding

De inwerkingtredingsdatum wordt bepaald bij landsbesluit, waarbij voor onderdelen verschillende tijdstippen kunnen worden vastgesteld; men denke aan elektronischgeldinstellingen waarvoor het toezicht nog in de maak is.

De betaaldienstverleners hier te lande moeten enige tijd gegund worden zich voor te bereiden. Overgangsregels zijn niet nodig. De landsverordening zal onmiddellijke werking hebben.

Citeertitel

Deze spreekt voor zich

De Minister van Financiën

d.d.

DEC 14 2023

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2023-2024-174
Bijlage 1.

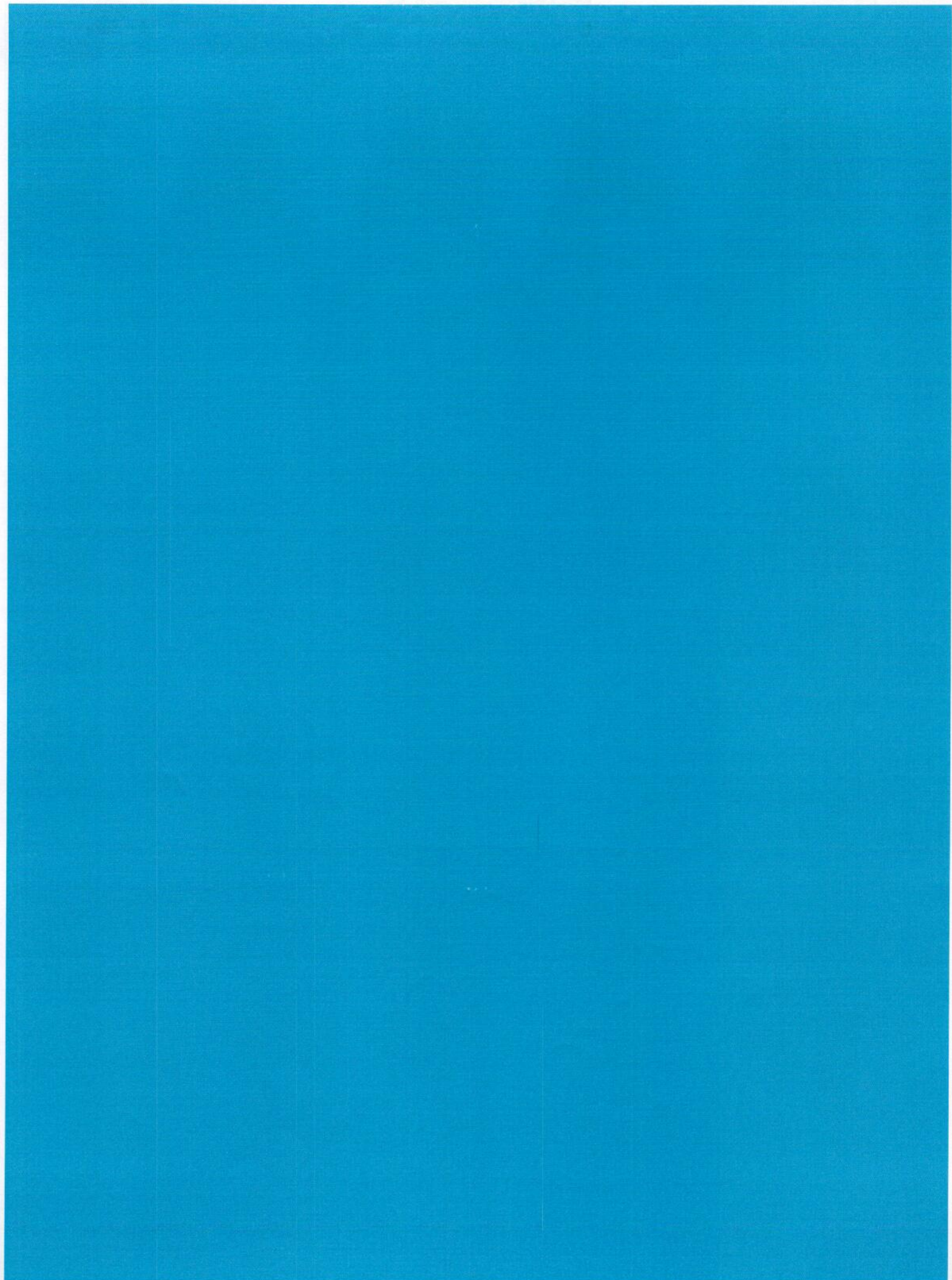
Bijlage 1: Households' financial affairs 2020

HOUSEHOLDS' FINANCIAL AFFAIRS IN CURAÇAO 2020

Results of a research carried out by the Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) in collaboration with the Central Bureau of Statistics Curaçao (CBS) regarding the payment behavior, financial inclusion, financial literacy, and financial satisfaction in Curaçao in 2020.

OCTOBER 2020

INTRODUCTION

Research objectives

The Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) collaborated with the Central Bureau of Statistics Curaçao (CBS) to conduct the research “Households’ Financial Affairs in Curaçao 2020”. The current research has four main objectives:

- *Identifying the payment behavior of consumers in Curaçao.* Payment behavior refers to the payment habit of consumers in Curaçao, measured by the main local payment instruments, such as cash, debit cards, credit cards, and online/mobile banking.
- *Identifying the level of financial inclusion in Curaçao.* Financial inclusion refers to the availability and equality of opportunities to access financial products and services, such as (digital) payment instruments (The World Bank, 2019). Because smart devices and internet can help consumers gain access to financial products and services, these can also be considered as (indirect) indicators of financial inclusion.
- *Identifying the level of financial literacy of consumers in Curaçao.* Financial literacy is the ability to understand how money works to make effective financial decisions and achieve financial well-being (OECD/INFE, 2011). Financial literacy involves knowledge, attitudes, and behaviors all related to financial matters. Debt situation (i.e., consumer’s outstanding debts on different loans) can also be considered an (indirect) indicator of financial literacy, because financially literate consumers should be able to properly manage their debt.
- *Identifying the level of financial satisfaction of consumers in Curaçao.* Financial satisfaction is a desirable state, as it involves consumer’s happiness with their present financial situation (Robb & Woodyard, 2016). Financial satisfaction also forms an important component of overall well-being.

Research questions

- How do consumers in Curaçao pay? (e.g., what payment instrument is mostly used)
- What factors influence consumers’ access to payment instruments and the use of these instruments?
- What do consumers in Curaçao know about general financial matters (e.g., inflation and interest)?
- What do consumers in Curaçao know about the Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (e.g., the role and functions)?
- What is the current financial behavior of consumers in Curaçao (e.g., do they experience difficulty when covering their expenses, do they save money, and use credit)?
- What is the current debt situation of consumers in Curaçao (e.g., what type of debt do they have and where do they borrow the money)?
- How satisfied are consumers in Curaçao with their current financial situation?

Research delineation

- All local payment possibilities among residents in Curaçao who are at least 18 years old. The only exception is online shopping, where no distinction is made between local and international web shop payments.
- Other payment instruments involve checks, credit coupons (“bon”), bitcoins, and Fun Miles.

Research method

- Face-to-face interviews with 2,000 households, including a response rate of 58%.
- The current research took place between November 2019 and February 2020.
- The sample is representative of the population of Curaçao in terms of gender (see Figure i) and age (see Figure ii).

Figure i: Sample versus population 2020 by gender

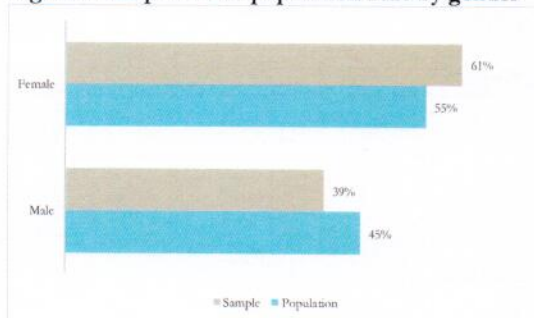
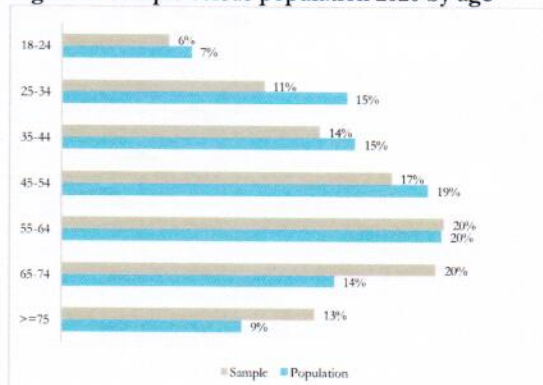

Figure ii: Sample versus population 2020 by age

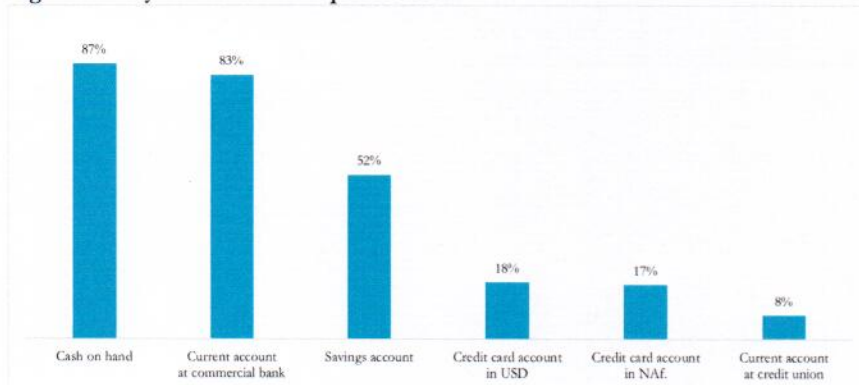
1. PAYMENT BEHAVIOR

1.1. PAYMENT INSTRUMENT POSSESSION

The current research shows that, among all payment instruments, cash is the most popular in Curaçao (see Figure 1.1). Specifically, 87% of respondents carries cash on hand. Most respondents also have a current account at a commercial bank (83%).

Moreover, more than half of respondents have a savings account (52%). Meanwhile, having a credit card in USD (18%) or in NAf. (17%), or having a current account at a credit union (8%) is less popular.

Figure 1.1: Payment instrument possession

1.2. CASH

The current research shows that more than half of respondents in each age group hold between NAf. 1 and NAf. 100 cash on hand (see Figure 1.2a). Higher amounts are less likely to be carried in cash, indicating the awareness of consumers that carrying considerable amounts of money is not safe. Interestingly, respondents in the eldest age group (22%) are more likely to carry no cash on hand compared to the other age groups (11-12%). It is possible that older consumers' finances are managed by a family member or a trusted person.

On a monthly basis, most respondents withdraw cash at the ATM (44%), whereas a quarter withdraws cash at the branch (see Figure 1.2b).

On a weekly basis, 26% withdraws cash at the ATM, whereas only 1% withdraws cash at the branch. Moreover, 26% never withdraws cash at the ATM, while 53% never withdraws cash at the branch.

Most respondents never deposit cash at the branch (68%). Similarly, there is a large number of respondents that never deposits cash at the ATM (92%). The latter result may be related to the limited ATM cash deposit services available or the fact that consumers do not trust such services. Further research is encouraged to investigate this result.

Figure 1.2a: Cash on hand by age group

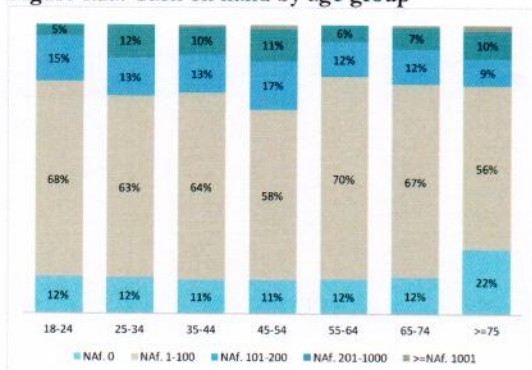
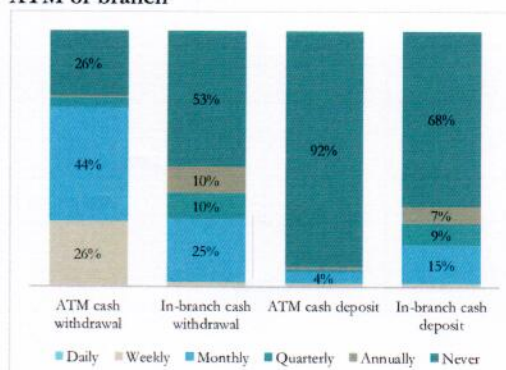

Figure 1.2b: Cash withdrawal and deposit at the ATM or branch

1.3. CASH WITHDRAWAL BY AGE GROUP

The current research shows that most respondents in the eldest age group (51%) report never withdrawing cash from the ATM (see Figure 1.3a). The other age groups are more likely to withdraw cash from the ATM, and this occurs particularly on a monthly basis (41%-50%).

On the other hand, the in-branch cash withdrawal shows that, the higher the age group, the higher the likelihood that respondents withdraw cash in the branch (see Figure 1.3b). On a monthly basis, respondents in the older age groups (38% and 34%, respectively) are more likely to withdraw cash in the branch compared to only 12% in the youngest age group.

Figure 1.3a: ATM cash withdrawal by age group

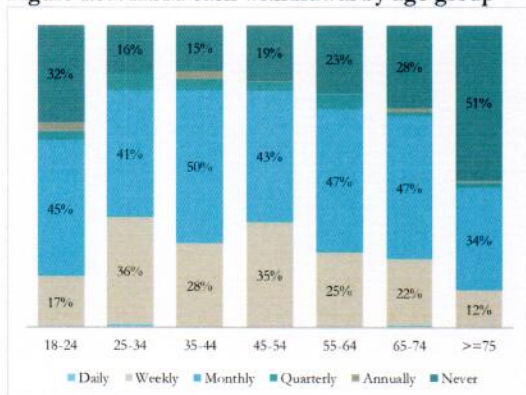
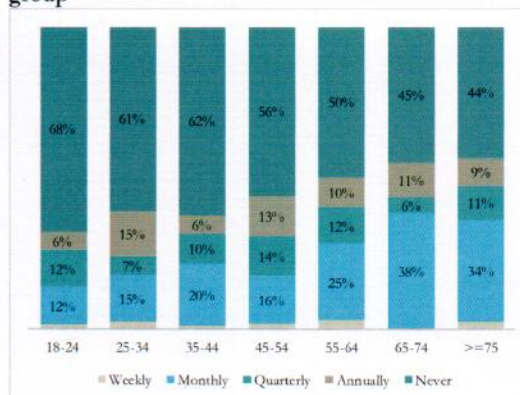

Figure 1.3b: In-branch cash withdrawal by age group

1.4. REASONS TO WITHDRAW CASH

Generally, consumers may have several reasons to withdraw cash (see Figure 1.4a). The current research shows that most respondents withdraw cash to pay for their purchases (66%), followed by to have cash on hand (53%), to pay for bills (47%) and to pay other persons (42%).

These results suggest that some consumers prefer to pay their expenses in cash, despite the availability of more efficient payment instruments, such as online payments or 'swiping' machines (POS). This underscores the need to stimulate digital payment instruments among the public.

Note that only 6% withdraws cash for cash gifts, such as donations/charities and presents.

Figure 1.4a: Reason cash withdrawal (multiple responses)

Interestingly, while there is no clear pattern in cash withdrawal to pay for purchases, neither by age group nor by income, the opposite applies to cash withdrawal to pay for bills (see Figure 1.4b and Figure 1.4c).

Figure 1.4b: Reason cash withdrawal by age group

Specifically, the higher the age group, the higher the likelihood that respondents withdraw cash to pay their bills (see Figure 1.4b). Conversely, the higher the income, the lower the likelihood that respondents withdraw cash to pay their bills (see Figure 1.4c).

Figure 1.4c: Reason cash withdrawal by income

1.5. USE OF PAYMENT INSTRUMENTS BY PRODUCT

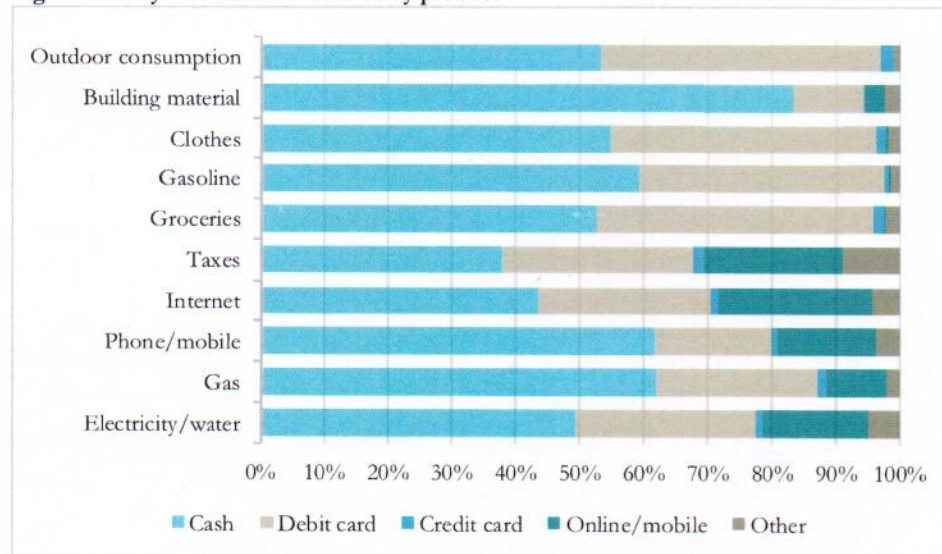
The current research shows that, regardless of the type of product, cash is the main payment instrument used, followed by a debit card (see Figure 1.5). The use of cash is remarkably high for building materials (83%). This may stem from the construction sector, which often has a high level of cash use due to the presence of the shadow economy¹.

However, few respondents use a credit card. This finding corroborates the fact that few consumers in Curaçao have a credit card (see Figure 1.1), and may be related to the relatively high costs.

Although online payments are gaining popularity at certain stores, their use is quite limited (3%-24%).

Surprisingly, most respondents indicate paying their taxes² in cash (38%), despite the efforts of the government to automate the collection of taxes.

Figure 1.5: Payment instrument used by product

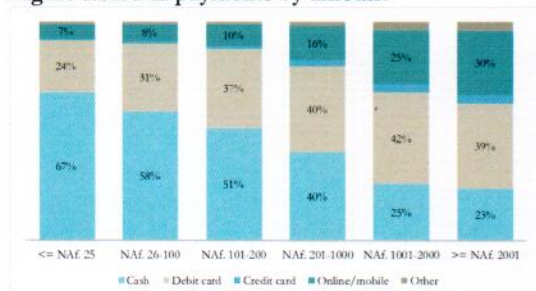
¹The shadow economy refers to all work activity and business transactions that occur 'below the radar' – economic activity that is undeclared and for which taxes are not paid (Carolina & Pau, 2017; Constable, 2017; Schneider & Williams, 2013).

²Taxes refer to all taxes paid to the government (e.g., sales tax, income tax, road tax, and waste tax).

1.6. PAYMENTS BY AMOUNT

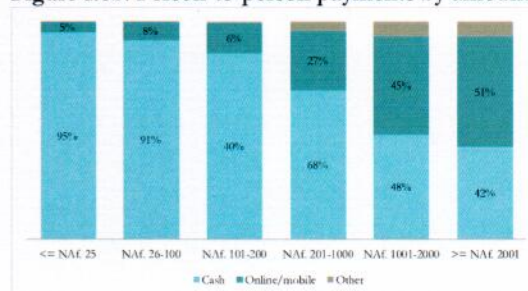
Regarding bill payments, the higher the amount, the lower the likelihood that cash is used, but the higher the likelihood that electronic payments are used (see Figure 1.6a). For example, for less than NAf. 25, most respondents pay their bills in cash (67%), whereas 24% pays with a debit card and 7% pays with online banking. Conversely, for NAf. 2,001 or more, most respondents pay their bills with a debit card (39%), followed by online banking (30%), whereas 23% pays in cash.

Figure 1.6a: Bill payments by amount

Regarding person-to-person payments, cash is the primary payment instrument used up to an amount of NAf. 2,000 (see Figure 1.6b). Nevertheless, the overall pattern for person-to-person payments is similar to the pattern for bill payments.

Figure 1.6b: Person-to-person payments by amount

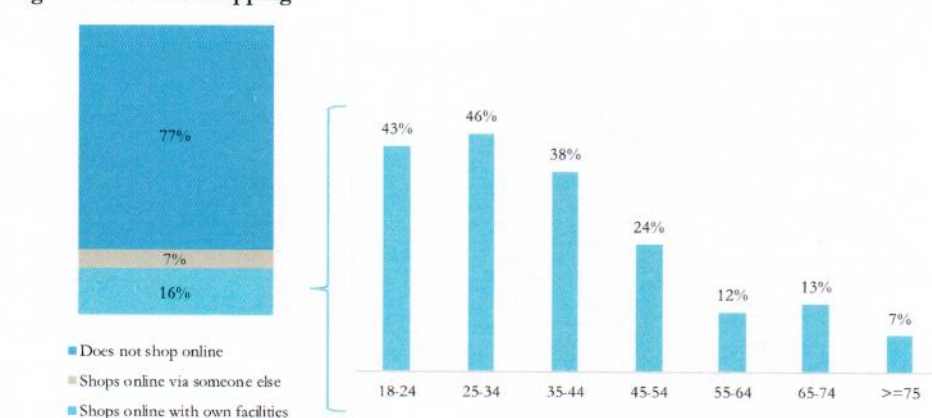
1.7. ONLINE SHOPPING (WEB SHOP)

The current research shows that only 23% of respondents shops online (locally or internationally), of which 7% shops via someone else³ and 16% shops with own facilities⁴ (see Figure 1.7). The latter result is consistent with the 18% and 17% of respondents having a credit card in USD and in NAf., respectively (see Figure 1.1).

These results may be related to no access to or high costs of credit cards in USD, and the lack of local possibilities to pay online with a debit card. Younger respondents are more likely to shop online than older respondents.

The remaining 77% of respondents does not shop online.

Figure 1.7: Online shopping

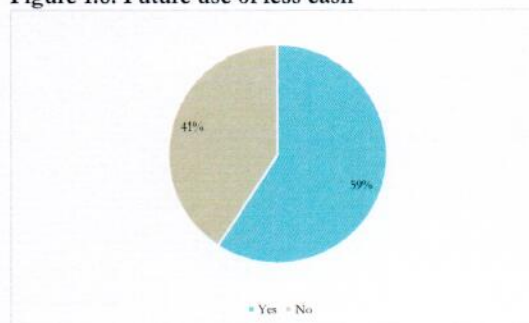
³Shopping via someone else refers to consumers who request another person to shop online on their behalf (e.g., because they do not have the facilities to shop online).

⁴Shopping with own facilities refers to consumers who shop online with their own bank account, PayPal account, and correspondence address.

1.8. FUTURE USE OF LESS CASH

In addition to the main payment behavior topics discussed above, the current research assessed whether consumers in Curaçao are willing to use less cash in the future (see Figure 1.8). More than half of respondents are willing to use less cash in the future (59%). Still, there seems to be a considerable part of the consumer population (41%) unwilling to limit or stop the use of cash. This merits further investigation to understand the underlying reasons.

Figure 1.8: Future use of less cash

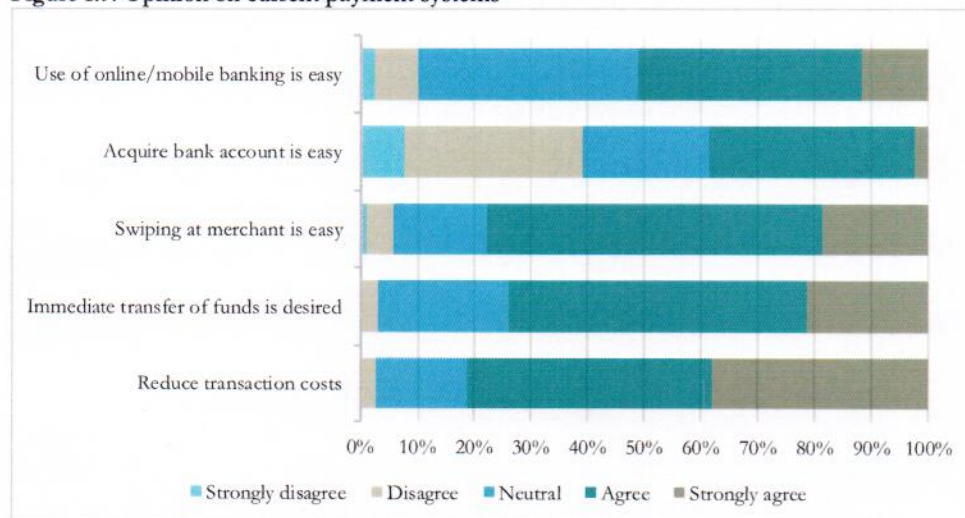

1.9. OPINION ON CURRENT PAYMENT SYSTEMS

The current research also assessed respondents' opinions regarding several payment systems (see Figure 1.9). Most respondents agree or strongly agree that: (1) it is easy to use online banking (51%); (2) it is easy to swipe at a merchant (78%); (3) there is a need for a system to enable immediate transfer of funds (74%); and (4) there is a need to reduce transaction costs (81%).

On the other hand, most respondents disagree or strongly disagree that it is easy to acquire a bank account (40%).

Figure 1.9: Opinion on current payment systems

2. FINANCIAL INCLUSION

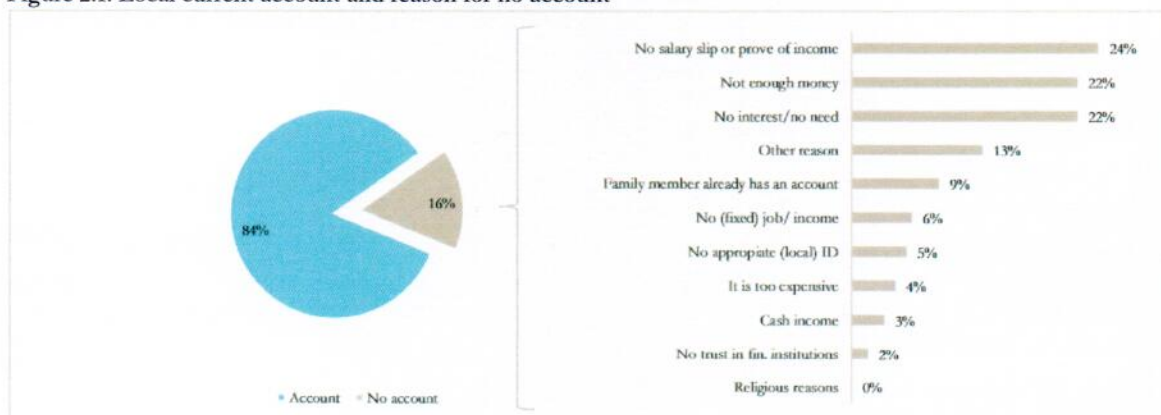
2.1. PAYMENT INSTRUMENT POSSESSION

The current research shows that 84% of respondents has one or more current accounts at a financial institution (commercial bank and/or credit union) (see Figure 2.1). Conversely, 16% does not have a current account, and there are several reasons for this. The most common reason is that the respondents do not have a salary slip or other proof of income (24%). The second common reason is that respondents do not have enough money to maintain a current account or are not interested in having one (22%).

Only 4% does not have a current account due to the costs involved and 5% due to no appropriate local identification. The latter result probably reflects the undocumented persons.

An important and positive finding is that the trust in financial institutions seems very high, with only 2% of respondents having no current account due to lack of trust.

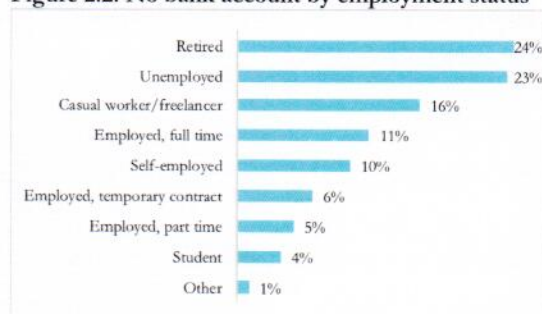
Figure 2.1: Local current account and reason for no account

2.2. NO BANK ACCOUNT BY EMPLOYMENT STATUS

Most respondents without a current account are retired (24%), unemployed (23%), or are casual workers (16%) (see Figure 2.2). Among the retired consumers, it may be that they receive their funds (such as a pension) on a savings account or in cash via the post office. Supporting this argument, 41% of retired respondents indicates having a savings account. Among the unemployed consumers and casual workers, it may be that they lack a proof of income to be able to open a current account. Surprisingly, some full-time workers do not have a current account (11%). Future research should look into this matter more in detail.

Figure 2.2: No bank account by employment status

2.3. CREDIT CARD POSSESSION

As indicated earlier, the possession of credit cards (USD/NAf.) is not so popular, only 18%/17% of respondents indicates having a credit card account (see Figure 1.1). Most of these respondents are between 35 and 54 years old (22%-30%) (see Figure 2.3a). The current research also shows that the higher the income, the higher the likelihood that respondents have a credit card account (USD/NAf.) (see Figure 2.3b).

These results can be related to the fact that banks require consumers to have a minimum income to qualify for a credit card, and the relatively high costs to have and use a credit card.

Figure 2.3a: Credit card by age group

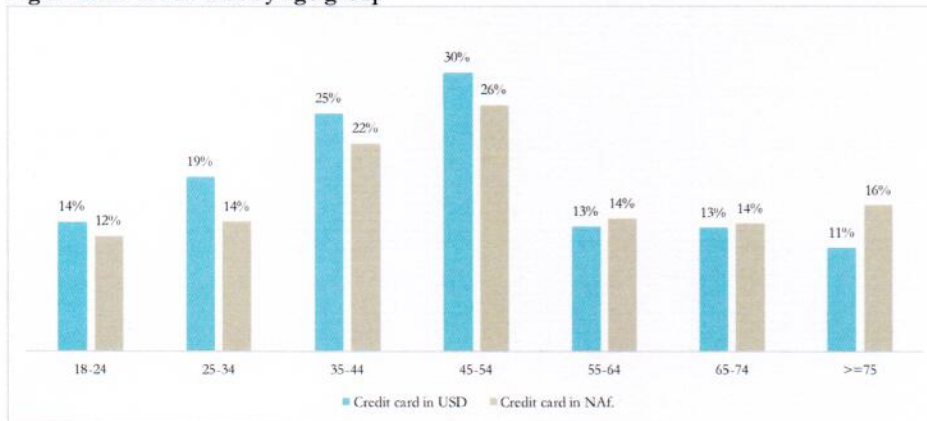
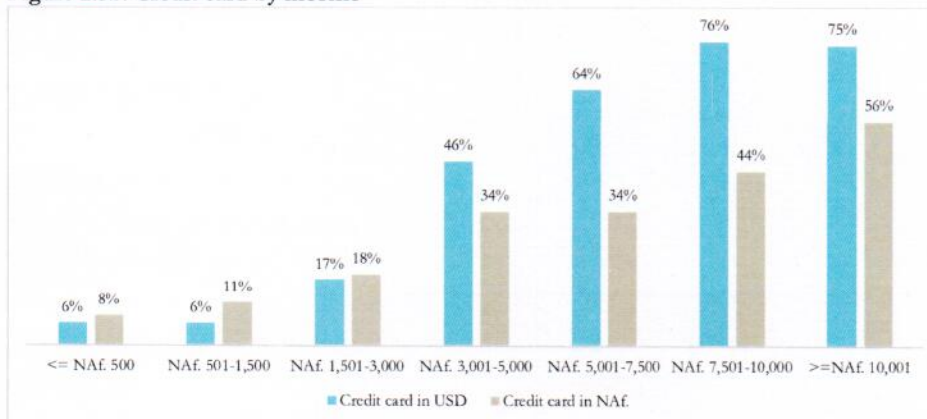

Figure 2.3b: Credit card by income

2.4. SAVINGS ACCOUNT POSSESSION

At most banks in Curaçao, it is possible to receive funds on and make payments with the savings account. Therefore, a savings account is often used as a replacement for a current account. As stated earlier, 52% of respondents indicates having a savings account (see Figure 1.1). It is interesting that the percentage of respondents with a savings account is relatively similar in all age groups (see Figure 2.4a).

However, this does not apply to income. The current research shows that the higher the income, the higher the likelihood that respondents have a savings account (see Figure 2.4b). This suggests that consumers with higher incomes have more financial room to save money.

Figure 2.4a: Savings account by age group

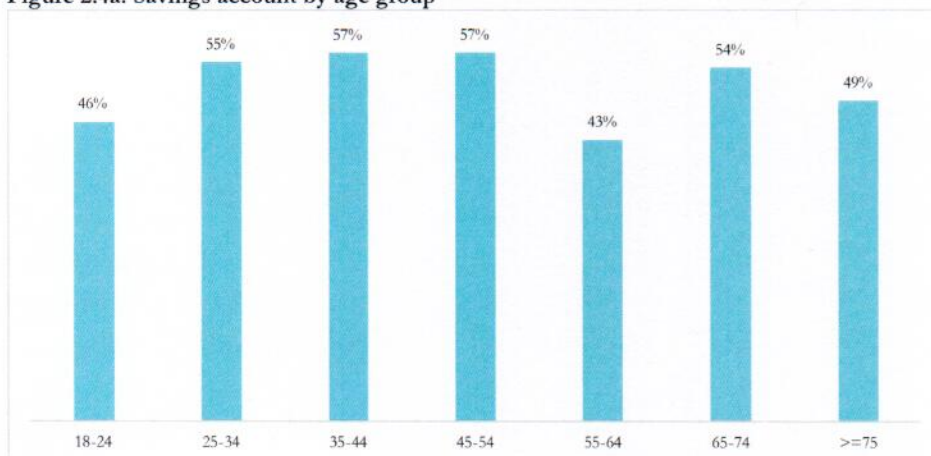
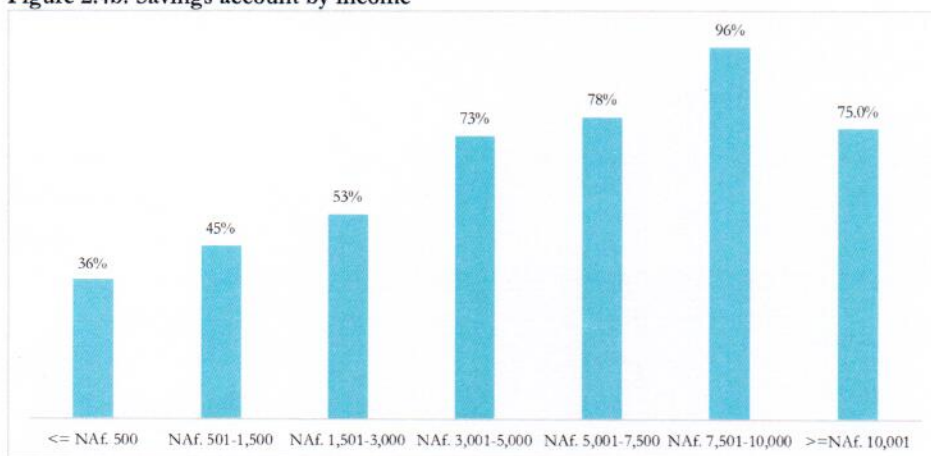

Figure 2.4b: Savings account by income

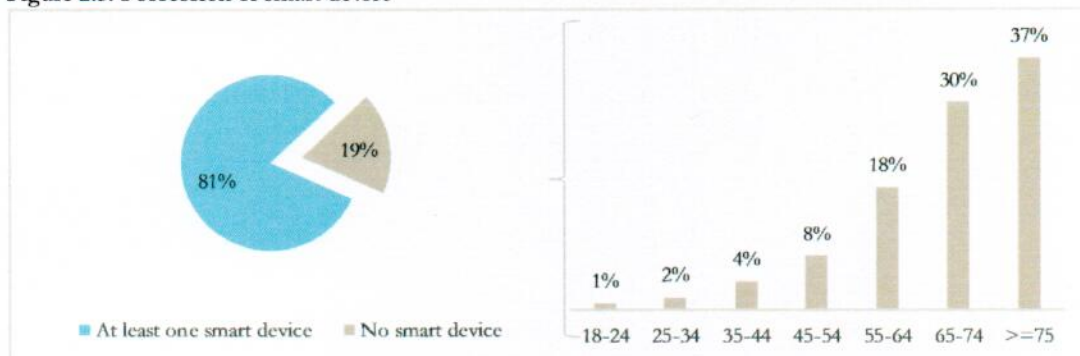

2.5. OWNING SMART DEVICES

In addition to the main financial inclusion topics discussed above, the current research assessed whether consumers have access to smart devices (see Figure 2.5). As indicated earlier, this can be considered as an indirect indicator of financial inclusion.

Results show that 81% of respondents have at least one smart device, whereas 19% has no smart device. Furthermore, the higher the age group, the higher the likelihood that respondents do not have a smart device. For example, 37% of respondents in the eldest age group has no smart device compared to only 1% in the youngest age group.

Figure 2.5: Possession of smart device

2.6. FREQUENCY OF INTERNET USE

Another indirect indicator for financial inclusion is (the frequency of) internet use. The current research shows that the higher the age group, the lower the likelihood that respondents use the internet frequently (see Figure 2.6a). On a daily basis, 92% of respondents in the youngest age group use the internet compared to only 36% in the eldest age group. Conversely, 56% of respondents in the eldest age group have no access to the internet or do not use the internet compared to only 5% in the youngest age group. When comparing the frequency of internet use by education, the results show that the higher the educational level, the higher the likelihood that respondents use the internet frequently (see Figure 2.6b).

Figure 2.6a: Frequency of internet use by age group

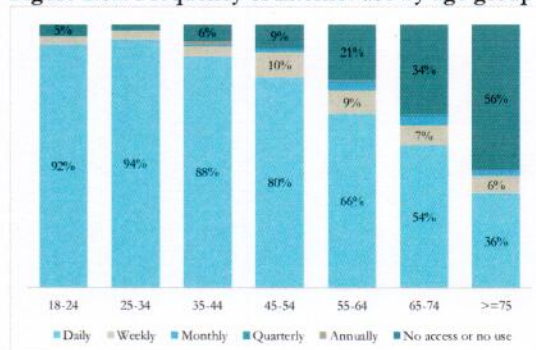
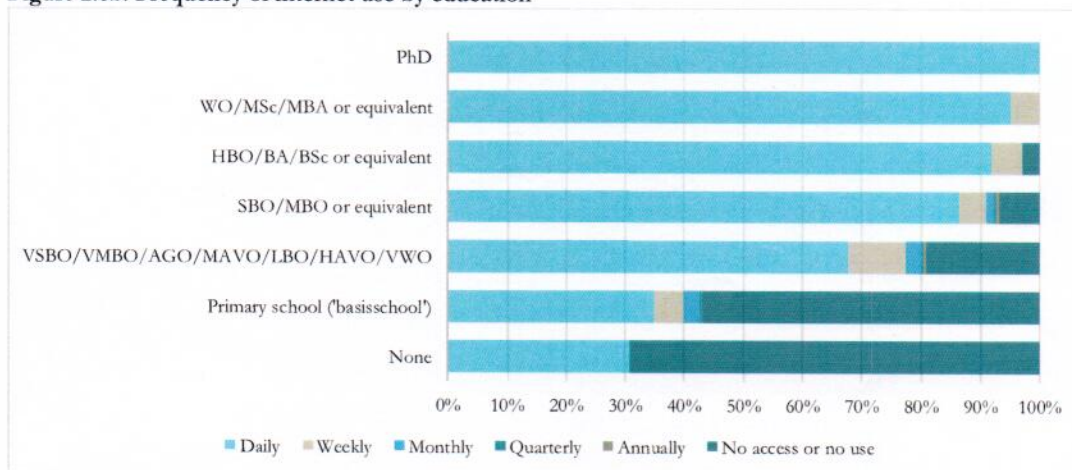

Figure 2.6b: Frequency of internet use by education

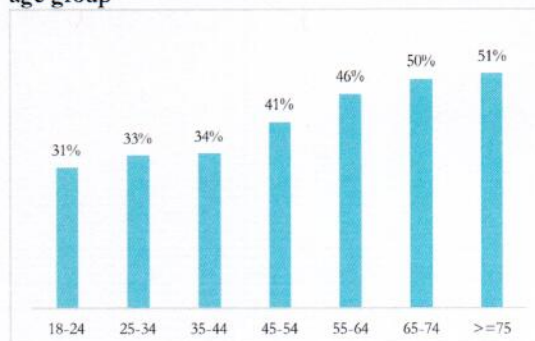

2.7. IMPACT OF REDUCING CASH IN CIRCULATION

Reducing a country's 'cash in circulation' means that the use of cash is limited and, therefore, electronic payments are preferred over cash. This also implies that some consumers may be excluded from the (formal) financial system because they only dispose of cash to conduct their payments.

The current research shows that reducing cash in circulation will impact slightly less than half of respondents (43%) (see Figure 2.7). Additionally, the higher the age group, the higher the likelihood that respondents think that reducing the use of cash will impact them.

Figure 2.7: Impact of reducing cash in circulation by age group

3. FINANCIAL LITERACY

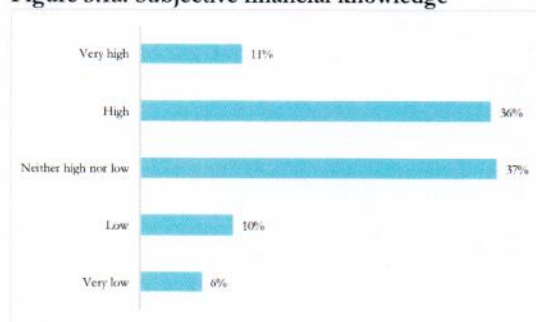
3.1 FINANCIAL KNOWLEDGE

Financial knowledge concerns how well consumers understand financial matters. The current research analyzes both objective and subjective financial knowledge of consumers in Curaçao. Objective financial knowledge refers to consumer's actual knowledge of financial matters, whereas subjective financial knowledge involves consumer's confidence in their knowledge of financial matters (Robb & Woodyard, 2016).

The current research shows that almost half of respondents have high or very high confidence in their financial knowledge (47%) (see Figure 3.1a). However, only 23% of them provided correct answers to all knowledge questions regarding general financial matters (3 questions in total) and only 22% on CBCS matters (5 questions in total) (see Figure 3.1b). This suggests that some respondents have over-confidence (i.e., high subjective knowledge, but low objective knowledge).

This is not a desirable state, as earlier studies show that over-confidence results in poor decision-making (Thaler & Sustein, 2008). Conversely, under-confidence (i.e., low subjective knowledge, but high objective knowledge) is also not a desirable state because it leads to lower financial satisfaction (Robb & Woodyard, 2016). Following the approach of Lind et al. (2020), respondents are classified into high or low financial knowledge. Respondents' scores that are at or below the median score⁵ are considered low, whereas those above the median score are considered high. In the current research, the median score of objective financial knowledge is 4 (range: 0-8) and that of subjective financial knowledge is 3 (range: 1-5). This classification results in four categories: (1) low objective and low subjective financial knowledge, (2) high objective and high subjective financial knowledge, (3) low objective and high subjective financial knowledge, and (4) high objective and low subjective financial knowledge.

Figure 3.1a: Subjective financial knowledge

⁵The median score is the middle number that separates the higher half from the lower half of the data.

Figure 3.1b: Objective financial knowledge

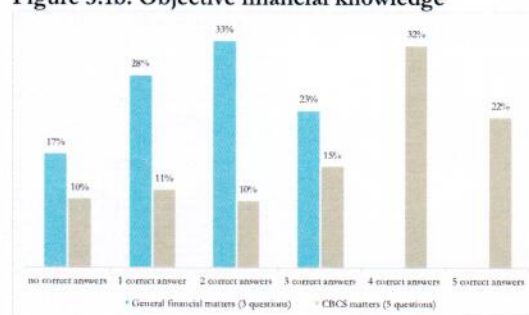
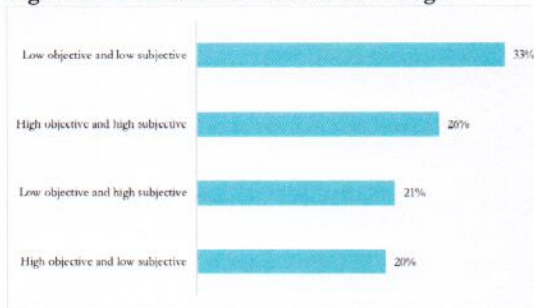

Figure 3.1c: Combined financial knowledge

The current research shows that only 26% of respondents has both high objective and high subjective financial knowledge (see Figure 3.1c). The remaining respondents have both low objective and low subjective knowledge (33%), are over-confident (21%) or are under-confident (20%).

Regardless of gender, most respondents score low for both types of financial knowledge (female: 34%, male: 32%). Moreover, most respondents in the youngest age group (34%) and in the two older age groups (38% and 46%, respectively) have low scores on both objective and subjective financial knowledge, suggesting that financial literacy programs should particularly target these age groups (see Figure 3.1d).

Figure 3.1e: Combined financial knowledge by education

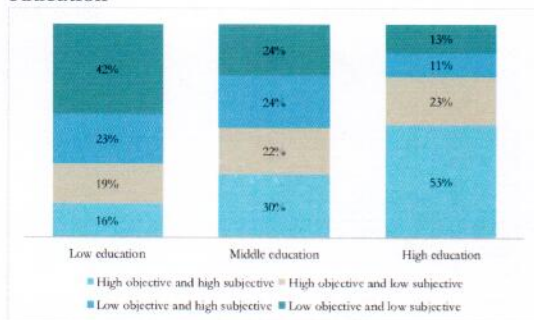
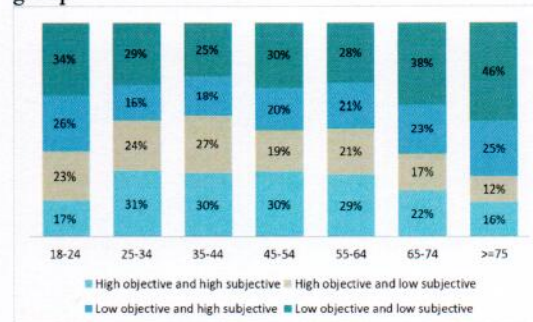

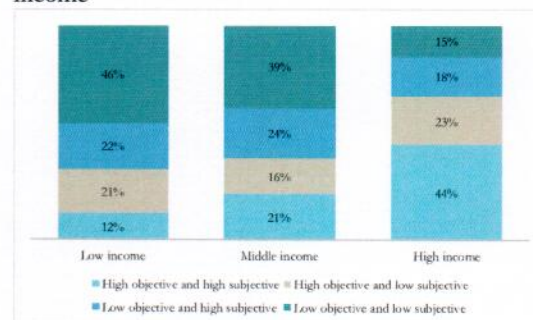
Figure 3.1d: Combined financial knowledge by age group

Most respondents with high education (53%) or with middle education (30%) have high scores on both objective and subjective financial knowledge (see Figure 3.1e). On the other hand, most respondents with low education (42%) have low scores on both objective and subjective financial knowledge. Overall, the higher the educational level, the higher the percentage of respondents that scores high for both types of financial knowledge.

Furthermore, most respondents with high incomes (44%) have high scores on both objective and subjective financial knowledge, whereas most respondents with middle incomes (39%) or with low incomes (46%) have low scores on both types of financial knowledge (see Figure 3.1f). The overall pattern for income is similar to the pattern for education.

Figure 3.1f: Combined financial knowledge by income

3.2 FINANCIAL BEHAVIORS

Financial behaviors involve all consumer's behaviors related to money management. The current research assessed three types of financial behaviors: (1) covering expenses and paying bills, (2) saving money, and (3) using credit and paying interest on the balance.

3.2.1. COVERING EXPENSES AND PAYING BILLS

Viewing the data on a scale from 1 (*very difficult*) to 5 (*very easy*), the average score regarding covering expenses and paying bills is 2.89⁶, suggesting that an average consumer in Curaçao finds it neither easy nor difficult to cover his/her expenses and pay all his/her bills (43% of respondents) (see Figure 3.2.1a). It is possible that the respondents were undecided or did not want to express their opinion, for example, because they are just making ends meet.

The current research also shows that almost 1 in 3 respondents report finding it difficult or very difficult to cover their expenses and pay all their bills (30%) (see Figure 3.2.1a). Female respondents face more financial difficulties than male respondents, with 32% of females reporting that they find it difficult or very difficult to cover their expenses and pay all their bills against 28% of males.

Figure 3.2.1a: Covering expenses and paying all bills

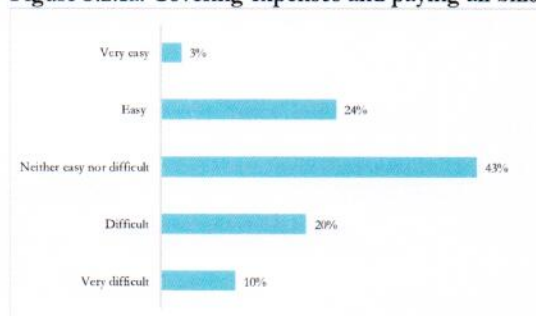
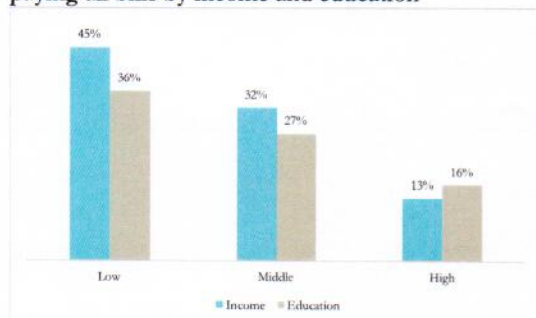

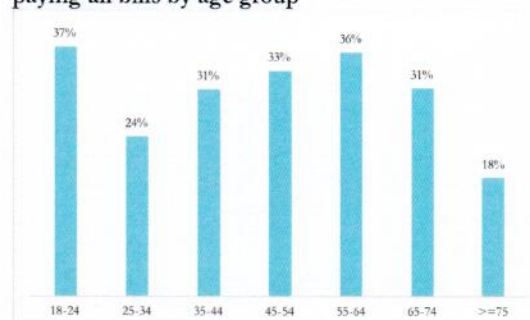
Figure 3.2.1c: Difficulty with covering expenses and paying all bills by income and education

Respondents within the 18-24 age group and those within the 55-64 age group face the most financial difficulties out of all age groups, with respectively 37% and 36% reporting that they find it difficult or very difficult to cover their expenses and pay all their bills, compared to only 18% of the 75 and up age group (see Figure 3.2.1b).

The current research further indicates that the higher the educational level, the lower the percentage of respondents that find it difficult or very difficult to cover their expenses and pay all their bills (see Figure 3.2.1c). This pattern is similar for income. These results indicate that consumers with higher education or higher incomes face less difficulty in meeting their financial obligations.

Figure 3.2.1b: Difficulty with covering expenses and paying all bills by age group

⁶The standard deviation is 0.97.

3.2.2. SAVING MONEY

The current research shows that most respondents set money aside (63%), particularly for general savings without a specified purpose (41%), followed by emergencies (24%) and expenses in the future (17%) (see Figure 3.2.2a). More male respondents (66%) set money aside than female respondents (61%).

More than half of respondents (>58%) within all age groups set money aside (see Figure 3.2.2b). Of particular interest is that most respondents who set money aside are in the younger age groups, with 74% within the 18-24 age group and 72% within the 25-34 age group. This result is surprising, given that the income of young consumers is probably lower than that of older consumers.

Also interesting to note is that the higher the age group, the lower the percentage of respondents that set money aside. It is possible that older consumers enjoy less income and, therefore, can set less money aside. Alternatively, it may be that older consumers have already accumulated capital during their working years.

The current research findings also show that the higher the educational level, the higher the percentage of respondents that set money aside (see Figure 3.2.2c). This pattern also applies to income. These results suggest that consumers with higher education or higher incomes probably have more money available to set some of it aside.

Figure 3.2.2a: Saving money (multiple responses)

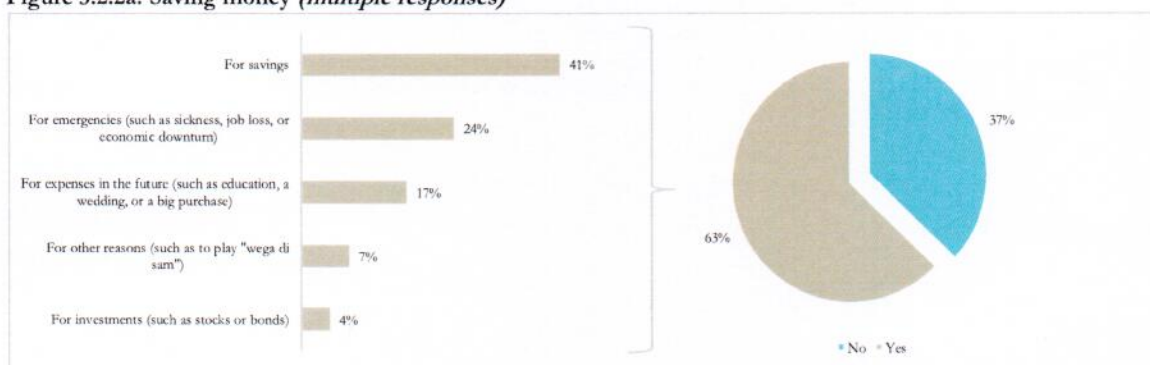
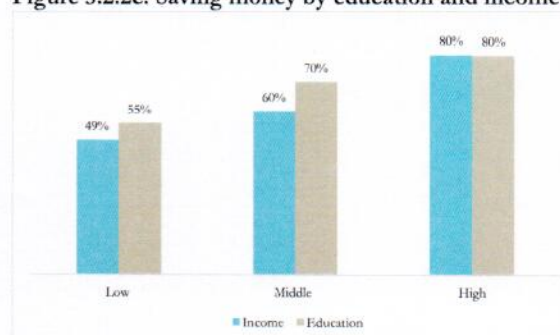

Figure 3.2.2b: Saving money by age group

Figure 3.2.2c: Saving money by education and income

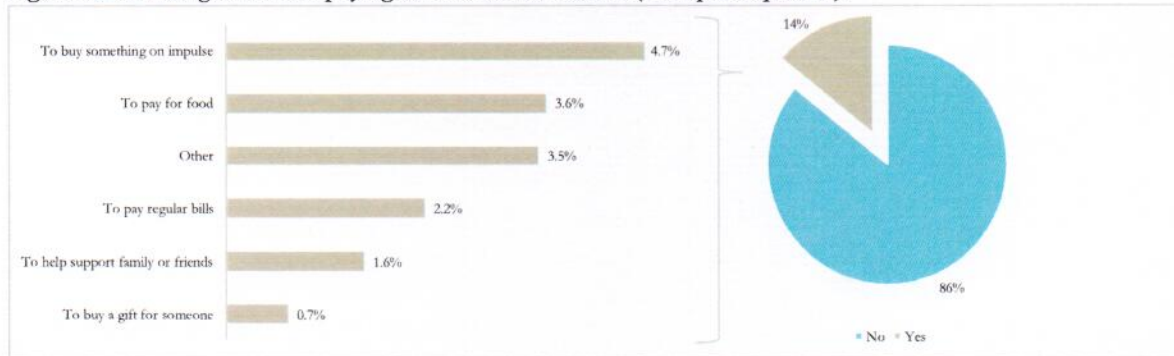

3.2.3. USING CREDIT AND PAYING INTEREST ON THE BALANCE

The current research shows that only few respondents (14%) used credit in the past 12 months and paid interest on the balance, especially to buy something on impulse (4.7%), followed by to pay for food⁷ (3.6%) and for other reasons, such as to go on vacation or cover unanticipated expenses (3.5%) (see Figure 3.2.3a).

More female respondents (16%) used credit in the past 12 months and paid interest on the balance than male respondents (12%).

Figure 3.2.3a: Using credit and paying interest on the balance (multiple responses)

Less than 20% of respondents within almost all age groups used credit in the past 12 months and paid interest on the balance (see Figure 3.2.3b). The one exception for this finding is those within the 35-44 age group, with 23% reporting that they used credit in the past 12 months and paid interest on the balance.

The current research also indicates that the higher the educational level, the higher the percentage of respondents that used credit in the past 12 months and paid interest on the balance (see Figure 3.2.3c). This pattern also applies to income. These results suggest that consumers with higher education or higher incomes probably have more room to borrow money.

Figure 3.2.3b: Using credit and paying interest on the balance by age group

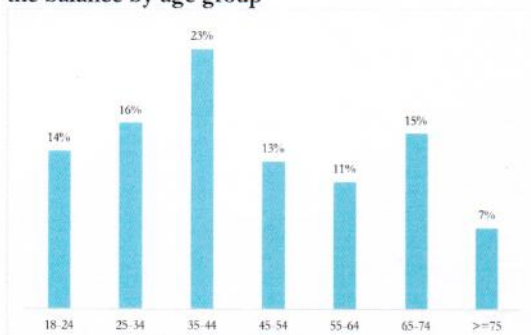
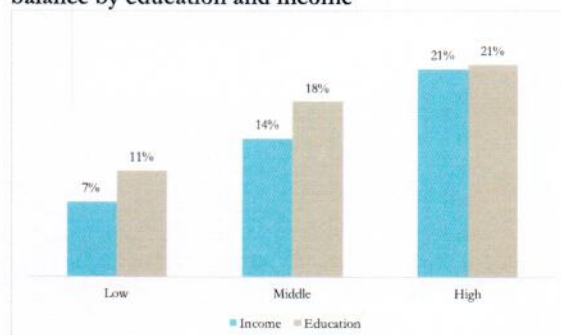

Figure 3.2.3c: Using credit and paying interest on the balance by education and income

⁷For example, some consumers buy food using credit coupons ('bon').

3.3 DEBT SITUATION

The current research shows that 39% of respondents has an outstanding debt on one or more loans, particularly for personal loans (50%), followed by mortgage loans (27%) and car loans (22%) (see Figure 3.3a).

Figure 3.3a: Outstanding debts on several loans (*multiple responses*)

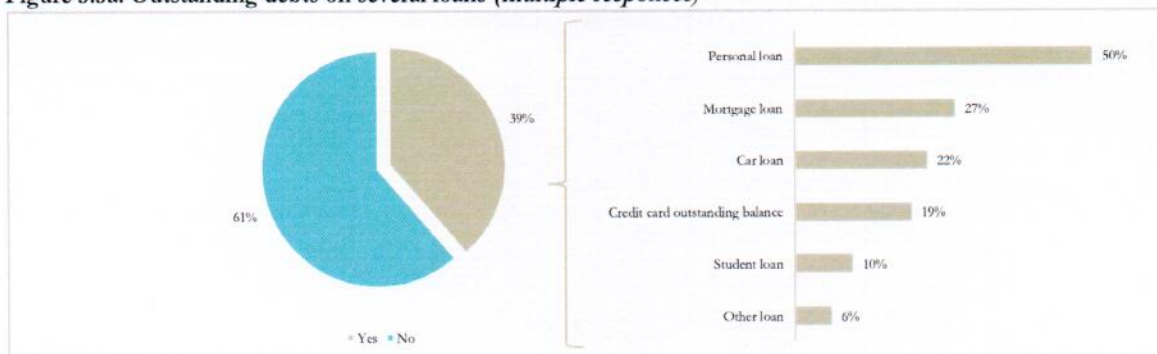
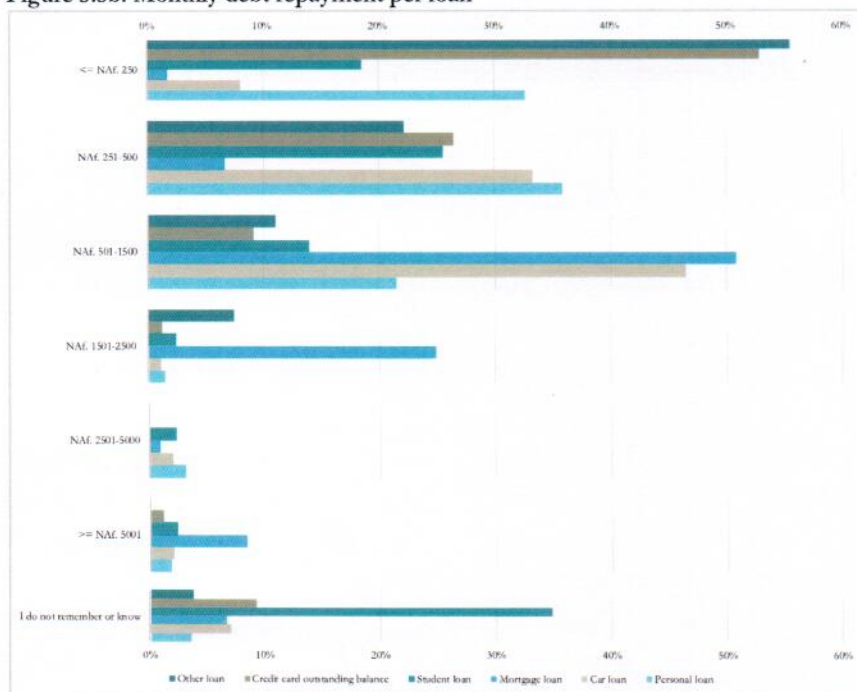

Figure 3.3b: Monthly debt repayment per loan

3.3.1. PERSONAL LOANS

Regarding personal loans, most respondents have a monthly debt repayment between NAF. 251 and NAF. 500 (36%), followed by 33% with a monthly debt repayment lower than NAF. 250 and 22% with a debt repayment between NAF. 501 and NAF. 1,500 (see Figure 3.3b). Moreover, most respondents borrowed money from a commercial bank (42%), followed by a credit union (29%) and a micro credit institution (21%) (see Figure 3.3c).

Furthermore, most respondents borrowed money to purchase materials or services related to their home (32%), followed by other reasons (mainly to purchase durable consumer goods, such as a washing machine or a laptop) (21%) (see Figure 3.3d).

3.3.2. MORTGAGE LOANS

Regarding mortgage loans, more than half of respondents have a monthly debt repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500 (51%), followed by 25% with a monthly debt repayment between NAf. 1,501 and NAf. 2,500 (see Figure 3.3b).

Moreover, almost three quarter of respondents borrowed money from a commercial bank (73%) (see Figure 3.3c). Furthermore, as expected, most respondents borrowed money to purchase a home, land or an apartment (80%) (see Figure 3.3d).

3.3.3. CAR LOANS

Regarding car loans, almost half of respondents have a monthly debt repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500 (46%), followed by 33% with a monthly debt repayment between NAf. 251 and NAf. 500 (see Figure 3.3b).

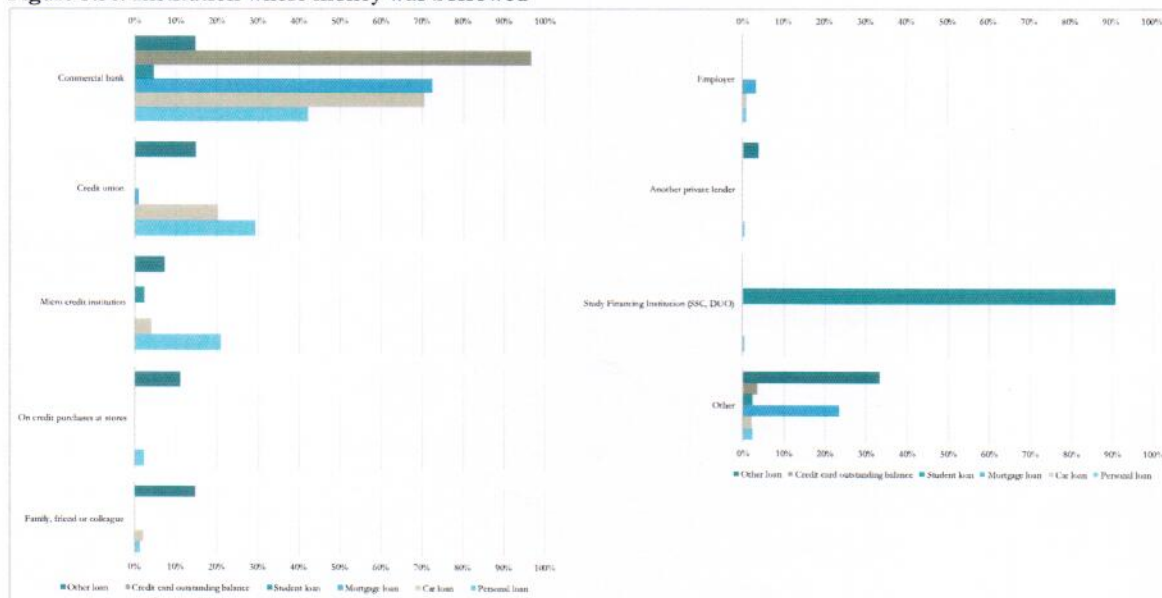
Moreover, most respondents borrowed money from a commercial bank (71%), followed by a credit union (20%) (see Figure 3.3c). Furthermore, as expected, all respondents borrowed money to buy a car (100%) (see Figure 3.3d).

3.3.4. CREDIT CARD OUTSTANDING BALANCES

Regarding credit card outstanding balances, more than half of respondents have a monthly debt repayment lower than NAf. 251 (53%), followed by 26% with a monthly debt repayment between NAf. 251 and NAf. 500 (see Figure 3.3b). Moreover, almost all respondents borrowed money from a commercial bank (97%) (see Figure 3.3c).

Furthermore, more than half of respondents (56%) borrowed money for a vacation, followed by other reasons (especially to purchase personal items online) (20%), and for consumption (13%) (see Figure 3.3d). Given that respondents with a credit card are mostly high-income earners, the latter result can be related to them using a credit card when, for example, eating at a restaurant.

Figure 3.3c: Institution where money was borrowed

3.3.5. STUDENT LOANS

Regarding student loans, more than a quarter of respondents have a monthly debt repayment between NAf. 251 and NAf. 500 (26%), followed by 19% with a monthly debt repayment lower than NAf. 251 and 14% with a monthly debt repayment between NAf. 501 and NAf. 5,000 (see Figure 3.3b).

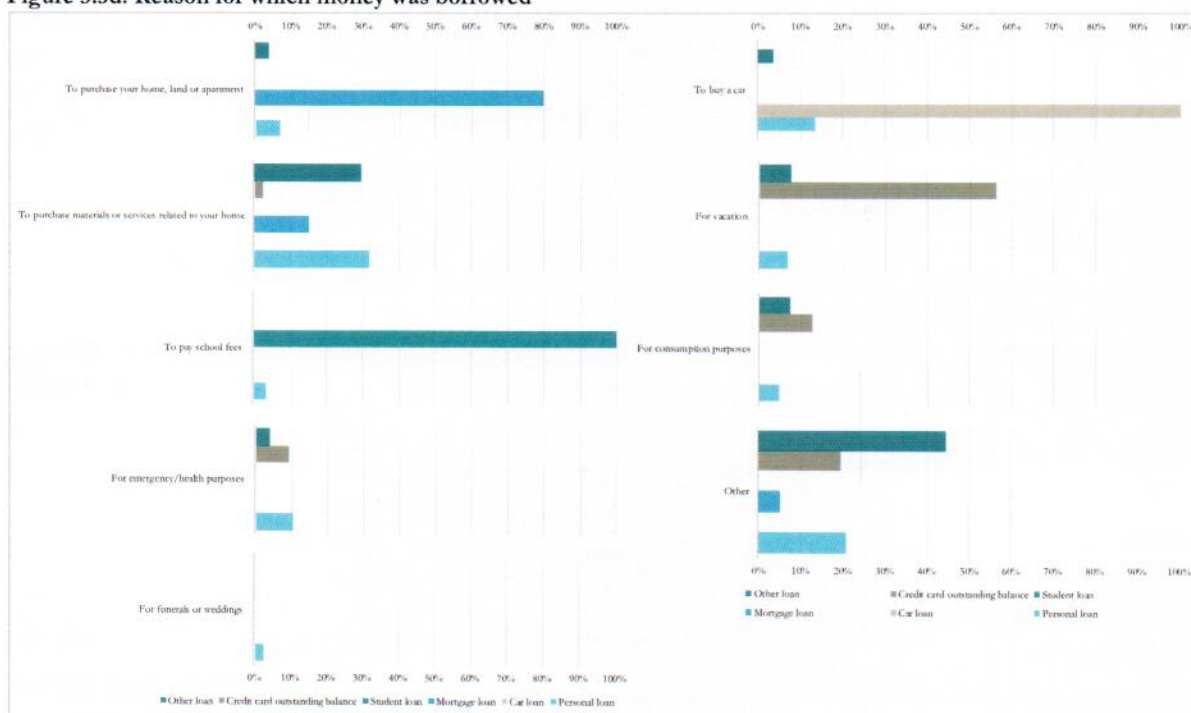
An interesting yet alarming result is that 35% of respondents report not remembering or knowing their monthly debt repayment on student loans. Moreover, almost all respondents borrowed money from a Study Financing Institution (SSC, DUO) (91%) (see Figure 3.3c). Furthermore, as expected, all respondents borrowed money to pay school fees⁸ (100%) (see Figure 3.3d).

3.3.6. OTHER LOANS

Regarding other loans, more than half of respondents have a monthly debt repayment lower than NAf. 251 (56%), followed by 22% with a monthly debt repayment between NAf. 251 and NAf. 500 (see Figure 3.3b). Moreover, most respondents borrowed money from a natural person or an institution that was not specified in the survey (33%) (see Figure 3.3c).

This result provides an indication for the size of the informal market. Furthermore, most respondents borrowed money for other reasons (e.g., to cover water expenses, to pay for taxes or to purchase personal items) (44%), followed by to purchase materials or services related to their home (30%) (see Figure 3.3d).

Figure 3.3d: Reason for which money was borrowed

⁸Other student expenses, such as rent and groceries, are excluded.

4. FINANCIAL SATISFACTION

Financial satisfaction involves consumers' happiness with their present financial situation, and forms an important component of overall well-being (Robb & Woodyard, 2016). Viewing the data on a Likert scale from 1 (*very dissatisfied*) to 5 (*very satisfied*), the average financial satisfaction score is 3.07⁹, suggesting that an average consumer in Curaçao is neither satisfied nor dissatisfied with his/her present financial situation (35% of respondents) (see Figure 4a). It is possible that consumers feel that their financial situation has room for improvement, for example, because they are just making ends meet or they have not achieved their financial goals yet. This result raises the question of what factors predict financial satisfaction in Curaçao to be able to help consumers experience it.

The current research also shows that more than 1 in 4 respondents (28%) report being dissatisfied or very dissatisfied with their current financial situation (see Figure 4a). Female respondents perceive their financial situation as worse than male respondents, with 30% of females reporting that they are dissatisfied or very dissatisfied, whereas 26% of males.

Figure 4a: Financial (dis)satisfaction

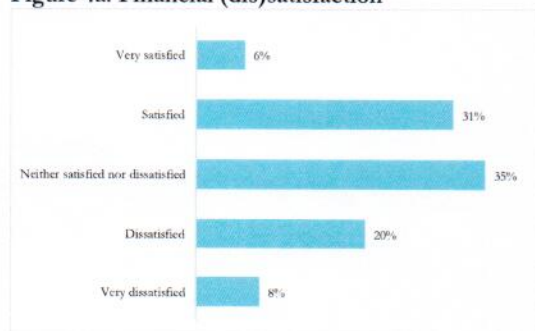
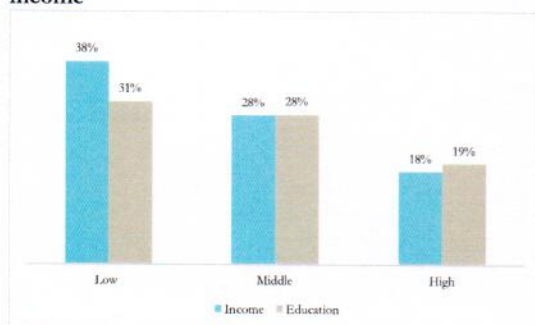

Figure 4c: Financial dissatisfaction by education and income

⁹The standard deviation is 1.03.

Respondents within the 35-44 age group and those within the 55-64 age group rate their financial satisfaction worst out of all age groups, with respectively 34% and 33% reporting that they are dissatisfied or very dissatisfied with their financial situation, compared to only 18% of the 75 and up age group (see Figure 4b). The latter result is remarkable because many older consumers tend to have only the old-age pension ('AOV') to cover all of their daily expenses. Thus, it can be that some of them are (financially) supported by their families or loved ones and, hence, are less dissatisfied with their financial situation. It may also be that some of them have accumulated capital during their working years and, hence, experience less financial worries.

Moreover, the current research indicates that the higher the educational level, the lower the percentage of respondents that report being dissatisfied or very dissatisfied with their financial situation (see Figure 4c). This pattern also applies to income. These results suggest that consumers with higher education or higher incomes are better able to live their life the way they would want to.

Figure 4b: Financial dissatisfaction by age group

CONCLUSION

1. PAYMENT BEHAVIOR

- Cash is the most popular payment instrument in Curaçao. More than half of consumers in all age groups hold at least some cash on hand.
- Several consumers withdraw cash to pay for purchases (66%) and bills (47%), despite more efficient ways to do this.
- Cash is the main payment instrument for several products, particularly for building materials (83%).
- Younger consumers are more likely to withdraw cash at the ATM, whereas older consumers are more likely to withdraw cash in the branch.
- Online shopping (web shop) is not so popular. Less than 1 in 4 consumers shops online (23%).

This probably stems from no access to and high costs of credit cards in USD, and the lack of local possibilities to pay online with a debit card. Younger consumers are more likely to shop online.

- More than one-third of consumers is not ready to limit or stop the use of cash (41%).
- Several consumers indicate that it is not easy to acquire a bank account (40%). This merits further investigation to eliminate or reduce barriers to open a (basic) bank account.
- Most consumers indicate that there is a need for a system to enable immediate transfer of funds (74%).
- Most consumers indicate that there is a need to reduce transaction costs (81%).

2. FINANCIAL INCLUSION

- Less than 1 in 4 consumers indicates not having a current account at a financial institution (16%). The most common reason is not having a salary slip or a proof of income.
- Less than 1 in 4 consumers has a credit card in USD (18%). Most of them are between the ages of 35 and 54 and earn NAf. 3,000 or more per month.
- Within all age groups, about half of consumers indicate having a savings account.

- The likelihood of having a savings account increases at a monthly income of NAf. 3,000 or more.
- Most consumers own or have access to smart devices (81%).
- Most consumers use the internet on a daily basis (70%). The higher the educational level, the higher the frequency use of the internet.
- Less than half of consumers will be impacted if cash in circulation is reduced (43%).

3. FINANCIAL LITERACY

- *Financial knowledge.* Particularly consumers younger than 25 years (34%) and those older than 64 years (38%-46%) seem to lack financial knowledge and confidence, indicating that financial literacy efforts should pay attention particularly to these age groups.
- *Financial behavior and debt situation.* Several consumers find it neither difficult nor easy to cover their expenses and pay all their bills (43%), probably illustrating that they do not want to express their opinion because their financial situation is not yet where they want it to be or they are just making ends meet. This finding is interesting, given that most consumers set money aside (63%) and barely used credit in the past 12 months (14%). On the other hand, several consumers had an outstanding debt on one or more loans (39%).

Thus, the reason why most consumers did not use credit in the past 12 months can be related to their lack of financial room to borrow more money.

- Most consumers have personal loans (50%), followed by mortgage loans (27%) and car loans (22%).
- Credit card outstanding balances and other loans have the lowest monthly debt repayment (lower than NAf. 251), whereas mortgage and car loans have the highest monthly debt repayment (between NAf. 501 and NAf. 1,500).
- Except for student and other loans, most consumers borrowed money from a commercial bank (42%-97%).

- A remarkable result is that some consumers do not remember or know their monthly debt repayment on student loans (35%).
- Another notable result is that some consumers borrowed money from a natural person or an institution that was not specified in the survey (33%), thus probably referring to lenders in the informal sector.

4. FINANCIAL SATISFACTION

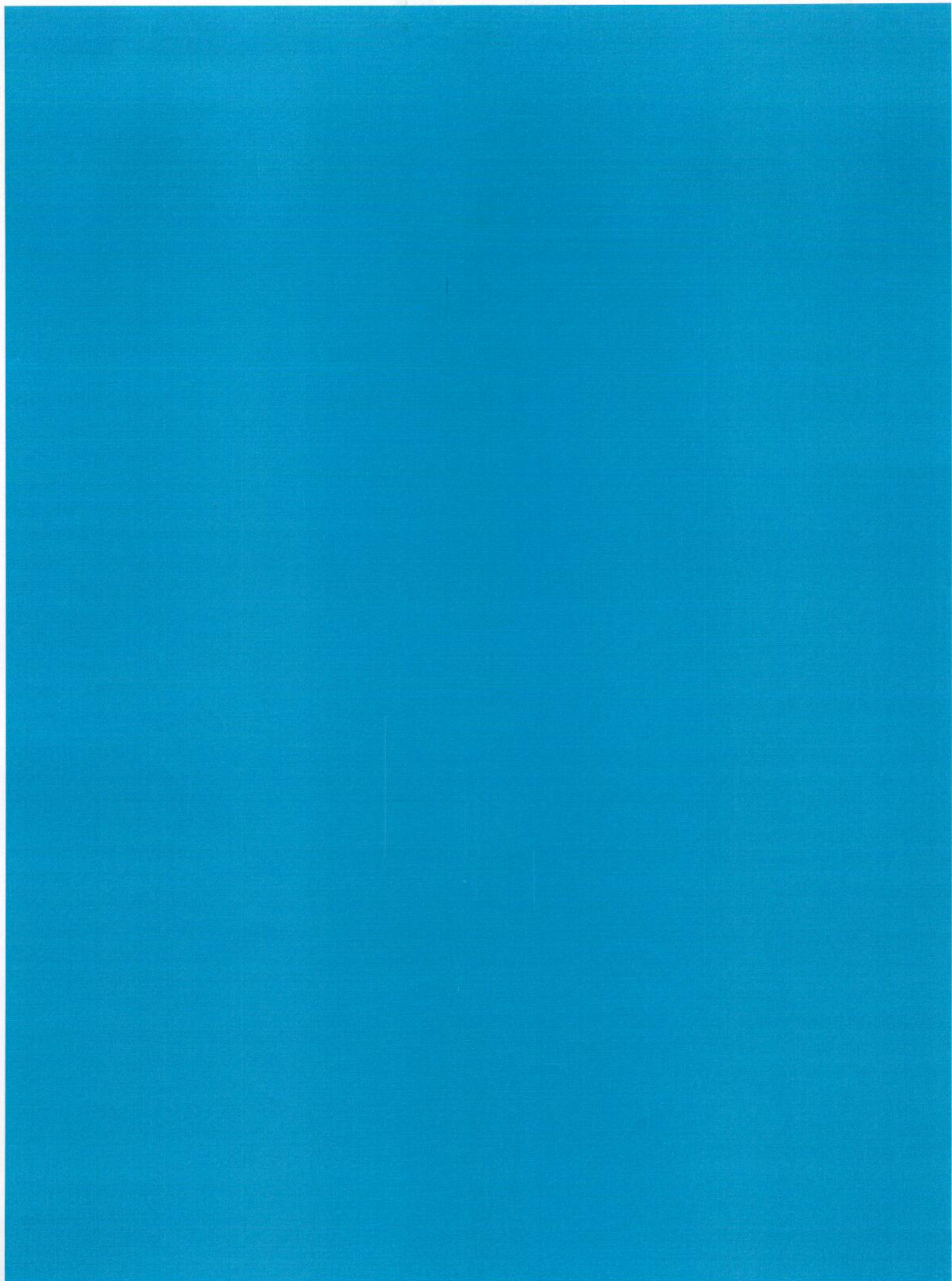
- Several consumers indicate that they are neither satisfied nor dissatisfied with their present financial situation (35%). This could suggest that they feel that their financial situation has room for improvement. For example, because they are currently just making ends meet.
- Alternatively, it may be that consumers have not reached their financial goals yet. Further research should look into the factors that predict the financial satisfaction of consumers in Curaçao, to be able to help them experience this desirable state. As indicated earlier, financial satisfaction has positive implications for consumers' overall well-being.

REFERENCES

- Carolina, M. G. L., & Pau, L. (2007). *Shadow economy in the Netherlands Antilles* (Working Paper Number BNA/WP/07/01). Retrieved from https://cdn.centralbank.cw/media/research/20190118_shadow_economy_in_the_netherlands_antilles.pdf.
- Constable, S. (2017, March 5). What is the shadow economy and why does it matter? *The Wall Street Journal*, Retrieved from <https://www.wsj.com/articles/what-is-the-shadow-economy-and-why-does-it-matter-1488769322>
- GPFi (Global Partnership for Financial Inclusion). (2020). G20 Financial Inclusion Indicators. Retrieved from <http://datatopics.worldbank.org/g20fidata/>
- Lind, T., Ahmed, A., Skagerlund, K., Strömbäck, C., Västfjäll, D., & Tinghög, G. (2020). Competence, confidence, and gender: The role of objective and subjective financial knowledge in household finance. *Journal of Family and Economic Issues*. <https://doi.org/10.1007/s10834-020-09678-9>
- OECD/INFE (Organisation for Economic Co-operation and Development/International Network on Financial Education). (2011). Measuring financial literacy: Core questionnaire in measuring financial literacy: Questionnaire and guidance notes for conducting an internationally comparable survey of Financial literacy. Retrieved from <https://www.oecd.org/finance/financial-education/49319977.pdf>
- Schneider, F. G., & Williams, C. (2013, June 1). The shadow economy. *Institute of Economic Affairs*, Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2286334
- Thaler, R. H., & Sunstein, C. R. (2008). *Nudge: Improving decisions about health, wealth, and happiness*. New Haven, CT: Yale University Press.
- The World Bank. (2019, October 2). Financial inclusion. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion/overview#1>
- Woodyard, A. S., & Robb, C. A. (2016). Consideration of financial satisfaction: What consumers know, feel and do from a financial perspective. *Journal of Financial Therapy*, 7(2), 41-61. <https://doi.org/10.4148/1944-9771.1102n>.

CONTACT DETAILS

Questions or comments can be emailed to Mrs. L. Silié-Eleonora (L.Silie-Elionora@centralbank.cw) or Ms. S. Dare (S.Dare@centralbank.cw) from the CBCS.

Bijlage 2: A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021

A GLANCE INTO SINT MAARTEN'S PAYMENT BEHAVIOR AND FINANCIAL MATTERS 2021

SEPTEMBER 2022

CENTRALE BANK

CURAÇAO & SINT MAARTEN

TABLE OF CONTENTS

EXECUTIVE SUMMARY	3
I. INTRODUCTION	5
II. RESEARCH OBJECTIVES AND QUESTIONS	6
III. RESEARCH DELINEATION	7
1. PAYMENT BEHAVIOR	8
1.1 Payment instrument possession	8
1.2 Cash	8
1.3 Cash withdrawal by age	9
1.4 Reason to withdraw cash	10
1.5 Use of payment instrument by product category	11
1.6 Payments by amount	11
1.7 Online shopping	12
1.8 Future use of less cash	13
1.9 Opinion on current payment systems	13
2. FINANCIAL INCLUSION	14
2.1 Payment account	14
2.2 Savings account	16
2.3 Credit card	17
2.4 Owning smart devices	17
2.5 Impact of reducing cash in circulation	18
3. FINANCIAL LITERACY	19
3.1 Financial knowledge	19
3.2 Financial behavior	21
3.2.1 Covering expenses and paying bills	21
3.2.2 Saving money	22
3.2.3 Using credit and paying interest on the balance	23
3.3 Debt situation	24
3.3.1 Loans	26
4. FINANCIAL SATISFACTION	28
REFERENCES	29

EXECUTIVE SUMMARY

"A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021" is a research conducted by the Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) in collaboration with The Sint Maarten Department of Statistics (STAT) on four topics: payment behavior, financial inclusion, financial literacy and financial satisfaction.

One of CBCS' main objectives is to promote a safe and efficient payment system that is accessible to everyone. This research aims to provide an insight in the financial and payment behavior of Sint Maarten's residents and their access to and knowledge of the financial and payment systems, for a better understanding that will lead to a targeted approach to fulfil the CBCS objective.

The following conclusions can be derived from the research.

Payment behavior

In Sint Maarten, cash is the most dominant payment instrument, with 88% of the respondents holding some cash on hand. Most respondents indicated to withdraw cash to pay for their purchases (80%) and their bills (69%). This suggests that people in Sint Maarten prefer to pay with cash. It may also be that more efficient payment systems at the merchants are lacking and, in some cases, digital payments of small amounts are not accepted. Another possible reason for the non-use of POS machines by merchants may be tax evasion. However, further research is needed. Moreover, 55% of the respondents withdraw cash on a weekly or monthly basis at the ATM, and 30% at the branch. Interestingly, almost half of the respondents (49%) are not willing to let go of cash. Furthermore, as much as three quarters (75%) of the respondents indicate that there is a need to reduce the transaction costs in Sint Maarten, suggesting that transaction costs in Sint Maarten are high.

Financial inclusion

The results show that 23% of the respondents do not have a local current account at a commercial bank or credit union. Interestingly, and concerning, is that 46% indicated not be interested in having one, moreover 43% of the ones that are not interested do not have any other digital payment alternative either. From the respondents that do not have a local current account, some use alternatives such as a savings account. This may be partly the reason for some people not seeing further need to open a current account. When considering respondents without any digital payment possibilities such as the savings account, the results show that 17% are fully unbanked. For this group the move to digital payments will be difficult and further research needs to be done on the underlying reasons. Of the respondents 19% own a USD credit card and 8% own a NAf. credit card, what might be due to the high costs of these payment instruments. Furthermore, almost everyone has a smart device (97%) and has access to the internet (including more than 50% in the eldest age groups).

Financial literacy

Financial knowledge: only 20% of the respondents had all 3 questions on financial matters correctly answered and only 10% had all 5 questions related to the CBCS correctly answered. This suggests that there is a lack of financial knowledge.

Financial behavior and debt situation: 41% of the respondents indicated that it is difficult to very difficult to cover their expenses. The respondents that fall in the lower income bracket experience this the most. Most respondents (60%) indicated to set money aside for several reasons. Only 8% of the respondents indicated to have used credit (credit card, overdraft) in the past 12 months. Maybe this is due to income barriers for obtaining credit or it may also be that one is aware of the possible disadvantages of the use of credit (e.g., high interest), which can be considered positive on the other hand. Furthermore, 28% of the respondents have one or more loans, mostly held at a commercial bank: 42% has a personal loan, 31% has a mortgage loan and 29% has a car loan.

Financial satisfaction

The results show that 39% of the respondents are dissatisfied to very dissatisfied with their current financial situation. Moreover, the lower the income and education, the higher the dissatisfaction.

I.

INTRODUCTION

The Central Bank is committed to the fight against money laundering and terrorist and proliferation. During the period of September to October 2021, the CBCS in collaboration with STAT conducted the research 'A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021'¹. For this research a face-to-face interview has been taken among 1,400 randomly selected households. The response rate was 61%. To ensure that the sample is representative, it has been compared with the population data of 2018 due to unavailability of more recent data at the time of this research. Based on this comparison, the sample reflects the population in terms of gender (see Figure i) and age (see Figure ii).

Figure i: Sample versus population 2018 by gender

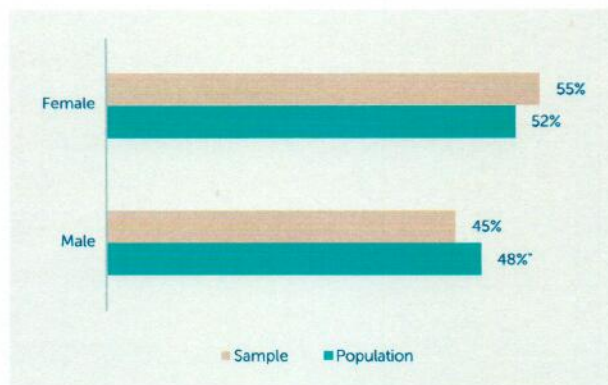
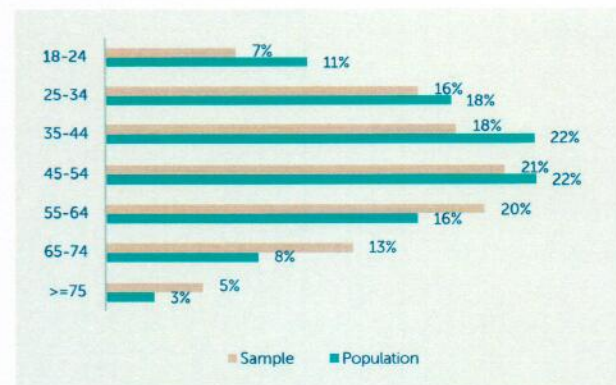
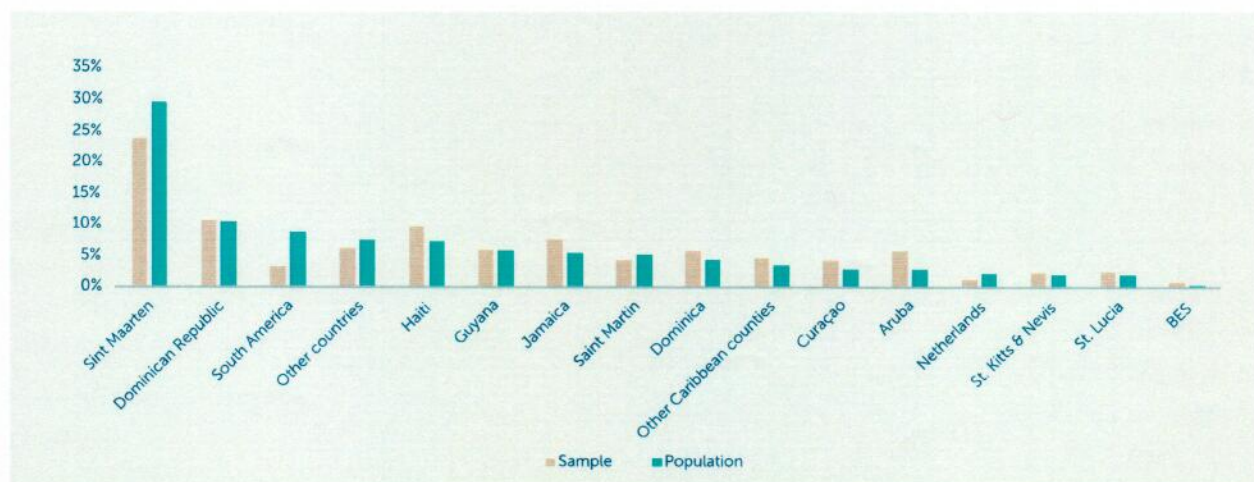

Figure ii: Sample versus population 2018 by age

To further validate the representativeness of the sample, it has also been compared with the population data 2018 for country of birth, seeing that the Sint Maarten population is quite diverse. Based on this comparison, the sample is representative as well (see Figure iii).

Figure iii: Sample versus population 2018 by country of birth*

*In 'Other Caribbean countries' are included all Caribbean countries not mentioned separately such as Grenada, Anguilla, Trinidad & Tobago and Sint Vincent while in 'Other countries' are included the rest of the world that forms part of Sint Maarten's population such as the USA, China, and India.

RESEARCH OBJECTIVES AND QUESTIONS

One of the CBCS's main objectives is to promote a safe and efficient payment system that is accessible to everyone. This means that everyone in Sint Maarten should have access to the payment system. Furthermore, the CBCS as regulator of the financial sector in Sint Maarten should promote financial education of consumers so they can make efficient and effective financial decisions.

The objective of this research is to provide an insight in the financial and payment behavior of Sint Maarten's residents and their access to and knowledge of the financial and payment system, for a better understanding that will lead to a targeted approach to fulfil CBCS abovementioned objective.

The research comprises four topics, each with its corresponding research questions:

1. Identifying the payment behavior of consumers in Sint Maarten. Payment behavior is measured by the use of payment instruments such as cash, debit cards, credit cards and online/mobile banking.

Questions: What payment instruments are mostly used in Sint Maarten? How do consumers in Sint Maarten pay, e.g. their bills?

2. Identifying the level of financial inclusion in Sint Maarten. Financial inclusion is defined as access of individuals to useful and affordable financial products and services that meet their needs, such as transactions, payments, savings, access to financing (The World Bank, 2020).

Questions: What is the percentage of people that does not have access to a payment account? What is the reason for not having access to payment instruments and what factors influence the use of these instruments?

3. Identifying the level of financial literacy of consumers in Sint Maarten. Financial literacy is defined as the ability to understand how money works to make effective financial decisions and achieve financial well-being (OECD/INFE, 2011). Financial literacy involves knowledge, attitudes, and behaviors related to financial matters.

Questions: What do consumers in Sint Maarten know about general financial matters? Do consumers in Sint Maarten know about, e.g., the role and functions of the CBCS? What is the current financial behavior of consumers in Sint Maarten, e.g., do they have trouble when covering their expenses, do they save money, and use credit? What is the current debt position of consumers in Sint Maarten, what types of debt do they have, and where do they borrow their money from?

4. Identifying the level of financial satisfaction of consumers in Sint Maarten. Financial satisfaction is described as a desirable state, as it involves consumers' happiness with their present financial situation (Robb & Woodyard, 2016). Financial satisfaction has also been defined as satisfaction with one's income, ability to handle financial emergencies, amount of debt, level of savings, and money for future needs (Hira & Mugenda, 1998)

Question: How satisfied are consumers in Sint Maarten with their current financial situation?

RESEARCH DELINEATION

In this research, all local payment possibilities among residents (documented and undocumented persons) in Sint Maarten from age 18 and older are considered. The only exception is online shopping, where no distinction is made between local and international web shop payments. Under other payment instruments is measured: cheques, cryptocurrencies, and Fun Miles.

For the measurement of financial inclusion in this research, only current accounts at a local bank or credit union have been considered and are sometimes referred to as local payment account. Other payment accounts, such as accounts offered by FinTechs, do not yet exist in Sint Maarten. Savings accounts are not considered as a payment account to measure financial inclusion in this research, although it is possible at certain banks to make payments through a savings account. However, a savings account is not a replacement for a current account. First, its (digital) services are often limited compared to a current account and, second, it overshoots its main objective which is 'to save money'. Some banks charge a penalty to the customer for withdrawing from a savings account within a certain period of time, discouraging the use of it other than for saving.

Smart devices and internet have also been considered as indirect indicators of financial inclusion because these mediums can help consumers gain access to financial products and services.

In this research, income and education are categorized in three levels:

- Low income is categorized as income below NAf.900, middle income between NAf.901 and NAf.2181, and high income NAf.2182 and higher. These categories are based on an average income calculation used for the research conducted in Curaçao. For comparison reasons, the categories were kept equal for Sint Maarten, as the average income in Sint Maarten does not differ much from Curaçao (see response by income in Figure iv).
- Low education includes no education and primary school. Middle education includes secondary school, post-secondary and non-tertiary education, while high education includes a bachelor's degree and higher. See the response rate by education in Figure v.

Figure iv: Response by income

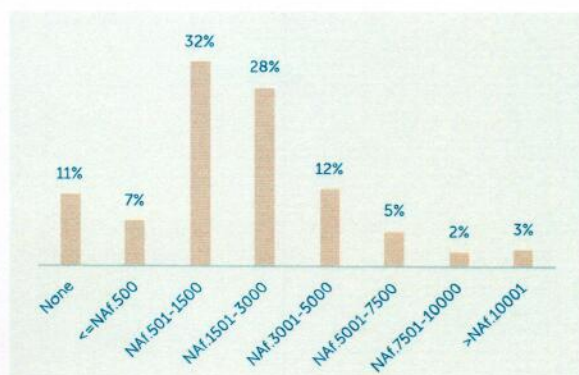
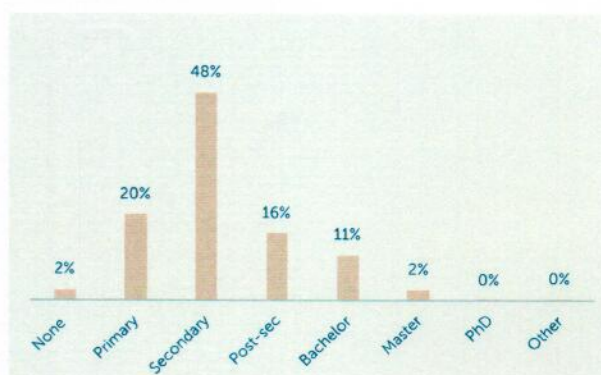

Figure v: Response by education

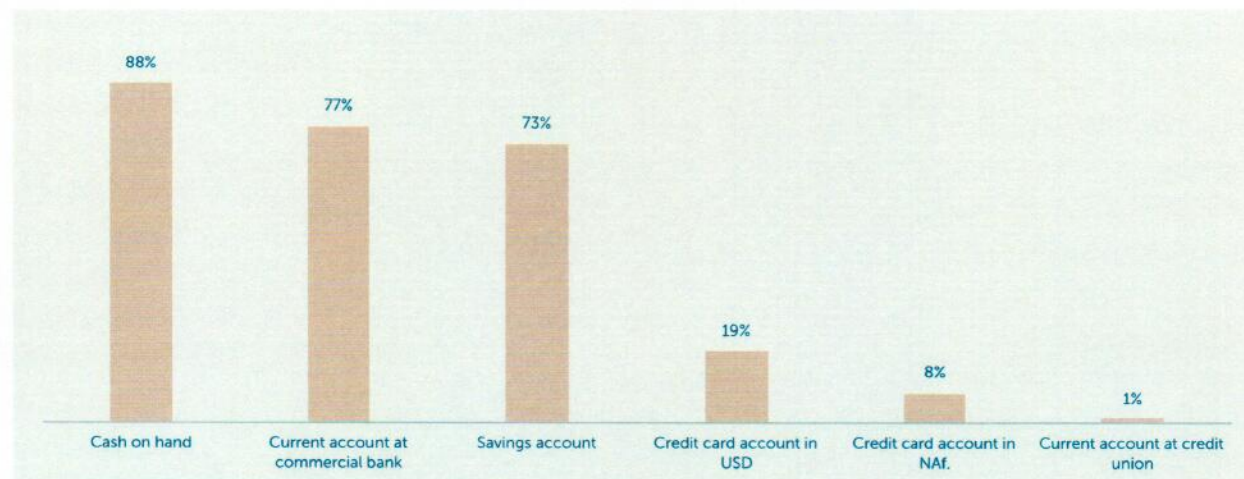
Furthermore, debt position can also be considered as an indirect indicator of financial literacy, as financially literate consumers should be able to properly manage their debt.

1. PAYMENT BEHAVIOR

1.1 Payment instrument possession

Figure 1.1 shows that of all payment instruments, cash still dominates in Sint Maarten (88%). 77% of the respondents indicated to have a current account at a local commercial bank. A considerable part of the respondents has a savings account (73%). The rest of the payment instruments are less popular - only 19% indicated to have a credit card in USD versus 8% in Antillean guilders (NAf.), while only 1% has a current account at a credit union.

Figure 1.1: Payment instrument possession

1.2 Cash

A breakdown by age of the respondents that carry cash on hand shows that more than 50% of the respondents in each age group carry NAf.1 to NAf.100 in cash. Furthermore, the higher the amount the less cash is carried. This indicates that people are aware of the security risk involved in carrying a high amount of money in cash. On the other hand, the results also show that the eldest age group (≥ 75) has the largest share of respondents indicating to never carry cash (21%). In addition, the older the age group the more respondents indicated never to carry cash. This possibly suggests that the older consumers' finances are managed by a family member or a trusted person or institution like a nursing or retirement home.

Figure 1.2a: Cash on hand by age

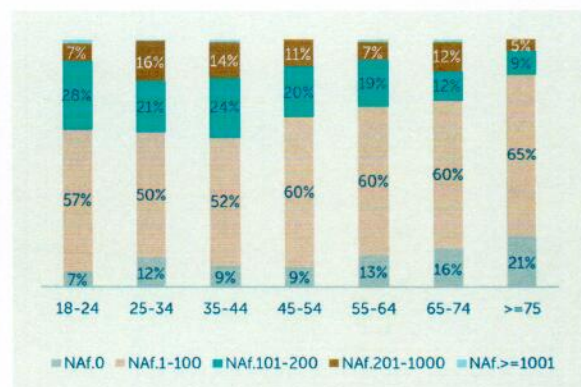
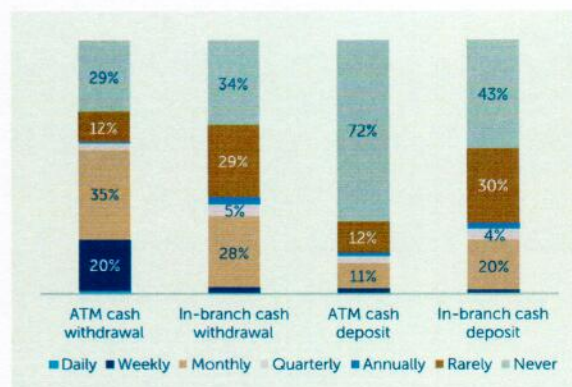

Figure 1.2b. Cash withdrawal and deposit at an ATM or a branch

The results show further (Figure 1.2b) that more than half of the respondents withdraw cash on a weekly or monthly basis at an ATM (55%) versus 30% at a branch. Cash deposits at an ATM are less popular. Only 12% deposits cash on a weekly or monthly basis at an ATM versus 21% at a branch. 84% indicated rarely or never to make use of this service at an ATM. The ATMs in Sint Maarten that offer this service are limited; which may explain the result. Equally, the in-branch deposits are limited. 73% of the respondents indicated rarely or never to deposit cash at a branch.

1.3 Cash withdrawal by age

A further breakdown of cash withdrawals at an ATM by age shows, on a weekly and monthly basis, a higher cash withdrawal for the younger and middle age groups. The higher the age group, the less cash is being withdrawn from an ATM. Moreover, 53% of the eldest age group (≥75) indicate never to withdraw cash from an ATM. This stems with the possibility that the finances of most consumers in the eldest age group are managed by another party as described in the previous paragraph.

Figure 1.3a: ATM cash withdrawal by age

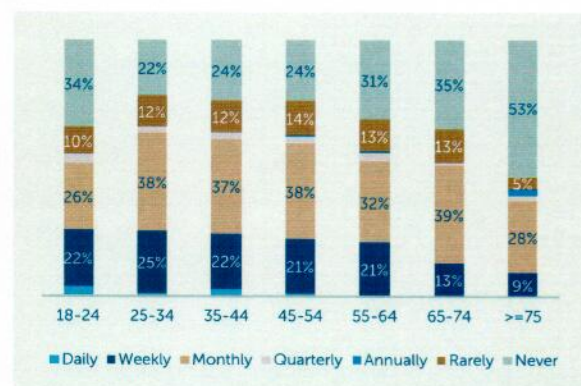
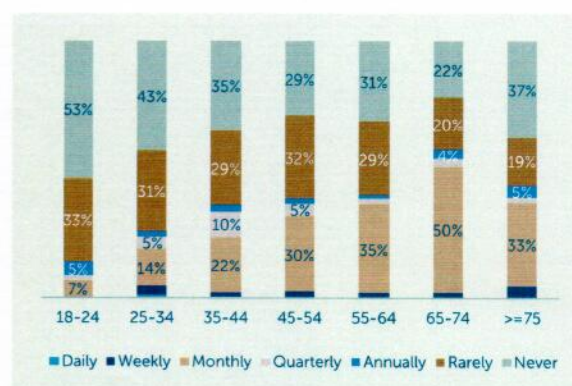

Figure 1.3b: In-Branch cash withdrawal by age

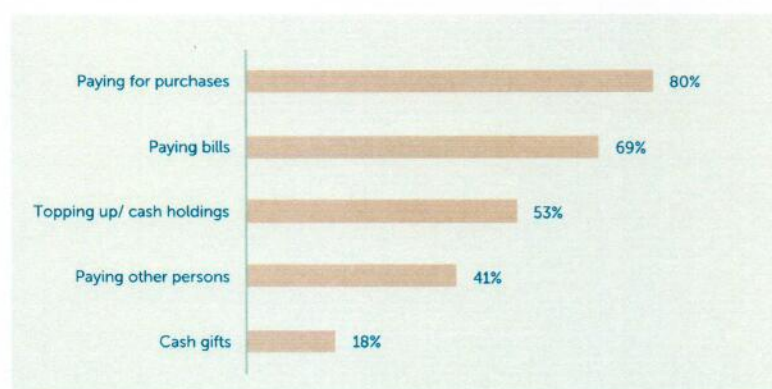
Contrary to cash withdrawals at an ATM (figure 1.3b), in-branch cash withdrawals show an increase as the age increases (except for the eldest age group, ≥75). This outcome suggests that (especially for the elder age groups) it may be more comfortable and trustworthy to be attended by a person rather than a machine.

1.4 Reason to withdraw cash

The most common reasons for consumers to withdraw cash from an ATM or at a branch are to pay for purchases (80%), followed by paying bills (69%). This suggests that most consumers prefer to pay in cash rather than use more efficient payment instruments. This group needs to become aware of the use of more efficient payment methods. However, in some cases, digital payment systems at some merchants, e.g., street vendors, may be lacking. Also, swiping small amounts is not always allowed - possibly due to the costs associated with it - which may be a barrier to further increase the use of digital payment systems. Another reason for the non-use of POS machines by merchants may be tax evasion. However, further research is needed to confirm this.

Furthermore, 53% indicated to withdraw cash to have some cash on hand and 41% to pay other persons.

Figure 1.4a: Reason cash withdrawal (multiple answers)

A breakdown of the reason to withdraw cash by age shows that there is no significant difference in the reason for cash withdrawals: in all age groups more than 70% withdraws cash to pay for purchases and more than 60% to pay bills (see Figure 1.4b). The results of cash withdrawal by income show that higher income consumers tend to withdraw less cash to pay bills. In the case of cash payments for purchases the trend is similar, except for people in the highest income class ($\geq 10,001$). The latter is not what would be expected and requires further research (see Figure 1.4c).

Figure 1.4b: Reason cash withdrawal by age

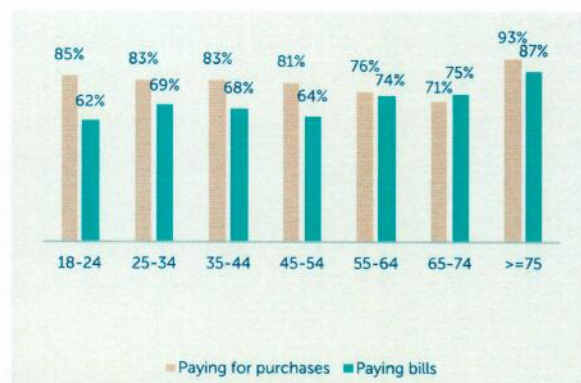
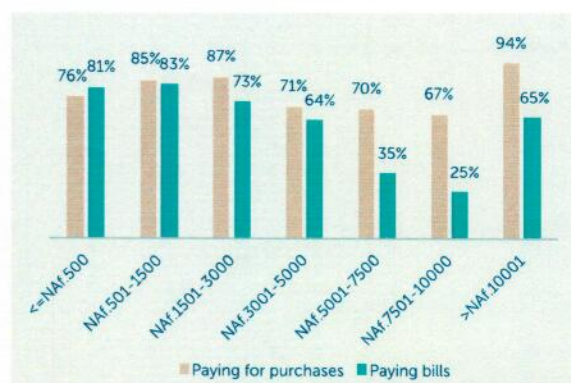

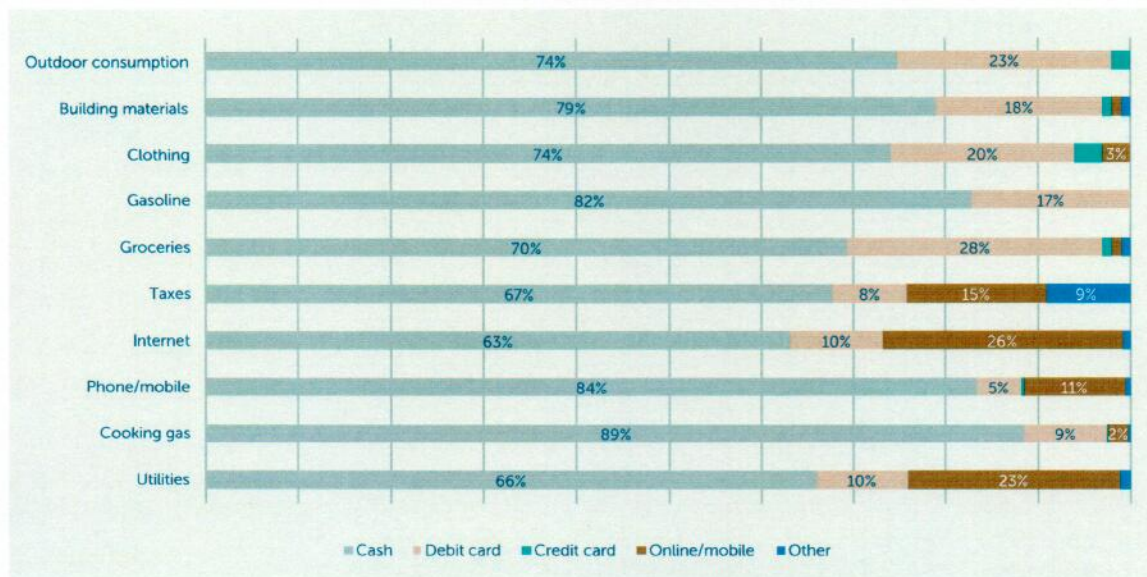
Figure 1.4c: Reason cash withdrawal by income

1.5 Use of payment instrument by product category

The results of this research show that the use of cash is very dominant for all product categories in Sint Maarten, compared to the other ways of making payments. More than 60% of the respondents indicate to pay their products with cash. For the payment of some products or services (e.g., building materials, gasoline, phone, and cooking gas) the result is even higher with 80 – 90% of the respondents indicated to pay in cash². In addition, 5 to 28% indicates to pay for products with a debit card, while online banking seems to be used particularly for paying internet, utilities, taxes, and phone bills.

Figure 1.5: Payment instrument used by product category

1.6 Payments by amount

The results of payment instruments by amount show that the higher the amount, the less likely consumers pay with cash and the more likely other payment instruments are used, like swiping at the merchant and online payment (Figure 1.6a). An amount of NAf. 25 or less is more likely to be paid in cash (88%) than an amount of NAf. 2001 and higher (49%). However, it is remarkable that almost half of the respondents still make use of cash for these higher amounts, while a steeper decrease of cash usage would be expected.

² See also other research done in this field including Curaçao and Sint Maarten (Reducing Cash Usage in the Caribbean by 50 per cent in Five Years: CERT working paper 2019)

Figure 1.6a: Bill payments by amount

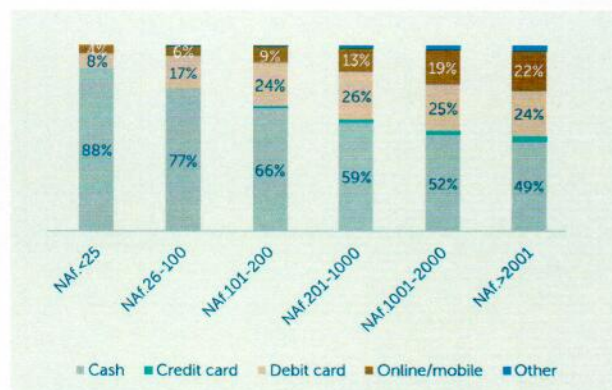
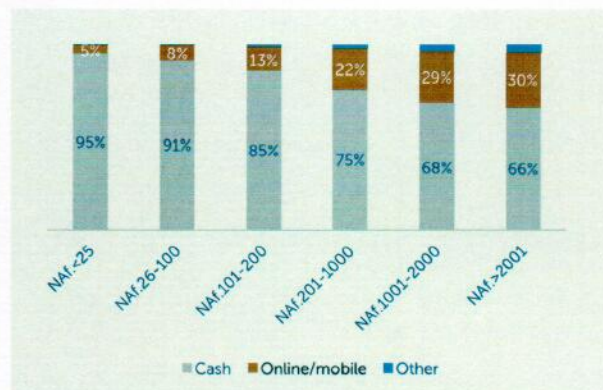

Figure 1.6b: Person-to-person payments by amount

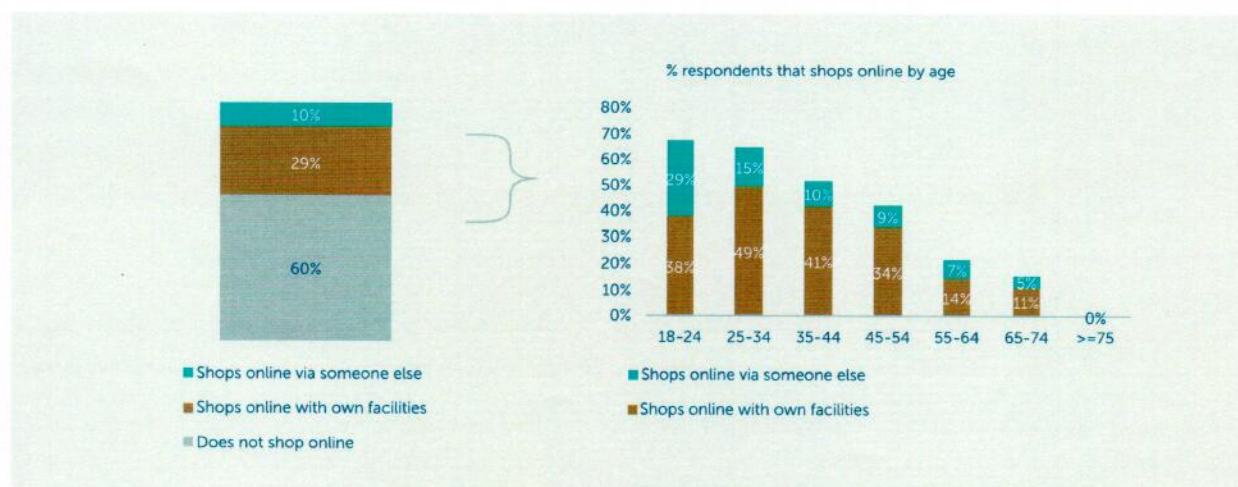

For person-to-person payments, the same pattern occurs (Figure 1.6b). The higher the amount, the more likely online payments are used (95% cash payment for amounts of NAF. 25 or less versus 66% cash payment for amounts of NAF. 2001 and higher). However, two-thirds of the highest amounts paid cash is still very high.

1.7 Online shopping

The results show that almost 40% of the respondents shop online; 29% uses own facilities and 10% shops via someone else³. Younger respondents are more likely to shop online than older respondents. 67% of the respondents in the age group 18 to 24 indicated to shop online with own facilities or via someone else versus only 16% in the age group 65 to 74. None of the respondents in the eldest age group indicated to make use of online shopping.

Figure 1.7: Online shopping

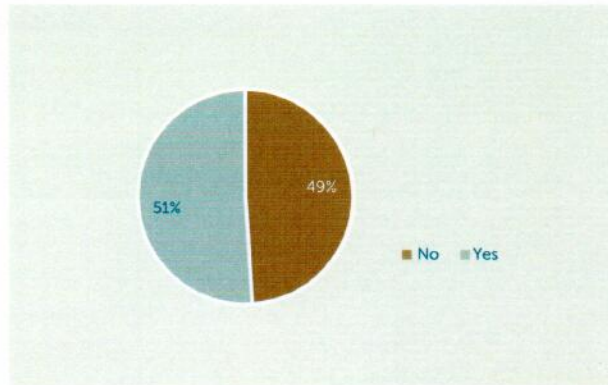

³ Online shopping refers to web shopping locally and internationally, e.g. via e-Bay, Amazon etcetera. Shopping via someone else refers to consumers who request another person to shop online on their behalf (e.g., because they do not have the facilities to shop online). Shopping with own facilities refers to consumers who shop online with their own bank account, Paypal account, and correspondence address.

1.8 Future use of less cash

Apart from the above, the research also requested the respondents' opinion on certain topics. Among other things, consumers in Sint Maarten were asked whether they are willing to reduce or stop using cash. Still almost half of the respondents (49%) indicated not to be ready to take this step.

Figure 1.8: Future use of less cash

1.9 Opinion on current payment systems

Another topic on which the consumers' opinion was requested is the current payment systems in Sint Maarten (Figure 1.9). The results show that almost half of the respondents (48%) are comfortable with the use of online banking. Only a quarter (24%) is of the opinion that it is easy to obtain a bank account, while no less than 55% of the respondents disagree to heavily disagree with this statement. Moreover, most respondents (60%) are of the opinion that it is easy to make electronic payments at the merchant. This is contrary to their behavior because notwithstanding the fact most respondents are of the opinion that making electronic payments is easy, they hardly make use of it for most product categories (see Figure 1.5). 61% of the respondents indicated to desire a system providing immediate transfer of funds. Noteworthy is that with the launch of instant payments in January 2022, the CBCS met this need of consumers in Sint Maarten and Curaçao. Future research must show customers' satisfaction with this payment services upgrade. Furthermore, three quarter (75%) of the respondents indicate that there is a need to reduce transaction costs in Sint Maarten, suggesting that these costs are high.

Figure 1.9: Opinion on current payment systems

2. FINANCIAL INCLUSION

2.1 Payment account

The results of the research show that almost a quarter of the respondents (23%) does not have a current account at a local commercial bank or a credit union in Sint Maarten (see Figure 2.1a). The respondents gave several reasons for not having an account (see Figure 2.1b). Remarkable result is that almost half of them (46%) indicated to have no interest in having a current account, followed by lack of proof of income (16%) and lack of local ID (12%).

Figure 2.1a: Current account

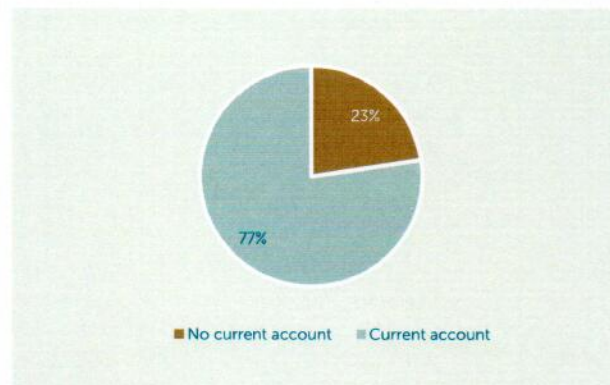
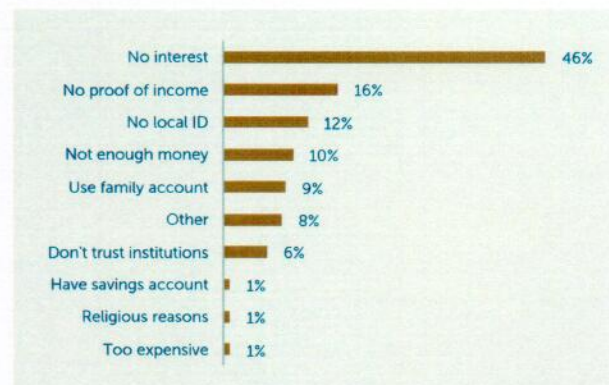

Figure 2.1b: Reason no current account (multiple answers)

A further breakdown of this result shows that from the respondents that indicated not having a local current account, only one third has other payment options, including a savings account (27%). No less than 68% does not have any other payment options than cash (see Figure 2.1c).

From those who indicated not to be interested in a current account, 54% had a savings account (see Figure 2.1d), which most probably is used to do payments⁴. This may be the reason for some people not needing a current account. As mentioned in the 'Research Delineation' chapter on page 7, a savings account is not a replacement for a current account due to its limited services attached. However, when considering the respondents without any digital payment possibilities such as the savings account, the results show that 17% are fully unbanked. Moreover, the results show that of the respondents who are not interested in a current account, 43% does not have any other payment alternative than cash. For this group, the move to digital systems will be difficult. Further research needs to reveal the underlying reasons.

⁴ The savings account may be a payment alternative. One can deposit and withdraw cash and make certain payments.

Figure 2.1c: No current account, with other payment options

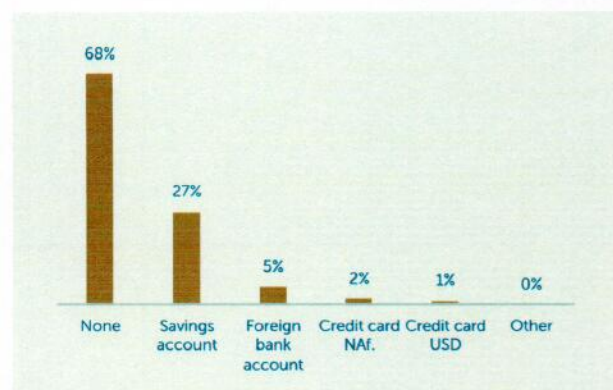
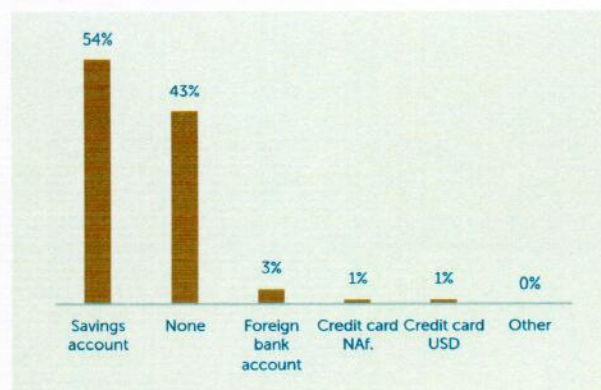

Figure 2.1d: No interest, with other payment options

Of the respondents without a current account, a breakdown by age (see Figure 2.1e) shows that there are more people in the age range 25 to 64 without a current account. Only 6 to 8% of respondents in the eldest age groups (65-74 and ≥ 75) do not have an account compared to 17 to 21% of respondents in the 25 to 64 age range.

A comparison by income brackets (see Figure 2.1f) shows that the respondents without a payment account are concentrated in the low-income categories.

Figure 2.1e: No current account by age

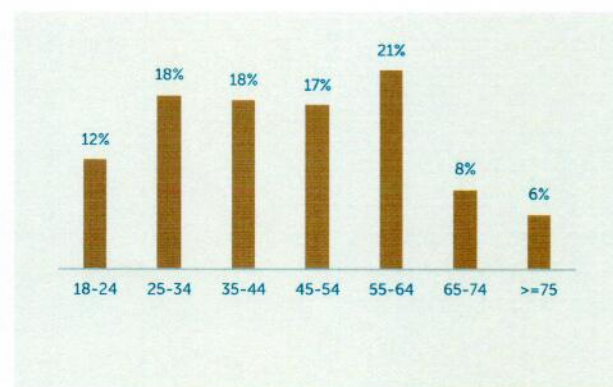
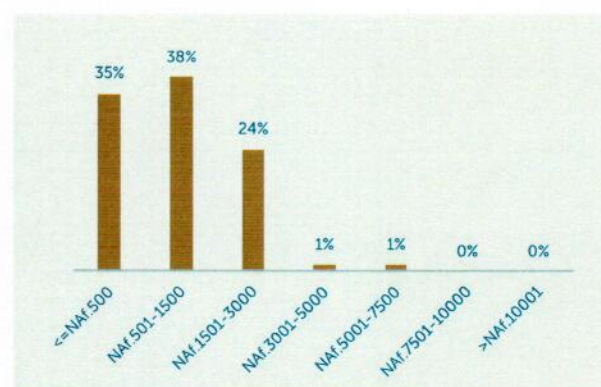
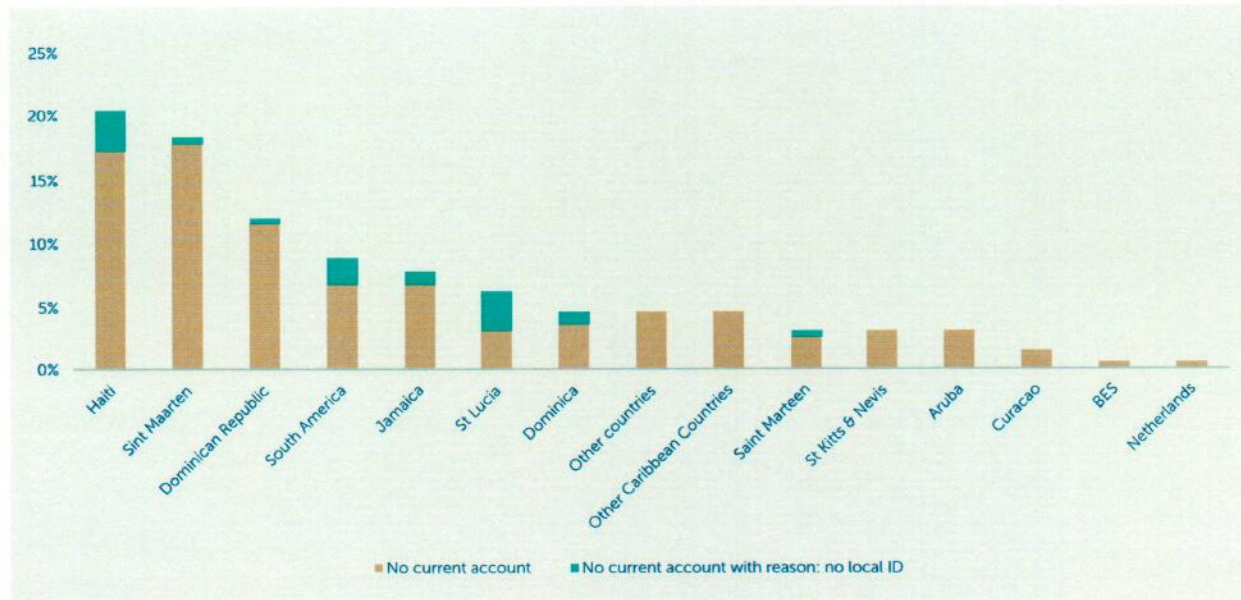

Figure 2.1f: No current account by income

Another interesting breakdown of the results, considering the diverse population of Sint Maarten and the perception that most people without a payment account may be undocumented, is by country of birth (see Figure 2.1g). The results show that 21% of the respondents without a current account are born in Sint Maarten (Dutch or French side), followed by 20% in Haiti, 13% in the Dominican Republic and 9% in South America. Although most of the respondents without a payment account are not born in Sint Maarten, few gave 'Lack of local ID' as reason for not having an account. The combination of 'Country of birth' and 'Lack of local ID' may indicate the undocumented persons that participated to this research. Based on the results as shown in Figure 2.1g, the probability that (most of) the people without a current account are undocumented is low.

Figure 2.1g: No current account by country of birth

2.2 Savings account

As indicated in Figure 1.1, 73% of the respondents have a savings account. The results of the research shows that the percentage of respondents with a savings account does not differ much between age categories (Figure 2.2a). Contrary to this, the higher the income, the higher the percentage of respondents with a savings account (Figure 2.2b).

Figure 2.2a: Savings account by age

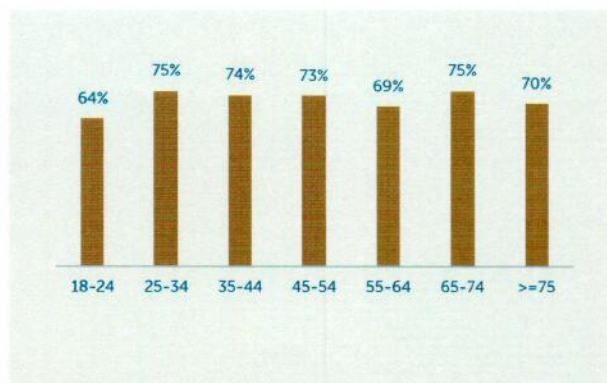
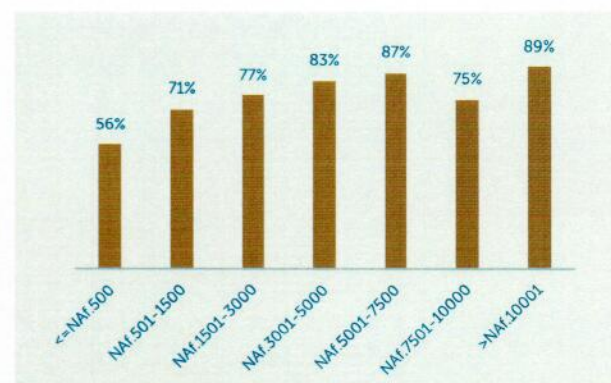

Figure 2.2b: Savings account by income

2.3 Credit card

Only 19% of the respondents indicated to have a credit card in USD and 8% have a credit card in NAf. Most of the respondents who have a credit card are in the age brackets between 25 and 54 (see Figure 2.3a). Additionally, the higher the income, the higher the likelihood that respondents have a credit card (Figure 2.3b). An explanation for this result may be that one is required to have a minimum income to qualify for a credit card. Another deterrent to owning a credit card is the relatively high costs associated with it.

Figure 2.3a: Credit card by age

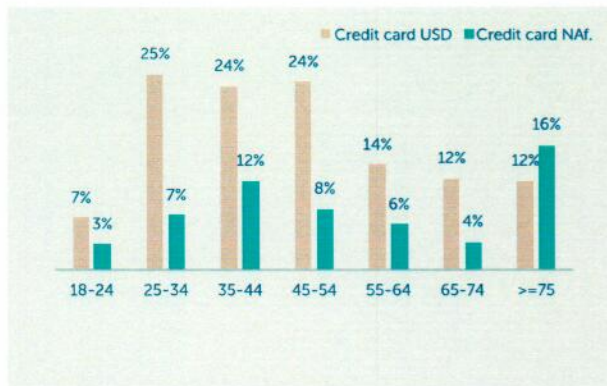
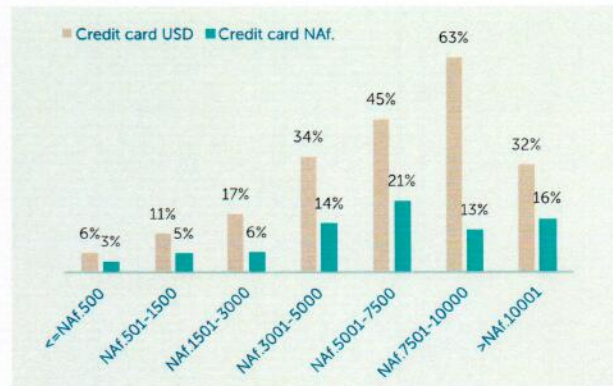

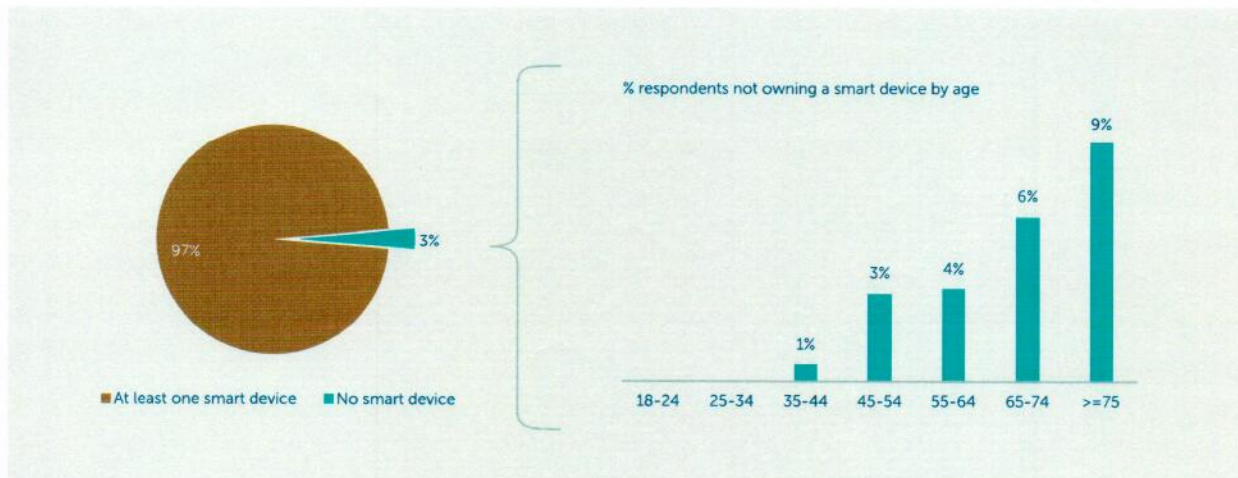
Figure 2.3b: Credit card by income

2.4 Owning smart devices

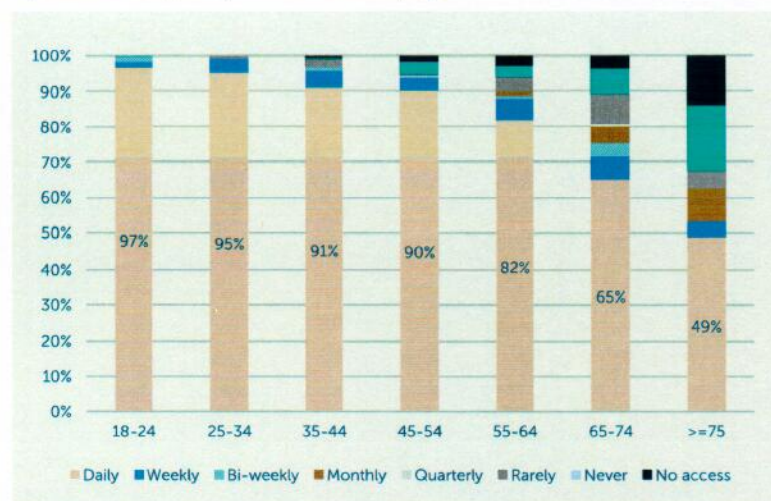
Both owning smart devices as well as access to internet can be seen as indirect indicators of financial inclusion. The current research shows that 97% of the people in Sint Maarten own or have access to one or more smart devices. The few persons without access to a smart device are in the higher age brackets (see Figure 2.4a).

Figure 2.4a: Smart device possession

Most of the respondents have daily access to the internet (see Figure 2.4b). However, the results show that the use of internet declines as the age increases, but is still quite high in the two eldest age groups (65% and 49%).

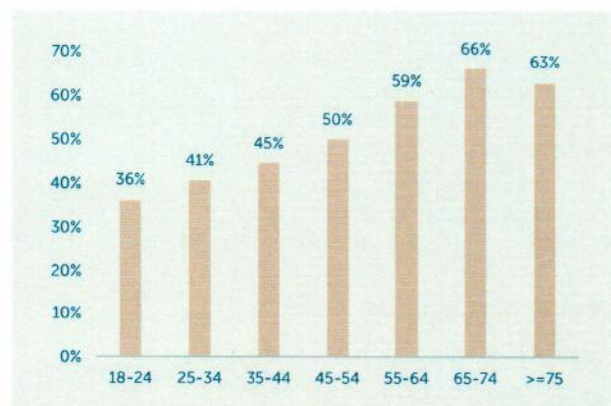
Figure 2.4b: Frequency of internet use by age

2.5 Impact of reducing cash in circulation

Reducing a country's cash in circulation⁵ means that the possibility of cash payments becomes limited and, therefore, electronic payments become the preferred payment method. Consequently, people without a payment account may be excluded from the financial system. Additionally, the higher the age group, the higher the likelihood that people think that this shift will have a negative impact on them (Figure 2.5).

Figure 2.5: Impact of reducing cash in circulation by age

⁵ Reducing cash in circulation means that the respondent will withdraw less cash or pay less with cash than he/she is doing now. In other words the respondent will make more use of digital payments e.g. internet banking, card payment, etc.

3. FINANCIAL LITERACY

3.1 Financial knowledge

Financial knowledge concerns how well consumers understand financial matters. The current research analyzes both objective and subjective financial knowledge of consumers in Sint Maarten. Objective financial knowledge refers to consumers' actual knowledge of financial matters, whereas subjective financial knowledge involves consumers' confidence in their knowledge of financial matters (Robb & Woodyard, 2016).

Figure 3.1a: Subjective financial knowledge

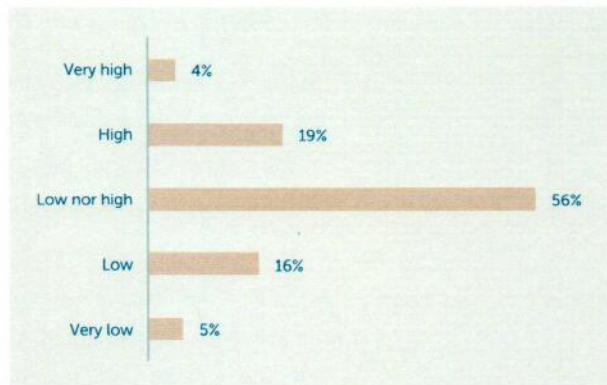
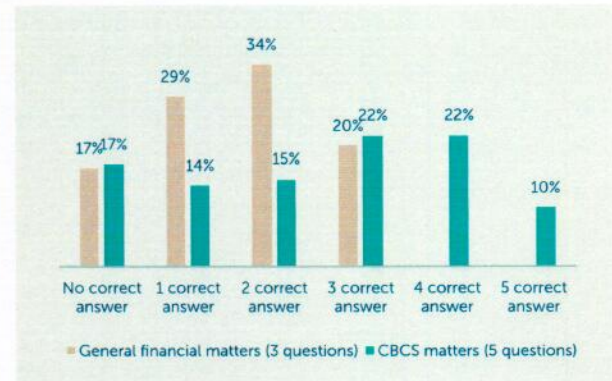

Figure 3.1b: Objective financial knowledge

The current research shows that 23% of the respondents are (very) highly confident about their financial knowledge, while 21% lack confidence about their financial knowledge (low to very low confidence). Interestingly, more than half of the respondents (56%) reported neither high or low confidence, suggesting that these people may find their knowledge reasonable. At the same time, 20% answered all knowledge questions regarding general financial matters (3 questions in total) correctly, while this was only 10% for the questions regarding CBCS matters (5 questions in total).

Following the approach of Lind et al. (2020), respondents are classified into high or low financial knowledge. Respondents' scores that are at or below the median score⁶ are considered low, whereas those above the median score are considered high. In the current research, the median score of objective financial knowledge is 4 (range: 0-8) and that of subjective financial knowledge is 3 (range: 1-5). This classification results in four categories: (1) low objective and low subjective financial knowledge, (2) high objective and high subjective financial knowledge, (3) low objective and high subjective financial knowledge, and (4) high objective and low subjective financial knowledge.

⁶ The median score is the middle number that separates the higher half from the lower half of the data.

Figure 3.1c: Combined financial knowledge

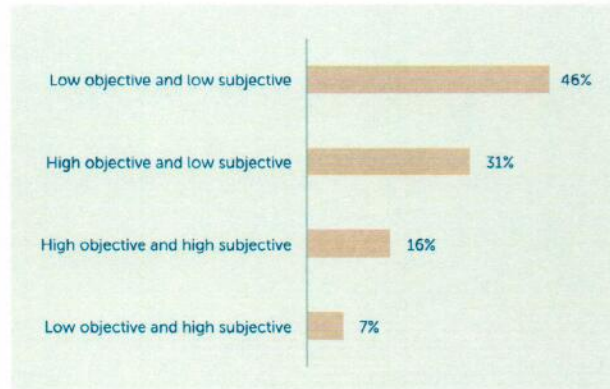
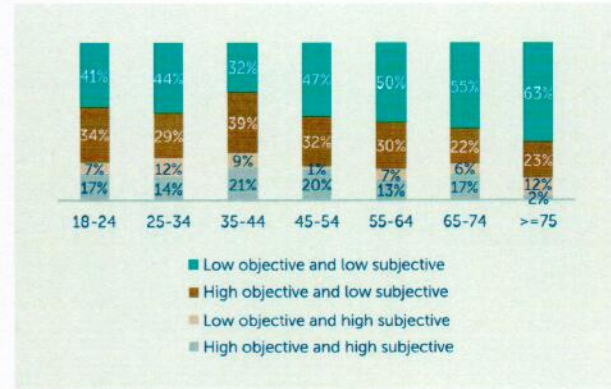

Figure 3.1d: Combined financial knowledge by age

The current research shows that only 16% of the respondents have both high objective and high subjective financial knowledge, 7% are over-confident, and 31% are under-confident (see Figure 3.1c). Almost half of the respondents (46%) have low objective and low subjective knowledge, suggesting that it may be difficult for this group to make well-informed and sound financial decisions.

Similarly, results on combined financial knowledge by age show that, regardless of the age group, the most prominent knowledge combination is low objective and low subjective financial knowledge. The only exception is the age group 35-44, where under-confidence (39%) is the main knowledge combination. Also important to mention is that only 2% of respondents in the eldest age group (≥ 75) have high objective and high subjective financial knowledge, suggesting that this age group may be more vulnerable to financial risks due to the lack of both knowledge and confidence (see Figure 3.1d).

A breakdown of financial knowledge by education and income gives the following results.

Figure 3.1e: Combined financial knowledge by education

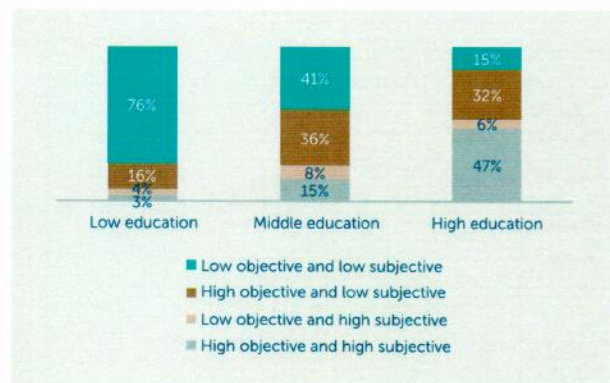
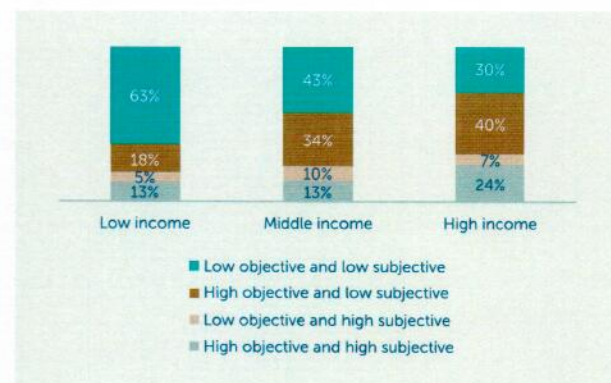

Figure 3.1f: Combined financial knowledge by income

Overall, the higher the educational level, the higher the percentage of respondents that scores high for both types of financial knowledge. People with high education score high on both objective and subjective financial knowledge (47%). 76% of respondents with low education and 41% of respondents with middle education score low on both objective and subjective financial knowledge (see Figure 3.1e). In general, the results by income do not differ much from the results by education. The higher the income, the higher the percentage of respondents that scores high for both types of financial knowledge (see Figure 3.1f).

3.2 Financial behavior

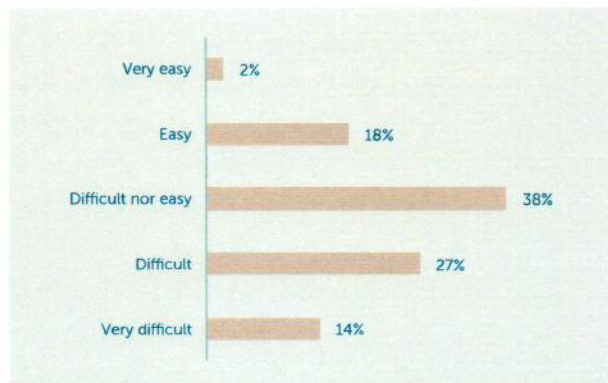
Financial behavior involves all consumer behavior related to money management. The current research assessed three types of financial behavior: (1) covering expenses and paying bills, (2) saving money, and (3) using credit and paying interest on the balance.

3.2.1 Covering expenses and paying bills

Viewing the data on a scale from 1 (very difficult) to 5 (very easy), the average score regarding covering expenses and paying bills is 2.67, suggesting that an average consumer in Sint Maarten finds it neither easy nor difficult to cover his/her expenses and pay all his/her bills (38% of respondents) (see Figure 3.2.1a).

27% of the respondents finds it difficult covering their expenses and paying all their bills and 14% finds it very difficult. For only 20% of the respondents, it is easy or very easy to cover their bills and expenses.

Figure 3.2.1a: Covering expenses and paying bills

A breakdown by age shows that nearly half of the respondents within the 55-64 age group experience difficulty covering their expenses and paying bills (Figure 3.2b). This is only one quarter (24%) of the respondents in the youngest age group (18-24) experiences. It may be that the people in this group are mostly financially depending on their parents and thus have limited expenses of their own.

The results by income and education level shows that the higher the level, the less difficulty is experienced in covering expenses and paying bills (Figure 3.2c).

Figure 3.2b: Difficulty covering expenses and paying bill by age

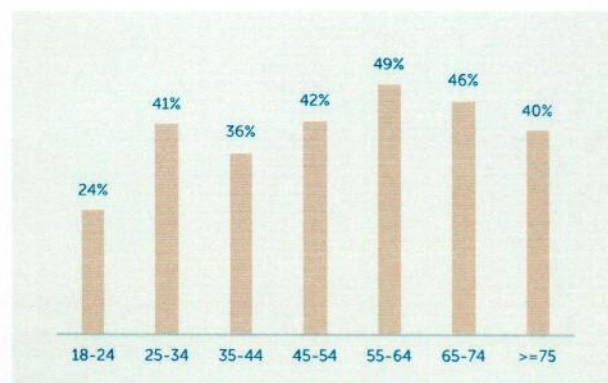
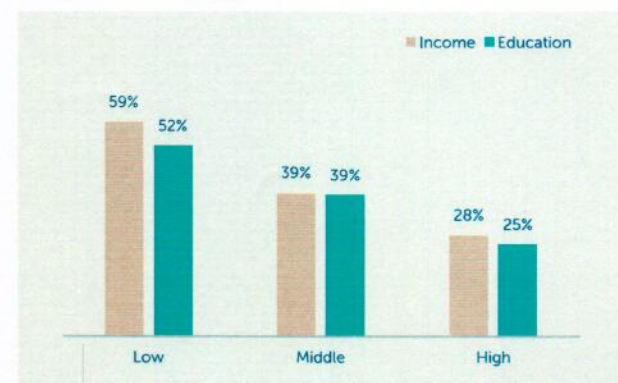

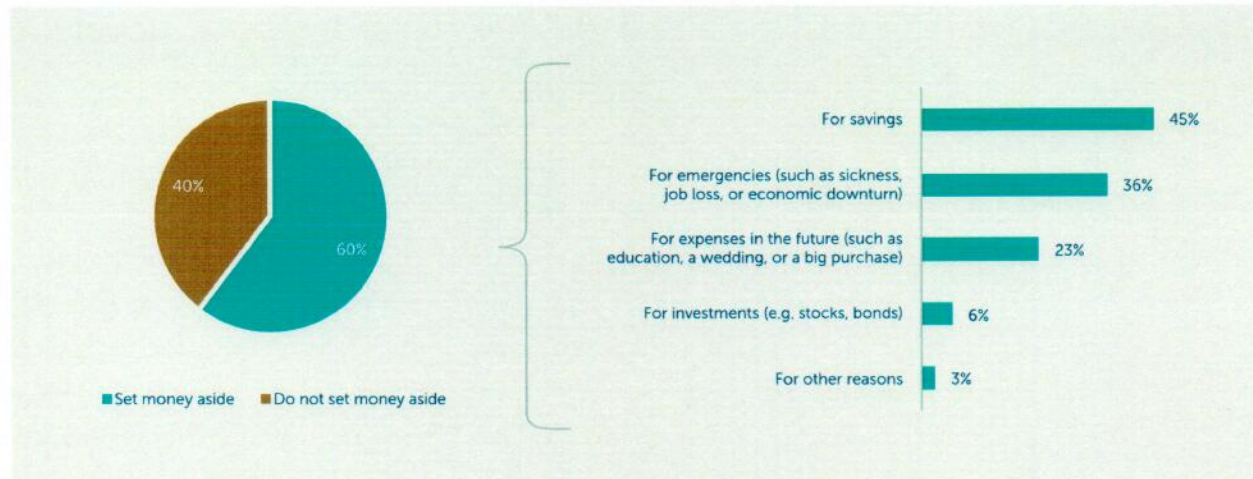
Figure 3.2c: Difficulty covering expenses and paying bill by income and education

3.2.2 Saving money

The current research shows that 60% of the respondents set money aside. 45% of them have no specific purpose for these funds set aside. 36% indicated to set money aside for any situation of emergency they may encounter, such as job loss, while 23% set money aside for large expenses in the future like education. Only a few set money aside for investments (6%) or other reasons (3%).

Figure 3.2.2a: Saving money and the purpose (multiple answers)

The results show that respondents in the younger age groups (25 to 44) are more likely to set money aside (72%) (see Figure 3.2.2b). Generally, the higher the age, the less respondents set money aside.

Figure 3.2.2b: Saving money by age

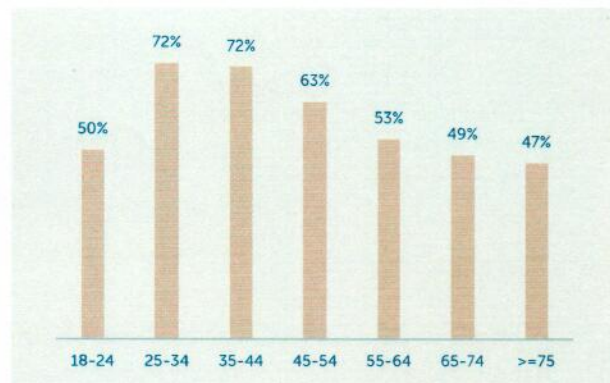

Figure 3.2.2c: Saving money by income and education

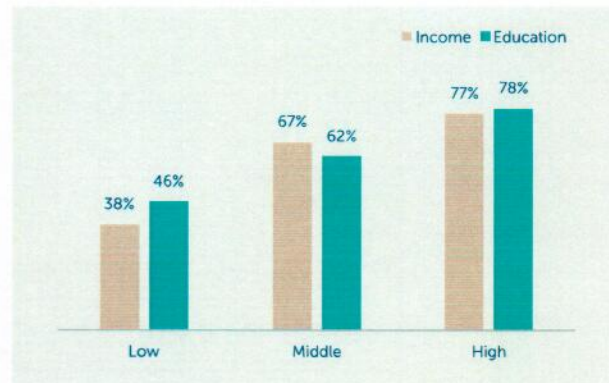

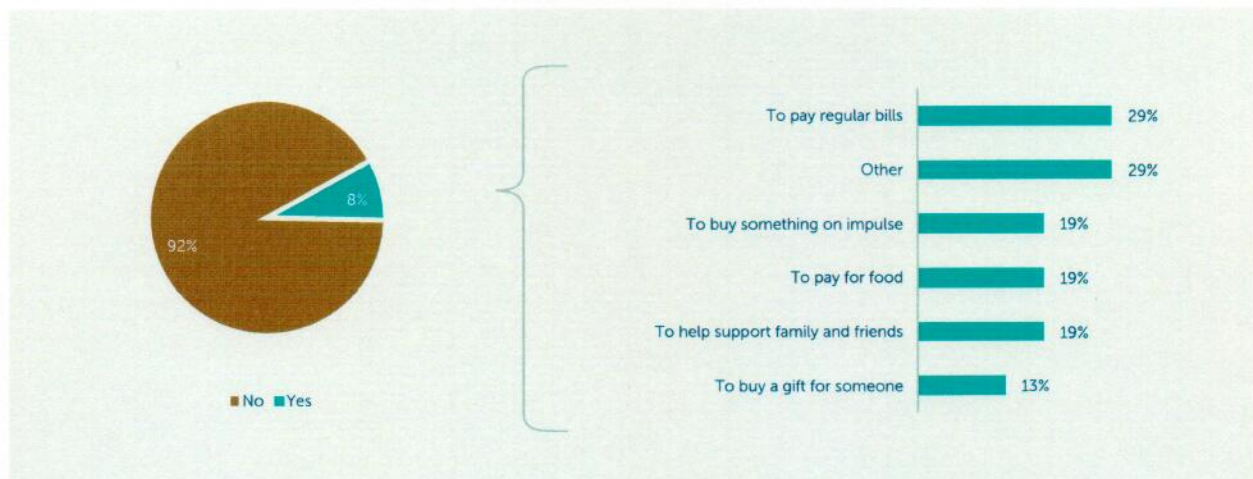
Figure 3.2.2c shows that the higher the income and education, the more respondents set money aside.

3.2.3 Using credit and paying interest on the balance

The results from this research show that few respondents (8%) used credit (credit card, overdraft) and paid interest on the balance in the past 12 months. This may be due to income barriers for obtaining credit. One is required to have a minimum income to qualify for credit. On the other hand it can also be seen as a positive result, indicating that people are aware that the use of credit can be expensive due to the high costs of, for example, interest that one needs to pay on the outstanding balance.

The main reason provided by the respondents that made use of credit is to pay regular bills (29%). Other reasons included 'for travel' or 'loan' (29%).

Figure 3.2.3a: Using credit and reason (multiple answers)

Younger people are more likely to use credit; the higher the age, the less respondents use credit (Figure 3.2.3b). In addition, the higher the income and the education, the more credit is used (Figure 3.2.3c). These results are in line with the ownership of a credit card as previously discussed.

Figure 3.2.3b: Using credit by age

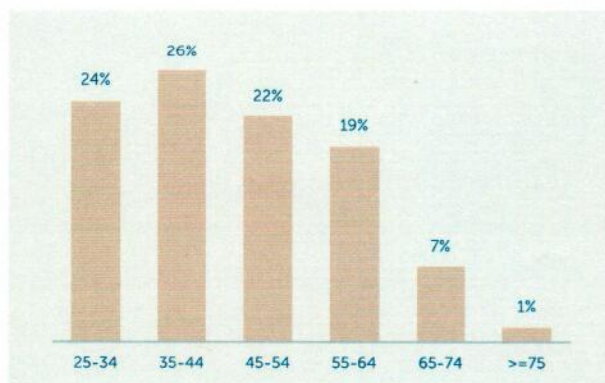
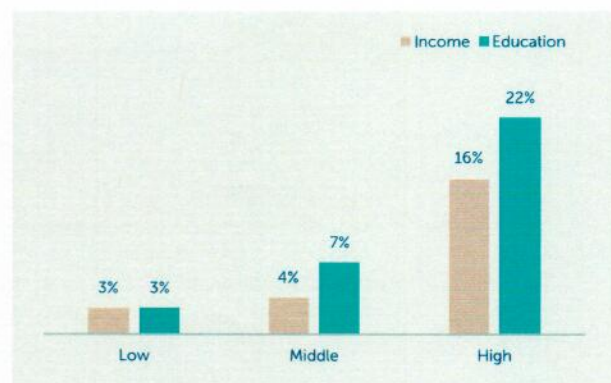

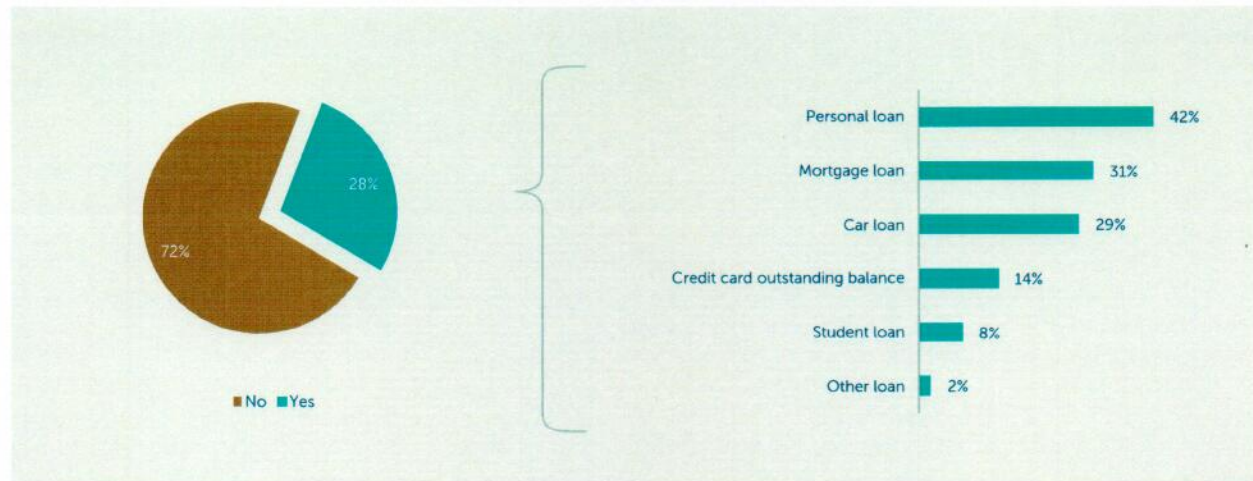
Figure 3.2.3c: Using credit by income and education

3.3 DEBT SITUATION

The current research shows that 28% of respondents have an outstanding balance on one or more loans. 42% of respondents have a personal loan, followed by 31% with a mortgage loan, and 29% with a car loan (see Figure 3.3a).

Figure 3.3a: Outstanding debt: breakdown by loan type (multiple answers)

A further breakdown of the loans outstanding by monthly repayment (Figure 3.3b), provider (Figure 3.3c), and reason for the loan (Figure 3.3d) give the following results:

Figure 3.3b: Monthly repayment per loan

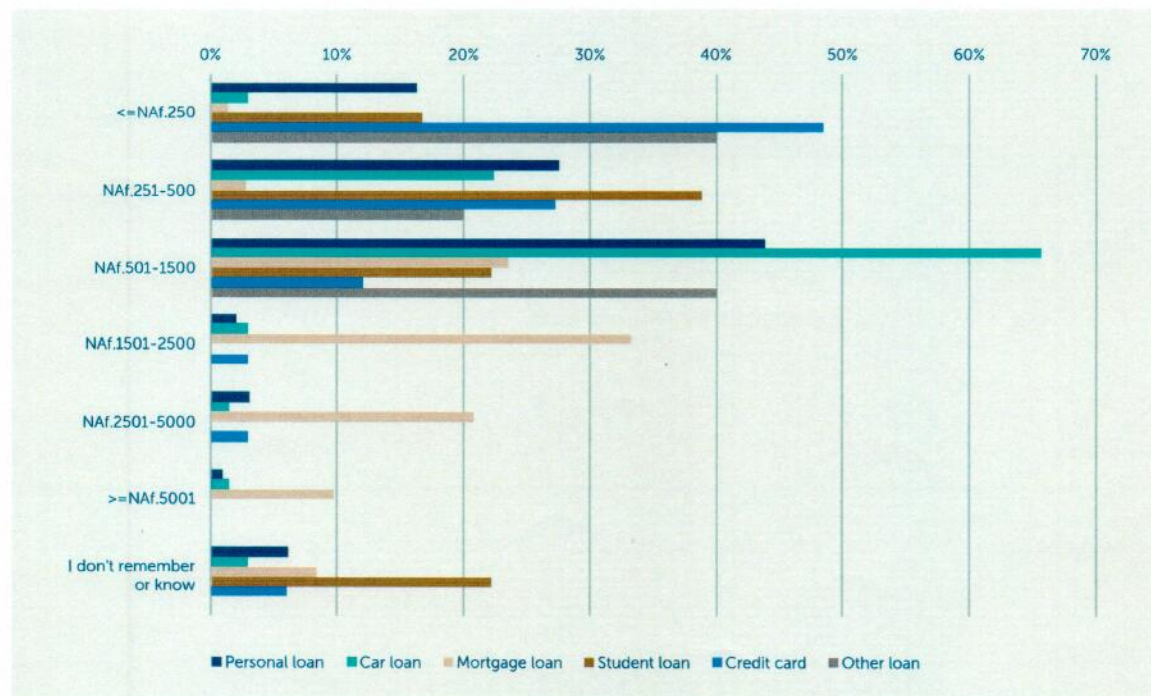

Figure 3.3c: Institution where money was borrowed

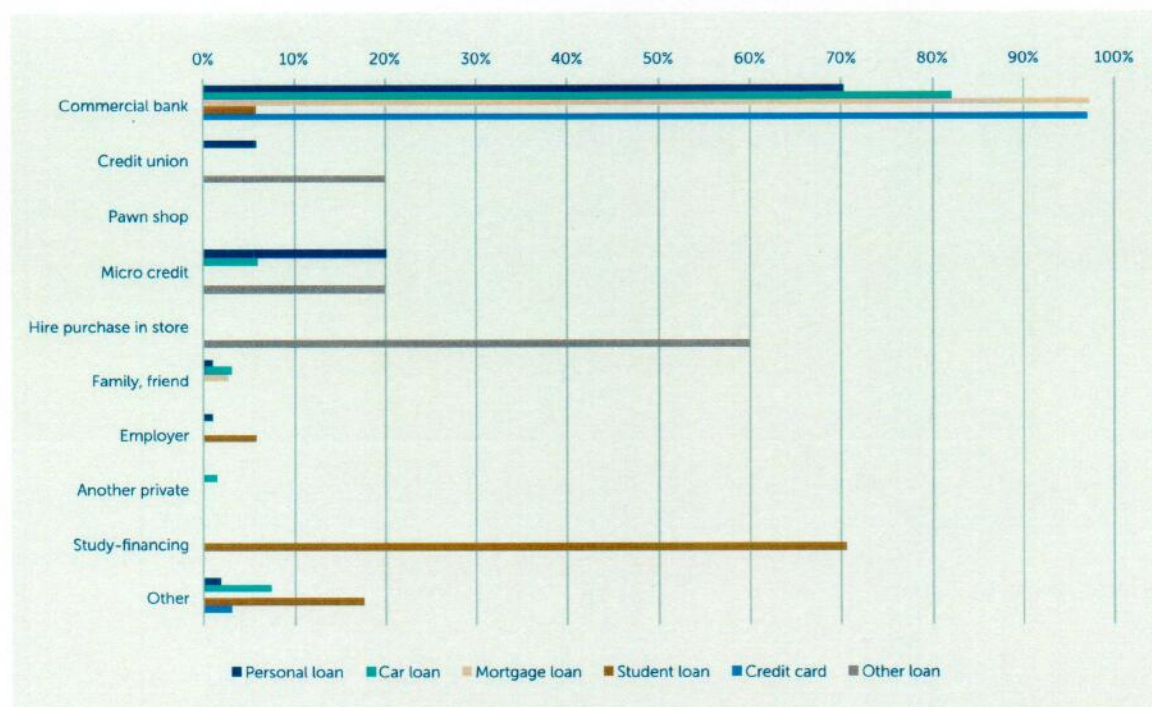
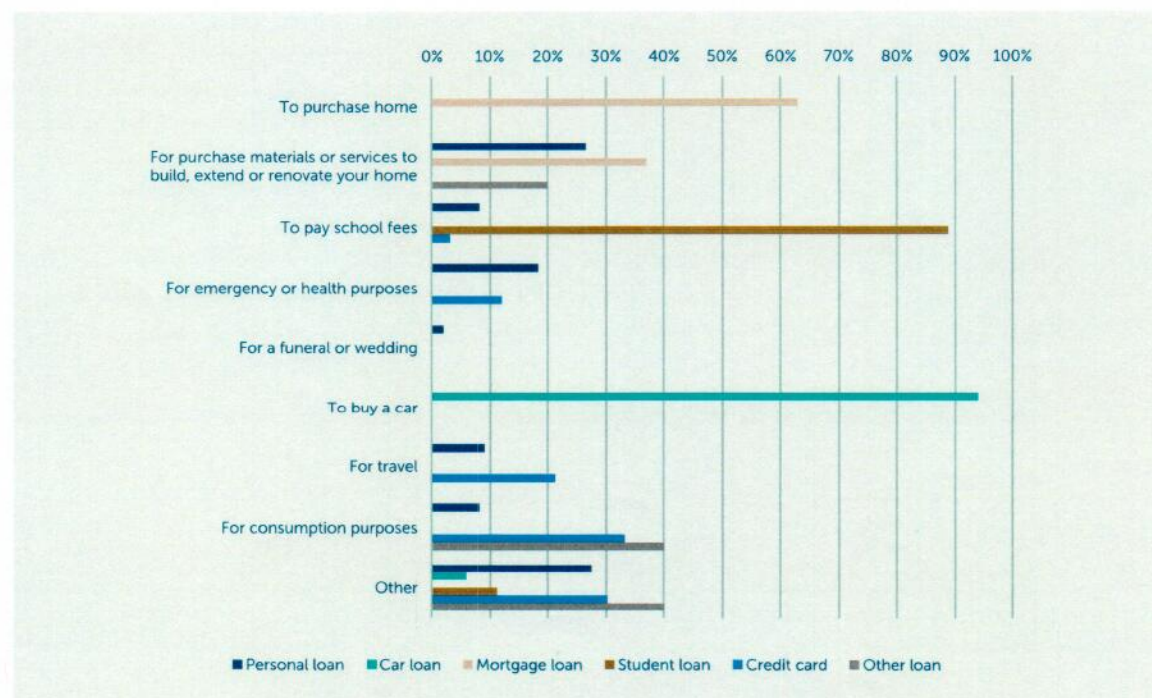

Figure 3.3d: Reason for money borrowed

3.3.1 Loans

Personal loan

Most respondents have a monthly repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500 (44%) for their personal loan, followed by 28% with a monthly repayment between NAf. 251 and NAf. 500, and 16% with a monthly repayment below NAf.250. Moreover, most respondents (70%) borrowed at

a commercial bank, followed by a micro credit institution (20%). Furthermore, most respondents borrowed to purchase building materials (27%) or for emergency reasons (18%), 28% provided several other reasons not listed in the survey, such as car repair, pay extra bills, personal use, etcetera.

Car loan

Regarding car loans, almost two third of the respondents have a monthly repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500, while 22% has a monthly repayment between NAf. 251 and NAf. 500. Car loans are also more likely to be provided by a commercial bank, 82% of respondents indicate to have borrowed their car loan at a commercial bank, and, evidently, used to buy a car (92%) followed by 'for related expenses' (8%).

Mortgage loan

Regarding mortgage loans, almost one third of respondents (33%) have a monthly repayment between NAf. 1,501 and NAf. 2,500, followed by 24% with a monthly repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500, and 21% with a monthly repayment between NAf. 2,501 and NAf. 5,000. Almost all respondents (97%) took their mortgage loan at a commercial bank. 63% of the respondents indicated the purchase of a home, land or apartment to be the reason for taking the loan and 37% indicated related reasons like purchase of building materials or renovation.

Student loan

Regarding student loans, 39% of respondents indicated to have a monthly repayment between NAf. 250 and NAf. 500, 22% have a monthly repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500, and of concern is the group (22%) that does not remember or know their outstanding debt on their student loan. Most student loans (71%) are taken at a study financing agency, 6% financed their study through a commercial bank and another 6% through their employer. 18% indicated other loan providers. Main reason for the loan is, as expected, to pay school/study fee.

Credit card outstanding balances

Almost half of the respondents (48%) have a monthly repayment of less than NAf. 250 on their credit card and 27% have a monthly repayment between NAf. 250 and NAf. 500. Credit cards are almost entirely provided by a commercial bank and are used for various reasons.

Other loans

There were only a few respondents (2%) with other types of loans than the ones specifically listed. From this 2%, 40% has a monthly repayment of less than NAf. 250 and another 40% has a monthly repayment between NAf. 501 and NAf. 1,500. These other loans are taken at stores with credit possibilities, micro credit institutions, and credit unions. Main reasons provided for taking these loans are consumption purposes and purchase of building materials.

4. FINANCIAL SATISFACTION

Financial satisfaction involves consumers' happiness with their present financial situation and forms an important component of overall wellbeing (Robb & Woodyard, 2016). Viewing the data on a Likert scale from 1 (very dissatisfied) to 5 (very satisfied), the average financial satisfaction score is 3.162, suggesting that an average consumer in Sint Maarten is neither satisfied nor dissatisfied with his/her present financial situation (31%). It is possible that consumers feel that their financial situation has room for improvement, for example, because they are just making ends meet or they have not achieved their financial goals yet.

Figure 4.1: Financial satisfaction

The current research shows that 39% of the respondents is dissatisfied or very dissatisfied with their current financial situation. 30% is satisfied to very satisfied.

Generally, a third or more of respondents in all age groups tends to be dissatisfied about their current financial situation. Respondents in the age groups 55-64 (44%), 75 and older (44%), and 25-34 (42%) are the most dissatisfied with their current financial situation (see Figure 4.2).

Figure 4.2: Financial dissatisfaction by age

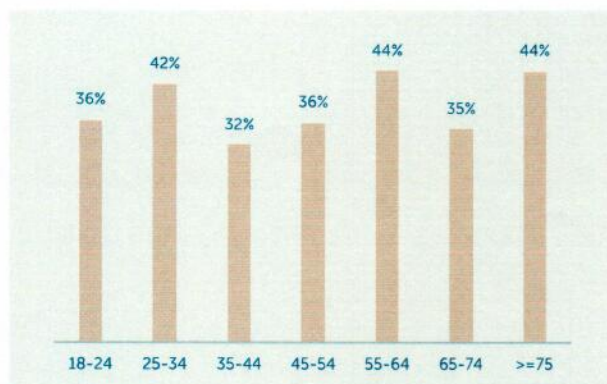
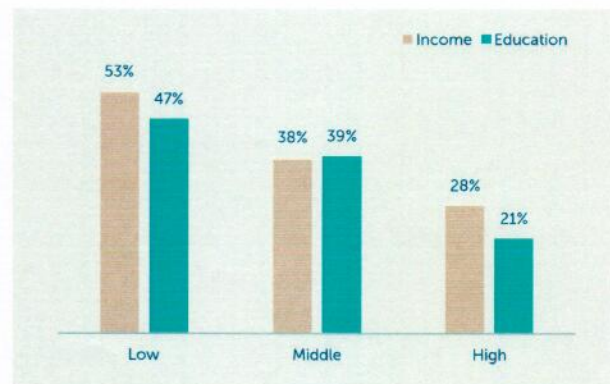

Figure 4.3: Financial dissatisfaction by education and income

Moreover, the current research shows that the higher the income and the educational level, the less respondents indicate to be dissatisfied with their financial situation (see Figure 4.3). This result suggests that people in a better financial position or with higher education can deal with their financial situation in a satisfactory way.

REFERENCES

- CERT working paper, Reducing Cash Usage in the Caribbean by 50 per cent in Five Years (2019) https://cert-net.com/files/Reducing_Cash_Usage_in_the_Caribbean_by_50_Per_Cent_in_Five_Years_CERT_WP3_Nov2019_1.pdf
- GPFI (Global Partnership for Financial Inclusion). (2020). G20 Financial Inclusion Indicators. <http://datatopics.worldbank.org/g20fidata/>
- Godfred Matthew Yaw Owusu, (2021). Predictors of financial satisfaction and its impact on psychological wellbeing of individuals
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JHASS-05-2021-0101/full/html>
- Lind, T., Ahmed, A., Skagerlund, K., Strömbäck, C., Västfjäll, D., & Tinghög, G. (2020). Competence, confidence, and gender: The role of objective and subjective financial knowledge in household finance. Journal of Family and Economic Issues.
<https://doi.org/10.1007/s10834-020-09678-9>
- OECD/INFE (Organisation for Economic Co-operation and Development/International Network on Financial Education). (2011). Measuring financial literacy: Core questionnaire in measuring financial literacy: Questionnaire and guidance notes for conducting an internationally comparable survey of Financial literacy.
<https://www.oecd.org/finance/financialeducation/49319977.pdf>
- Ritchie, A. (2022), Financial literacy, Guide to personal finances. Annuity.org, <https://www.annuity.org/financial-literacy/>
- Schneider, F. G., & Williams, C. (2013, June 1). The shadow economy. Institute of Economic Affairs, Retrieved from: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2286334
- Silié-Eleonora, L. & Dare, S. (2020). Households' Financial affairs in Curaçao 2020. [20201109_households_financial_affairs_in_curacao_2020.pdf \(centralbank.cw\)](https://www.centralbank.cw/20201109_households_financial_affairs_in_curacao_2020.pdf)
- Thaler, R. H., & Sunstein, C. R. (2008). Nudge: Improving decisions about health, wealth, and happiness. New Haven, CT: Yale University Press.
- The World Bank. (2020). Financial Inclusion. <https://www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion/overview#1>
- Woodyard, A. S., & Robb, C. A. (2016). Consideration of financial satisfaction: What consumers know, feel and do from a financial perspective. Journal of Financial Therapy, 7(2), 41-61. <https://doi.org/10.4148/1944-9771.1102n>

CONTACT DETAILS

For any questions or remarks concerning this research you can contact Mrs. L. Silié-Eleonora, L.Silie-Eleonora@centralbank.cw, Market Operations & Payments Department at the Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.

www.centralbank.cw

CBCS CURAÇAO

CBCS SINT MAARTEN

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Sint Maarten
Dhr. mr. A.G. Baly
Falcon Drive # 3
Harbour View
Sint Maarten

RvA no. SM/04-23-LV

Onderwerp: Ontwerp van Landsverordening houdende regels met betrekking tot een basisbetaalrekening voor consumenten (Landsverordening basisbetaalrekening). Uw volgnummer: LV-23/006.

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 25 mei 2023 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en de behandeling en vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 1 augustus 2023, bericht de Raad u als volgt.

Het ontwerp strekt er volgens de considerans toe het recht voor consumenten te regelen om een basisbetaalrekening te openen. Dit is wenselijk omdat een moderne en sociaal inclusieve economie steeds meer afhankelijk is van de verlening van betaaldiensten.

De Raad onderschrijft dat een sociaal inclusieve economie steeds meer bouwt op (digitale) betaaldiensten. In dat kader is het prijzenswaardig dat de regering zich inzet om voor diegenen in de samenleving, die nog niet over een betaalrekening (kunnen) beschikken, een laagdrempelige toegang daartoe te faciliteren. Niettemin heeft de Raad enkele opmerkingen over het ontwerp en de bijbehorende memorie van toelichting.

1. Sociaal inclusieve economie en de rol van het ontwerp

Het ontwerp richt zich op regeling van de basisbetaalrekening, maar wordt door de regering in een breder perspectief geplaatst van een moderne en sociaal inclusieve samenleving:

“Als gevolg van de zich steeds meer digitaliserende financiële wereld hebben landen wereldwijd als onderdeel van hun landelijke strategie zich voorgenomen om financiële inclusie te bevorderen. In lijn met deze internationale ontwikkelingen heeft de Regering zich ten doel gesteld de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie. (...) Een sociaal inclusieve economie is echter veel meer dan dit. Het is niet alleen dat de economie alleen maar groeit, maar dat het groeit voor alle mensen. Het is niet alleen het creëren van stabiliteit voor sommige mensen, maar het creëren van stabiliteit, zodat elke

Council of Advice Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

persoon vrij is van zorgen over financiële wegversperringen of onvoorziene problemen.”¹

Gelet op deze bredere doelstelling is de vraag op welke wijze de regering dit tracht te bereiken en welke rol het ontwerp daarin heeft. De toelichting schept daar geen duidelijkheid in. De Raad ziet in dit verband aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

a. *Integrale aanpak voor een sociaal inclusieve economie*

In de eerste plaats is van belang dat een moderne en sociaal inclusieve economie meer is dan waar het ontwerp betrekking op heeft. Een sociaal inclusieve economie is, zoals de toelichting terecht aangeeft, gericht op het verenigen van groei en welvaart met sociale rechtvaardigheid en inclusie. Dit vereist een integrale aanpak vanuit de overheid, op verschillende beleidsterreinen als onderwijs, gelijke behandeling, sociale zekerheid, duurzaamheid en werkgelegenheid. De toelichting besteedt hier geen aandacht aan, waardoor onduidelijk is in hoeverre en op welke wijze de regering op deze terreinen werkt aan de doelstelling van een moderne en inclusieve economie.

Het horen van de Sociaal Economische Raad over het onderhavige ontwerp, zoals dat op Curaçao heeft plaatsgevonden, en zoals hierna zal blijken, had bovendien kunnen bijdragen aan een bredere en scherpere beschouwing over het bevorderen van de sociale inclusie in het algemeen en de financiële inclusie in het bijzonder.²

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

b. *Maatregelen voor financiële inclusie*

In de tweede plaats wordt erop gewezen dat ook financiële inclusie, een deelaspect van een sociaal inclusieve economie, meer omvat dan enkel de toegang tot betaaldiensten. Zo wijzen de Verenigde Naties erop dat financiële inclusie betekent dat financiële diensten responsief en verantwoordelijk moeten zijn, zich dienen aan te passen aan de behoeften en capaciteiten van klanten, veilig en klantvriendelijk moeten zijn en tot positieve resultaten moeten leiden.³ Volgens de Wereldbank is financiële inclusie de mate waarin personen en bedrijven toegang hebben tot bruikbare en betaalbare financiële producten en diensten – betalingstransacties, sparen, kredieten en verzekeringen – die aan hun behoeften voldoen en op een verantwoorde en duurzame manier worden aangeboden.⁴ Uit deze omschrijvingen volgt dat financiële inclusie niet alleen de toegang tot betaaldiensten omvat, maar ook onder meer vereist dat financiële instellingen een verantwoorde en duurzame dienstverlening aanbieden die past bij de behoeften en capaciteiten van de consument. De toelichting geeft geen beeld in hoeverre in Sint Maarten hieraan wordt voldaan en welke eventuele maatregelen worden genomen om deze inclusie te bevorderen. Dit is van belang omdat uit het in de toelichting vermelde

¹ Memorie van toelichting, p. 1.

² 053/2023-SER (Curaçao).

³ www.unsgsa.org/financial-inclusion.

⁴ www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion/overview. Zie nader Sociaal-Economische Raad Curaçao, Advies inzake de ontwerp-landsverordening basisbetaalrekening, 23 mei 2023.

Council of Advice Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

onderzoek van de Centrale Bank volgt dat mensen in Sint Maarten geen betaalrekening hebben vanwege onder meer de hoge kosten daarvoor, het gebrek aan vertrouwen in de bankensector en de ongeschiktheid van de aangeboden producten.⁵

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

c. Flankerend beleid voor basisbetaalrekening

In de derde plaats is van belang dat flankerend beleid benodigd zal zijn om het recht op een basisbetaalrekening daadwerkelijk te laten functioneren. Dit ziet met name op het bereiken van de beoogde doelgroep van de basisbetaalrekening. In de Europese richtlijn die als rechtsbron fungeerde voor het Nederlandse voorbeeld waarnaar is gekeken bij het opstellen van het ontwerp, zijn op dit vlak plichten voor de lidstaten opgenomen. Zo dienen lidstaten maatregelen te nemen om het publiek bekend te maken met de beschikbaarheid van basisbetaalrekeningen, en het proces voor aanvraag daarvan, inclusief communicatiemaatregelen die de doelgroep – in het bijzonder niet over een bankrekening beschikkende, kwetsbare consumenten zonder vaste verblijfplaats – bereiken.⁶ Ook geldt de verplichting voor kredietinstellingen om voor consumenten gratis toegankelijke informatie en kosteloze bijstand beschikbaar te stellen met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende vergoedingen en de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden.⁷ De toelichting bij het ontwerp maakt in het geheel geen melding van maatregelen die genomen zullen worden om bekendheid te geven aan het recht op een basisbetaalrekening, laat staan om de beoogde doelgroep te bereiken. Hierdoor kan de effectiviteit van het ontwerp worden belemmerd.

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

2. Zelfregulering en gevolgen sector

a. Noodzaak regelgeving

Een algemeen uitgangspunt voor regelgeving, is dat daartoe alleen wordt besloten indien de noodzaak daarvan vaststaat.⁸ In de toelichting dient daarnaast de noodzaak tot overheidsinterventie (met een wettelijke regeling) te worden gezien in relatie tot het zelfregulerend vermogen in de betrokken sector of sectoren.⁹

Uit de toelichting blijkt niet dat voor het voorzien in basisbetaalrekeningen is gekeken naar (het stimuleren van) het zelfregulerend vermogen van de bankensector.¹⁰ Juist vanwege de relatief kleine groep van banken in de

⁵ Memorie van toelichting, p. 2. Zie nader Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten, A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021, september 2022.

⁶ Artikel 20, eerste lid, van Richtlijn 2014/92/EU van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties, PbEU 2014, L 257.

⁷ Artikel 20, tweede lid, van Richtlijn 2014/92/EU.

⁸ Zie ook aanwijzing 4, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

⁹ Aanwijzing 152, onder b, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

¹⁰ In dit advies wordt korthedshalve gesproken over (de) banken(sector). Het ontwerp ziet op een bredere groep die basisbetaalrekeningen kan aanbieden, zie artikel 1 van het ontwerp.

Council of Advice Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

monetaire unie had dit in de rede gelegen alvorens eventueel wordt besloten om tot dwingendrechtelijke regelgeving over te gaan. De Raad wijst er in dit kader op dat in Nederland de basisbetaalrekening sinds 2001 bestaat en wel op basis van een convenant in de sector waaraan de grootste consumentenbanken meedoen.¹¹ Vanwege Europese harmonisatie in 2014 geldt nu tevens de regelgeving op basis van voornoemde Europese richtlijn, maar het convenant geldt nog steeds, omdat deze in bepaalde opzichten meer rechten aan consumenten toekent dan de regels op grond van de richtlijn. De Raad adviseert in de toelichting de noodzaak tot overheidsinterventie met dit ontwerp nader te onderbouwen en daarbij in te gaan op de (on)mogelijkheden van zelfregulering door de sector.

b. *Lasten voor bedrijven*

Met het ontwerp worden banken opgedragen om basisbetaalrekeningen aan te bieden. Ook vloeien uit het ontwerp informatieverplichtingen voor banken voort met betrekking tot weigeringen om een basisbetaalrekening te openen en het beëindigen van klantenrelaties bij het eenzijdig opzeggen van een (raam)overeenkomst.¹²

In de toelichting wordt niet ingegaan op de nalevingskosten van banken die het gevolg zijn van het ontwerp. Dit terwijl met voornoemde verplichtingen kosten zijn gemoeid. Bovendien is het reëel te verwachten dat de kosten die banken moeten maken om te voldoen aan hun verplichtingen ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme stijgen. Het is immers voor een bank complexer, en daarmee duurder, om onderzoek te doen naar de identiteit van de aanvrager als deze niet woonachtig is in Sint Maarten of daar rechtmatig verblijf heeft.¹³ Daarbij is van belang dat het klantenbestand voor banken significant kan toenemen omdat naar schatting 17% van de mensen in Sint Maarten thans geen bankrekening heeft.¹⁴

De Raad adviseert – met verwijzing naar aanwijzing 152, onder e, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten – in de toelichting in te gaan op de nalevingskosten van banken die het gevolg zijn van het ontwerp.

3. Verantwoording van afwijken van voorbeeld

In de toelichting is vermeld dat in de voorbereiding van het ontwerp mede is gekeken naar de artikelen 4:71f tot en met 4:71i van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht, die strekken tot implementatie van eerdergenoemde Europese richtlijn.¹⁵

¹¹ Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten ('Convenant basisbankrekening').

¹² Artikelen 2, eerste lid, 4 en 5, tweede tot en met vierde lid.

¹³ In Nederland speelde deze kwestie ook, maar was het beperkt tot asielzoekers of consumenten uit een andere EU-lidstaat, omdat daar de eis van rechtmatig verblijf wel wordt gesteld (zie punt 3 van dit advies). Daar ging men uit van een inschatting van 75.000 aanvragen per jaar die leiden tot een additionele kostenpost van EUR 4 miljoen, zie Kamerstukken II 2015/16, 34 480, nr. 3, p. 6.

¹⁴ Memorie van toelichting, p. 2. Zie nader Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten, A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021, september 2022.

¹⁵ Memorie van toelichting, p. 2.

Council of Advice Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

De Raad constateert dat het ontwerp inderdaad grotendeels gebaseerd is op voornoemde artikelen van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht. Evenwel zijn er enkele afwijkingen die niet vanzelfsprekend zijn, maar die tegelijkertijd niet worden toegelicht. De Raad wijst in dit verband op:

- de voorwaarde in Nederland dat voor recht op een basisbetaalrekening de consument rechtmatig in de Europese Unie dient te verblijven (met enkele expliciet geregelde uitbreidingen);¹⁶ een soortgelijke eis geldt niet in het ontwerp.
- het verbod voor banken om basisbetaalrekeningen uitsluitend via het internet aan te bieden;¹⁷ een dergelijk verbod is niet in het ontwerp opgenomen.
- de verplichting voor een bank om bij weigering om een basisbetaalrekening te openen de aanvrager niet alleen te attenderen op een klachtenprocedure bij een externe instantie (op basis van het ontwerp de Centrale Bank), maar ook de contactgegevens hiervan te vermelden;¹⁸ dit laatste ontbreekt in het ontwerp.

De Raad adviseert de noodzaak voor deze afwijkingen te heroverwegen dan wel deze nader te onderbouwen in de toelichting.

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

4. Overige opmerkingen

a. *Toetsing aan hoger recht*

In de toelichting wordt ingegaan op de verhouding van het ontwerp met hoger recht, in dit geval het verbod op discriminatie.¹⁹ In dat kader worden diverse elementen van de toetsing van een gerechtvaardigd onderscheid genoemd, maar vervolgens geschiedt deze toetsing niet volledig, deels niet uitdrukkelijk en deels negatief geformuleerd. Daarbij wordt ook vermeld: "De rechtvaardiging is er ten aanzien van dit ontwerp in elk geval wel, zodat in het midden kan blijven of aan de andere voorwaarden is voldaan." De Raad merkt op dat dit alles geen blijk geeft van een adequate toetsing aan hoger recht in de toelichting.²⁰

De Raad adviseert de toelichting op dit punt aan te passen.

b. *Termijn openen of weigeren basisbetaalrekening*

Op grond van het ontwerp dient een bank een basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van een volledige aanvraag te openen of de aanvraag te weigeren.²¹ Ondanks dat in de toelichting is aangegeven dat deze tijdsduur is aangedragen door het bankwezen,²² wenst de Raad erop te wijzen dat deze termijn in bepaalde gevallen te kort kan zijn. De regelgeving inzake voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme is relevant bij de beoordeling van

¹⁶ Artikel 4:71f, eerste en tweede lid, Wet op het financieel toezicht.

¹⁷ Artikel 4:71f, zevende lid, Wet op het financieel toezicht.

¹⁸ Artikel 4:71h, derde lid, onder b, Wet op het financieel toezicht.

¹⁹ Memorie van toelichting, p. 2-4.

²⁰ Aanwijzing 152, onder g, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

²¹ Artikelen 2, derde lid, en 4, eerste lid, van het ontwerp.

²² Memorie van toelichting, p. 8.

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

de aanvraag en toetsing daaraan kan in gevallen complex en tijdrovend zijn, vooral als een aanvrager buiten Sint Maarten woonachtig is (en informatie uit het buitenland moet worden verkregen). Daar komt bij dat bij een beoordeling van een aanvraag een uitvraag bij andere banken, of betrokkene daar reeds een betaalrekening heeft, ook tijd in beslag neemt. Hoewel de Raad een termijn van tien werkdagen redelijk acht ten behoeve van een vlotte afhandeling, moet de praktische haalbaarheid daarvan duidelijk zijn. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

c. *Redelijke kosten betaalrekening*

In artikel 2, vijfde lid, van het ontwerp is geregeld dat de bank de diensten die samenhangen met een basisbetaalrekening kosteloos of tegen een redelijke vergoeding aanbiedt. Niet is geregeld wat onder een redelijke vergoeding wordt verstaan. In de toelichting wordt hierover vermeld: "De kosten voor een basisbetaalrekening worden als redelijk gezien, indien de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening."²³ Dit omdat de consument bij een basisbetaalrekening minder diensten afneemt. Hiermee bevat de toelichting een nadere omlijning van de voorgeschreven norm van een "redelijke vergoeding".

Onder verwijzing naar aanwijzing 154 van de Aanwijzingen voor de regelgeving voor Sint Maarten adviseert de Raad om deze norm in het ontwerp zelf vast te leggen. Eventueel ook zodat die voor alle banken gelijk is.

d. *Small claims procedure*

In de artikelsgewijze toelichting op artikel 4 is vermeld: "Een algemene 'small claims' procedure is in de maak; dan zal het gemakkelijker worden te procederen: zonder noodzaak een deurwaarder in te schakelen en met een lager griffierecht." Het is de Raad niet duidelijk of deze procedure bedoeld is om het recht op een basisbetaalrekening af te dwingen bij de rechter.

De Raad adviseert om dit deel van de toelichting aan te passen.

5. Wetstechnische toets

In de bijlage zijn de opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

²³ Memorie van toelichting, p. 9.

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

Conclusie

Concluderend geeft de Raad de regering in overweging de ontwerp-landsverordening naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht zal zijn geschonken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van 1 augustus 2023.

De Secretaris

De Vice-voorzitter

Dhr. mr. J.I. Salomon

Mevr. mr. G.C. Richardson-Nicolaas

BIJLAGE bij het advies d.d. 1 augustus 2023, RvA no. SM/04-23-LV

Opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard

Het ontwerp en de memorie van toelichting bevatten een aantal redactionele en wetstechnische onvolkomenheden. De Raad geeft de volgende niet-limitatieve voorbeelden.

Het ontwerp

- a. De Raad merkt op dat in artikel 1 onnodig veel begrippen worden gedefinieerd en de definities niet altijd correct op elkaar aansluiten. Zo wordt het begrip "elektronisch geld" enkel gebruikt in de definitie van "elektronischgeldinstelling", zodat deze begrippen samengevoegd kunnen worden. Ook bevat het ontwerp niet de term "transactieprofiel", waardoor deze begripsbepaling kan vervallen (dat het in een onderliggend besluit wel wordt gehanteerd doet daar niet aan af). Voorts kan worden gewezen op de definiëring van het begrip "betaalrekening", waarbij het de vraag is of daarvoor in plaats van definiëring niet kan worden aangesloten bij het normale spraakgebruik. Ter illustratie van de niet correct op elkaar aansluitende definities kan worden gewezen op de begrippen "betaaldienstverlener" en "betaalinstelling". Een betaaldienstverlener is volgens de definitie een betaalinstelling, *met inbegrip van* een elektronischgeldinstelling of kredietinstelling. Een betaalinstelling is vervolgens degene die zijn bedrijf maakt van het verlenen van betaaldiensten, *met uitzondering van* een elektronischgeldinstelling of kredietinstelling. Deze begripsomschrijvingen kunnen logischerwijs niet naast elkaar gelden. De Raad adviseert, gelet op het bovenstaande, om kritisch naar de begripsbepalingen van artikel 1 te kijken.
- b. Voorgesteld wordt om in artikel 2, vijfde lid, de verwijzing "bedoeld in het derde lid" te vervangen door "bedoeld in artikel 1, tweede lid".
- c. Voorgesteld wordt om in artikel 3, tweede lid, onder d, de verwijzing "artikel 5, eerste lid, onderdeel f" te vervangen door "artikel 5, eerste lid, onderdeel e".
- d. Voorgesteld wordt om in artikel 5, eerste lid, onder b, aan het einde het woord "heeft" te laten vervallen.
- e. De Raad merkt op dat de inwerkingtredingsbepaling abusievelijk twee bepalingen bevat. De Raad adviseert, gelet op aanwijzing 135, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten, de tweede bepaling te behouden en de eerste te schrappen.

Memorie van toelichting

- a. Voorgesteld wordt om in het opschrift de woorden "houdende regels" te verwijderen daar zij dubbel voorkomen.
- b. Voorgesteld wordt om op pagina 4, tweede alinea, de verwijzing "(artikel 2, tweede lid, onder a)" te vervangen door "(artikel 3, tweede lid, onder a)".

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

- c. Voorgesteld wordt om op pagina 4, derde alinea, het woord "oprichten" uit te splitsen naar 'op richten'.
- d. Voorgesteld wordt om op pagina 4, vierde alinea, de verwijzing "(artikel 1, tweede lid)" te vervangen door "(artikel 1, eerste lid, onder j)".

ST. MAARTEN

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2023-2024-174
No. 4b

Aan de Gouverneur
Falcon Drive 3
Harbour View
Alhier

Uw nummer: Uw brief van: Ons nummer: Afd: JZ&W

Onderwerp: Nader rapport inzake het ontwerp van Landsverordening houdende regels met betrekking tot een basisbetaalrekening voor consumenten (Landsverordening basisbetaalrekening)

Philipsburg,

Bijlagen: Ontwerp van landsverordening met bijbehorende memorie van toelichting alsmede het advies van de Raad van Advies van 1 augustus 2023.

Ik heb de eer u hierbij, namens de ministerraad, aan te bieden het nader rapport ter reactie op het advies van de Raad van Advies d.d. 1 augustus 2023 (RvA no. SM/04-23-LV) betreffende het ontwerp van Landsverordening houdende regels met betrekking tot een basisbetaalrekening voor consumenten (Landsverordening basisbetaalrekening).

De Raad geeft ten aanzien van het ontwerp van landsverordening, in overweging de ontwerp-landsverordening naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht zal zijn geschonken.

De regering dankt de Raad voor het uitgebrachte advies en heeft met belangstelling kennisgenomen van de opmerkingen van de Raad.
De regering reageert hierbij op de opmerkingen van de Raad.

Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 25 mei 2023 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en de behandeling en vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 1 augustus 2023, bericht de Raad u als volgt.

Het ontwerp strekt er volgens de considerans toe het recht voor consumenten te regelen om een basisbetaalrekening te openen. Dit is wenselijk omdat een moderne en sociaal inclusieve economie steeds meer afhankelijk is van de verlening van betaaldiensten.

De Raad onderschrijft dat een sociaal inclusieve economie steeds meer bouwt op (digitale) betaaldiensten. In dat kader is het prijzenswaardig dat de regering zich inzet om voor diegenen in de samenleving, die nog niet over een betaalrekening (kunnen) beschikken, een laagdrempelige toegang daartoe te faciliteren. Niettemin heeft de Raad enkele opmerkingen over het ontwerp en de bijbehorende memorie van toelichting.

1. Sociaal inclusieve economie en de rol van het ontwerp

Het ontwerp richt zich op regeling van de basisbetaalrekening, maar wordt door de regering in een breder perspectief geplaatst van een moderne en sociaal inclusieve samenleving:

"Als gevolg van de zich steeds meer digitaliserende financiële wereld hebben landen wereldwijd als onderdeel van hun landelijke strategie zich voorgenomen om financiële inclusie te bevorderen. In lijn met deze internationale ontwikkelingen heeft de Regering zich ten doel gesteld de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie. (...) Een sociaal inclusieve economie is echter veel meer dan dit. Het is niet alleen dat de economie alleen maar groeit} maar dat het groeit voor alle mensen. Het is niet alleen het creëren van stabiliteit voor sommige mensen, maar het creëren van stabiliteit, zodat elke persoon vrij is van zorgen over financiële wegversperringen of onvoorziene problemen."¹

Gelet op deze bredere doelstelling is de vraag op welke wijze de regering dit tracht te bereiken en welke rol het ontwerp daarin heeft. De toelichting schept daar geen duidelijkheid in. De Raad ziet in dit verband aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

a. Integrale aanpak voor een sociaal inclusieve economie

In de eerste plaats is van belang dat een moderne en sociaal inclusieve economie meer is dan waar het ontwerp betrekking op heeft. Een sociaal inclusieve economie is, zoals de toelichting terecht aangeeft, gericht op het verenigen van groei en welvaart met sociale rechtvaardigheid en inclusie. Dit vereist een integrale aanpak vanuit de overheid, op verschillende beleidsterreinen als onderwijs, gelijke behandeling, sociale zekerheid, duurzaamheid en werkgelegenheid. De toelichting besteedt hier geen aandacht aan, waardoor onduidelijk is in hoeverre en op welke wijze de regering op deze terreinen werkt aan de doelstelling van een moderne en inclusieve economie. Het horen van de Sociaal Economische Raad over het onderhavige ontwerp, zoals dat op Curaçao heeft plaatsgevonden, en zoals hierna zal blijken, had bovendien kunnen bijdragen aan een bredere en scherpere beschouwing over het bevorderen van de sociale inclusie in het algemeen en de financiële inclusie in het bijzonder.² De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor de opmerking betreffende de ontwikkeling van een moderne sociaal inclusieve economie in relatie tot de rol van het ontwerp binnen deze doelstelling. In beginsel komt het ontwerp voort uit een motie van het Statenlid Rolando Brison van 21 januari 2022 en het strategisch plan 2022 – 2025 van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten waarin als een van de strategische doelen is opgenomen betalingssystemen voor iedereen toegankelijk te maken. Dit laatste onder andere naar aanleiding van de onderzoeken die in Curaçao en Sint Maarten zijn gedaan in respectievelijk 2020 en 2021, waaruit naar voren is gekomen dat 12% van de bevolking van Curaçao en 17% van de bevolking van Sint Maarten niet beschikt over een betaalrekening. De Raad merkt terecht op dat het belang van een moderne en sociaal inclusieve economie meer is dan waar het ontwerp betrekking op heeft. Deze bredere doelstelling van de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie kan worden afgeleid uit de memorie van toelichting. Echter, het zou een misvatting zijn te verwachten dat dit ontwerp een ruimere strekking zou hebben dan de hiervoor genoemde motie van het Statenlid en strategisch plan van de Centrale Bank. Indien het de bedoeling zou zijn geweest door middel van het onderhavige ontwerp de bredere doelstelling van de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie te reguleren dan zou de Sociaal Economische Raad inderdaad zijn gehoord over het onderhavige ontwerp.

b. Maatregelen voor financiële inclusie

In de tweede plaats wordt erop gewezen dat ook financiële inclusie, een deelaspect van een sociaal inclusieve economie, meer omvat dan enkel de toegang tot betaaldiensten. Zo wijzen de Verenigde

¹ Memorie van toelichting, p. 1.

² 053/2023-SER (Curaçao).

Naties erop dat financiële inclusie betekent dat financiële diensten responsief en verantwoordelijk moeten zijn, zich dienen aan te passen aan de behoeften en capaciteiten van klanten, veilig en klantvriendelijk moeten zijn en tot positieve resultaten moeten leiden.³ Volgens de Wereldbank is financiële inclusie de mate waarin personen en bedrijven toegang hebben tot bruikbare en betaalbare financiële producten en diensten — betalingstransacties, sparen, kredieten en verzekeringen — die aan hun behoeften voldoen en op een verantwoorde en duurzame manier worden aangeboden.⁴ Uit deze omschrijvingen volgt dat financiële inclusie niet alleen de toegang tot betaaldiensten omvat, maar ook onder meer vereist dat financiële instellingen een verantwoorde en duurzame dienstverlening aanbieden die past bij de behoeften en capaciteiten van de consument. De toelichting geeft geen beeld in hoeverre in Sint Maarten hieraan wordt voldaan en welke eventuele maatregelen worden genomen om deze inclusie te bevorderen. Dit is van belang omdat uit het in de toelichting vermelde onderzoek van de Centrale Bank volgt dat mensen in Sint Maarten geen betaalrekening hebben vanwege onder meer de hoge kosten daarvoor, het gebrek aan vertrouwen in de bankensector en de ongeschiktheid van de aangeboden producten.⁵

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het dieper ingaan op de financiële inclusie en het opmerken dat de financiële inclusie meer omvat dan enkel de toegang tot betaaldiensten.

Naast dit onderhavige ontwerp, wordt er gewerkt aan ontwerpen van landsverordeningen waarmee de financiële inclusie wordt bevorderd. Hierbij kan worden gedacht aan de invoering van een vergunningstelsel voor betaaldienstverleners en virtuele activa dienstverleners, waarmee bijvoorbeeld betalingen van de consument aan online aanbieders en het aanbieden van digitaal geld of wel crypto's wordt gereguleerd. Tevens wordt in deze ontwerpen voorgesteld om de vergunningverlening alsmede het toezicht en de handhaving op te dragen aan de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.

Tevens wordt er gewerkt aan de invoering van wettelijke oversight wat het toetsen van systemen in het betalings- of effectenverkeer aan standaarden inhoudt met als doel de veiligheid en efficiëntie en de modernisering van het financiële stelsel te bevorderen. Een ander ontwerp waaraan wordt gewerkt betreft het invoeren van toezicht op administrateurs van FMI-systemen. Dit zijn financiële markt infrastructuursystemen met formele en gestandaardiseerde regelingen en gemeenschappelijke regels voor het berekenen en afwickelen van betalings- of effectentransacties.

De toelichting is op dit punt aangepast.

c. Flankerend beleid voor basisbetaalrekening

In de derde plaats is van belang dat flankerend beleid benodigd zal zijn om het recht op een basisbetaalrekening daadwerkelijk te laten functioneren. Dit ziet met name op het bereiken van de beoogde doelgroep van de basisbetaalrekening. In de Europese richtlijn die als rechtsbron fungeerde voor het Nederlandse voorbeeld waarnaar is gekeken bij het opstellen van het ontwerp, zijn op dit vlak plichten voor de lidstaten opgenomen. Zo dienen lidstaten maatregelen te nemen om het publiek bekend te maken met de beschikbaarheid van basisbetaalrekeningen, en het proces voor aanvraag daarvan, inclusief communicatiemaatregelen die de doelgroep — in het bijzonder niet over een bankrekening beschikkende, kwetsbare consumenten zonder vaste verblijfplaats — bereiken.⁶ Ook geldt de verplichting voor kredietinstellingen om voor consumenten gratis toegankelijke informatie en kosteloze bijstand beschikbaar te stellen met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende

³ www.unsgsa.org/financial-inclusion.

⁴ www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion/overview. Zie nader Sociaal-Economische Raad Curaçao, Advies inzake de ontwerp-landsverordening basisbetaalrekening, 23 mei 2023.

⁵ Memorie van toelichting, p. 2. Zie nader Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten, A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021, september 2022.

⁶ Artikel 20, eerste lid, van Richtlijn 2014/92/EU van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties, PbEU 2014, L 257.

vergoedingen en de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden.⁷ De toelichting bij het ontwerp maakt in het geheel geen melding van maatregelen die genomen zullen worden om bekendheid te geven aan het recht op een basisbetaalrekening, laat staan om de beoogde doelgroep te bereiken. Hierdoor kan de effectiviteit van het ontwerp worden belemmerd. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het opbrengen van het belang van flankerend beleid dat benodigd zal zijn om het recht op een basisbetaalrekening te laten functioneren. De regering is voornemens om, als het ontwerp tot landsverordening is verheven, intensief voorlichting aan de bevolking te geven over de inhoud ervan. De regering betwijfelt niet dat ook betaaldienstverleners voor consumenten gratis toegankelijke informatie en kosteloze bijstand beschikbaar zullen stellen met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende vergoedingen en de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden.

2. Zelfregulering en gevolgen sector

a. Noodzaak regelgeving

Een algemeen uitgangspunt voor regelgeving, is dat daartoe alleen wordt besloten indien de noodzaak daarvan vaststaat.⁸ In de toelichting dient daarnaast de noodzaak tot overheidsinterventie (met een wettelijke regeling) te worden gezien in relatie tot het zelfregulerend vermogen in de betrokken sector of sectoren.⁹

Uit de toelichting blijkt niet dat voor het voorzien in basisbetaalrekeningen is gekeken naar (het stimuleren van) het zelfregulerend vermogen van de bankensector.¹⁰ Juist vanwege de relatief kleine groep van banken in de monetaire unie had dit in de rede gelegen alvorens eventueel wordt besloten om tot dwingendrechtelijke regelgeving over te gaan, De Raad wijst er in dit kader op dat in Nederland de basisbetaalrekening sinds 2001 bestaat en wel op basis van een convenant in de sector waaraan de grootste consumentenbanken meedoen.¹¹ Vanwege Europese harmonisatie in 2014 geldt nu tevens de regelgeving op basis van voornoemde Europese richtlijn, maar het convenant geldt nog steeds, omdat deze in bepaalde opzichten meer rechten aan consumenten toekent dan de regels op grond van de richtlijn.

De Raad adviseert in de toelichting de noodzaak tot overheidsinterventie met dit ontwerp nader te onderbouwen en daarbij in te gaan op de (on)mogelijkheden van zelfregulering door de sector.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor de opmerking betreffende de noodzaak tot overheidsinterventie in relatie tot het zelfregulerend vermogen in de betrokken sector. De Raad wijst in dit kader op de basisbetaalrekening die sinds 2001 in Nederland bestaat op van een convenant en op de Europese Richtlijn vanwege de Europese harmonisatie in 2014. Wat betreft het zelfregulerend vermogen van de sector kan worden vastgesteld dat de voornoemde ontwikkelingen en de uitkomsten van de eerdergenoemde onderzoeken die in Curaçao en Sint Maarten zijn gedaan (nog) niet hebben geleid tot de totstandkoming van de basisbetaalrekening. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (hierna: CBCS) heeft consultaties gehouden over het onderhavige ontwerp met onder andere de Curaçao Bankers Association (hierna: CBA) en de Sint Maarten Bankers Association (hierna: SMBA). Tijdens de consultaties zijn uitgebreid de argumenten besproken om het recht op een basisbetaalrekening voor de consument in wetgeving te verankeren. Van belang om te vermelden is dat er parallel aan de consultatie over het wetsontwerp, gesprekken met de bancaire sector zijn gevoerd over een samenwerkingsconvenant basisbetaalrekening.

De CBA heeft aangegeven de doelstelling van de basisbetaalrekening te steunen maar een samenwerkingsovereenkomst niet nodig te achten en heeft vragen over het nut van een Convenant

⁷ Artikel tweede lid, van Richtlijn 2014/92/EU.

⁸ Zie ook aanwijzing 4, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

⁹ Aanwijzing 152, onder b, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

¹⁰ In dit advies wordt korthedshalve gesproken over (de) banken(sector). Het ontwerp ziet op een bredere groep die basisbetaalrekeningen kan aanbieden, zie artikel 1 van het ontwerp.

¹¹ Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten ('Convenant basisbankrekening').

terwijl er wetgeving in de maak is. SMBA heeft geen commentaar gegeven. De regering is van mening dat het voorgaande de noodzaak tot overheidsinterventie voldoende aangeeft.

De toelichting is hierop aangepast.

b. Lasten voor bedrijven

Met het ontwerp worden banken opgedragen om basisbetaalrekeningen aan te bieden. Ook vloeien uit het ontwerp informatieverplichtingen voor banken voort met betrekking tot weigeringen om een basisbetaalrekening te openen en het beëindigen van klantenrelaties bij het eenzijdig opzeggen van een (raam)overeenkomst.¹²

In de toelichting wordt niet ingegaan op de nalevingskosten van banken die het gevolg zijn van het ontwerp. Dit terwijl met voornoemde verplichtingen kosten zijn gemoeid. Bovendien is het reëel te verwachten dat de kosten die banken moeten maken om te voldoen aan hun verplichtingen ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme stijgen. Het is immers voor een bank complexer, en daarmee duurder, om onderzoek te doen naar de identiteit van de aanvrager als deze niet woonachtig is in Sint Maarten of daar rechtmatig verblijf heeft.¹³ Daarbij is van belang dat het klantenbestand voor banken significant kan toenemen omdat naar schatting 17% van de mensen in Sint Maarten thans geen bankrekening heeft.¹⁴

De Raad adviseert — met verwijzing naar aanwijzing 152, onder e, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten — in de toelichting in te gaan op de nalevingskosten van banken die het gevolg zijn van het ontwerp.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor de opmerking over de lasten voor bedrijven en deze aan de orde te brengen in de toelichting. Met betrekking tot de kosten die de banken moeten maken om te voldoen aan hun verplichtingen ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, geeft merkt de regering op dat in de toelichting is aangegeven dat de betaaldienstverlener de plicht heeft consumenten te accepteren zonder de gebruikelijke screening en dat de betaaldienstverlener wordt afgeschermd tegen de risico's van antimoney laundering-autoriteiten en corresponderende banken.

De vaststelling van een maximale hoogte van het stortingsbedrag is ter waarborging dat de basisbetaalrekening niet misbruikt wordt voor onder meer witwaspraktijken. Andere beperkingen die de basisbetaalrekening heeft ten opzichte van een reguliere betaalrekening zijn:

- Overmakingen zijn alleen mogelijk in Sint Maarten en naar Curaçao;
- De consument kan slechts een betrekkelijk laag maximumbedrag op de basisbetaalrekening storten;
- Een basisbetaalrekening kan niet bestaan naast een andere (basis)betaalrekening;
- De basisbetaalrekening mag enkel op eigen naam staan; een gezamenlijke basisbetaalrekening is uitgesloten.

De bovenstaande beperkingen mitigeren de bovenstaande risico's en reduceren de kosten voor de banken. In de toelichting is opgenomen dat het niet aannemelijk is dat er substantiële lasten zullen zijn voor het bedrijven. Overmakingen doen naar een bankrekening en betalingen ontvangen van een bankrekening (al dan niet door internetbankieren) is goedkoper dan cashtransacties. In de toelichting wordt ten overvloede gemeld dat de betaaldienstverleners kosten in rekening mogen brengen voor de basisbetaalrekening.

¹² Artikelen 2, eerste lid, 4 en 5, tweede tot en met vierde lid.

¹³ In Nederland speelde deze kwestie ook, maar was het beperkt tot asielzoekers of consumenten uit een andere EU-lidstaat, omdat daar de eis van rechtmatig verblijf wel wordt gesteld (zie punt 3 van dit advies). Daar ging men uit van een inschatting van 75.000 aanvragen per jaar die leiden tot een additionele kostenpost van EUR 4 miljoen, zie Kamerstukken II 2015/16, 34 480, nr. 3, p. 6.

¹⁴ Memorie van toelichting, p. 2. Zie nader Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten, A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021, september 2022.

3. Verantwoording van afwijken van voorbeeld

In de toelichting is vermeld dat in de voorbereiding van het ontwerp mede is gekeken naar de artikelen 4:71f tot en met 4:71i van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht, die strekken tot implementatie van eerdergenoemde Europese richtlijn.¹⁵

De Raad constateert dat het ontwerp inderdaad grotendeels gebaseerd is op voornoemde artikelen van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht. Evenwel zijn er enkele afwijkingen die niet vanzelfsprekend zijn, maar die tegelijkertijd niet worden toegelicht. De Raad wijst in dit verband op:

- de voorwaarde in Nederland dat voor recht op een basisbetaalrekening de consument rechtmatig in de Europese unie dient te verblijven (met enkele expliciet geregelde uitbreidingen);¹⁶ een soortgelijke eis geldt niet in het ontwerp.*
- het verbod voor banken om basisbetaalrekeningen uitsluitend via het internet aan te bieden;¹⁷ een dergelijk verbod is niet in het ontwerp opgenomen.*
- de verplichting voor een bank om bij weigering om een basisbetaalrekening te openen de aanvrager niet alleen te attenderen op een klachtenprocedure bij een externe instantie (op basis van het ontwerp de Centrale Bank), maar ook de contactgegevens hiervan te vermelden;¹⁸ dit laatste ontbreekt in het ontwerp.*

De Raad adviseert de noodzaak voor deze afwijkingen te heroverwegen dan wel deze nader te onderbouwen in de toelichting.

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het benoemen van de bevonden afwijkingen van artikelen 4:71f tot en met 4:71i van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht. De regering is van mening dat het in de toelichting duidelijk is vermeld dat bij de voorbereiding van het onderhavige ontwerp mede gelet is op de hiervoor benoemde artikelen van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht. Echter, merkt aan dat dit niet met zich meebrengt dat deze artikelen letterlijk zijn overgenomen. Wat betreft de afwijkingen die de Raad voorstelt, kan worden aangegeven dat deze niet significant zijn en vanuit praktische overwegingen zijn toegespitst op de lokale situatie. In de toelichting wordt duidelijk uiteengezet dat de consument die daarbij een werkelijk belang heeft in beginsel het recht heeft een basisbetaalrekening te openen bij een betaaldienstverlener en ook wanneer van een werkelijk belang in beginsel sprake zou zijn; Dit wordt in ieder geval verondersteld indien een consument rechtmatig hier te lande verblijft. Voor wat betreft het verbod voor banken om uitsluitend basisbetaalrekeningen via internet aan te bieden, kan worden gesteld dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat banken uitsluitend basisbetaalrekeningen via internet aanbieden dit in overweging nemende dat het ontwerp bepaalt dat het mogelijk moet zijn om contanten op de basisbetaalrekening te storten en contanten van de basisbetaalrekening op te nemen. Voor wat betreft de verplichting om de contactgegevens van de betreffende bank en het Gerecht in eerste aanleg door te geven aan de consument, geldt dat een bank bekend is bij de consument, immers de consument heeft de betaalrekening aangevraagd bij de bank en voor wat betreft de contactgegevens van het Gerecht in eerste aanleg, kan worden opgeworpen dat er een Gerecht in eerste aanleg is in Sint Maarten. Dit is natuurlijk anders dan in Nederland, wellicht dat dit de reden is dat de Nederlandse Wet op het financieel toezicht wel bepaald dat de contactgegevens dienen te worden vermeld.

In de toelichting is inmiddels opgenomen "dat de regering merkt op dat de in de Europese Unie en Nederland geldende regelgeving niet klakkeloos is gevolgd. Er heeft een eigen afweging plaatsgevonden."

¹⁵ Memorie van toelichting, p. 2.

¹⁶ Artikel 4:71f, eerste en tweede lid, Wet op het financieel toezicht.

¹⁷ Artikel 4:71f, zevende lid, Wet op het financieel toezicht.

¹⁸ Artikel 4:71h, derde lid, onder b, Wet op het financieel toezicht.

4. Overige opmerkingen

a. *Toetsing aan hoger recht*

In de toelichting wordt ingegaan op de verhouding van het ontwerp met hoger recht, in dit geval het verbod op discriminatie.¹⁹ In dat kader worden diverse elementen van de toetsing van een gerechtvaardigd onderscheid genoemd, maar vervolgens geschiedt deze toetsing niet volledig, deels niet uitdrukkelijk en deels negatief geformuleerd. Daarbij wordt ook vermeld: "De rechtvaardiging is er ten aanzien van dit ontwerp in elk geval wel, zodat in het midden kan blijven of aan de andere voorwaarden is voldaan." De Raad merkt op dat dit alles geen blijk geeft van een adequate toetsing aan hoger recht in de toelichting.²⁰ De Raad adviseert de toelichting op dit punt aan te passen.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor de opmerking over de toetsing van het ontwerp aan het hoger recht. De regering merkt op dat het klopt dat de toelichting negatief is geformuleerd, echter beschouwt dit als een kwestie van schrijfstijl. Wat betreft de niet volledige toetsing, kan inderdaad bevestigd worden dat de volgende elementen nog getoetst dienen te worden:

1. Bevinden de te vergelijken groepen (de houders van een basisbetaalrekening en de houders van een reguliere betaalrekening) zich in een relevant onvergelijkbare positie;
2. Is er sprake van een redelijke proportionaliteit is tussen het doel en de middelen.

Wat betreft de toetsing van het eerste element, kan worden gesteld dat het hier om de toegankelijkheid tot het girale betalingsverkeer gaat en dat dit ontwerp is bedoeld om diegenen in de samenleving, die om wat voor reden dan ook niet over een betaalrekening kunnen beschikken toegang tot het girale betalingsverkeer te geven. De oorzaken waardoor deze groep niet over een betaalrekening beschikken worden genoemd in de onderzoeken die zijn gedaan in Curaçao en Sint Maarten (waaraan eerder is gerefereerd). Dit brengt met zich mee dat deze groep vergeleken wordt met diegenen in de samenleving die wel over een betaalrekening beschikken en deelnemen aan het betalingsverkeer. Aangezien het doel van dit ontwerp is om de diegenen die niet over een betaalrekening kunnen beschikken toegang te geven tot het girale betalingsverkeer, is deze groep te kwalificeren als zich bevindende in een relevant onvergelijkbare positie ten opzichte van de groep die wel beschikt over een betaalrekening en toegang heeft tot het girale betalingsverkeer.

Wat betreft de toetsing van het tweede element, kan aan de ene kant worden gesteld dat, zoals eerder is aangegeven, dat op basis van de consultaties met de bancaire sector kan worden aangenomen dat het ontwerp een juist middel is om de basisbetaalrekening te regelen en dat lichtere middelen zoals een Convenant dan wel zelfregulering, niet haalbaar zijn gebleken. En aan de andere kant dat de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening. Gebaseerd op het voorgaande kan worden gesteld dat er sprake is van een redelijke proportionaliteit tussen het doel en de middelen.

De toelichting is op deze punten aangevuld.

b. *Termijn openen of weigeren basisbetaalrekening*

Op grond van het ontwerp dient een bank een basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van een volledige aanvraag te openen of de aanvraag te weigeren.²¹ Ondanks dat in de toelichting is aangegeven dat deze tijdsduur is aangedragen door het bankwezen,²² wenst de Raad erop te wijzen dat deze termijn in bepaalde gevallen te kort kan zijn. De regelgeving inzake voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme is relevant bij de beoordeling van de aanvraag en toetsing daaraan kan in gevallen complex en tijdrovend zijn, vooral als een aanvrager buiten Sint Maarten woonachtig is (en informatie uit het buitenland moet worden verkregen). Daar komt bij dat bij een beoordeling van een aanvraag een uitvraag bij andere banken: of betrokkene daar reeds een betaalrekening heeft, ook tijd in beslag neemt. Hoewel de Raad een termijn van tien

¹⁹ Memorie van toelichting, p. 2-4.

²⁰ Aanwijzing 152, onder g, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

²¹ Artikelen 2, derde lid, en 4, eerste lid, van het ontwerp.

²² Memorie van toelichting, p. 8.

werkdagen redelijk acht ten behoeve van een vlotte afhandeling, moet de praktische haalbaarheid daarvan duidelijk zijn.

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het opmerken van de praktische haalbaarheid van de termijn van uiterlijk 10 dagen na ontvangst van een volledige aanvraag om een basisbetaalrekening te openen of de aanvraag te weigeren. De regering vertrouwd in deze op de expertise van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en de bancaire sector in Curaçao en Sint Maarten met betrekking tot de totstandkoming van de termijnen van uiterlijk 10 dagen, zoals bedoeld in de artikelen 2, derde lid en 4, eerste lid, van het ontwerp.

c. Redelijke kosten betaalrekening

In artikel 2, vijfde lid, van het ontwerp is geregeld dat de bank de diensten die samenhangen met een basisbetaalrekening kosteloos of tegen een redelijke vergoeding aanbiedt. Niet is geregeld wat onder een redelijke vergoeding wordt verstaan. In de toelichting wordt hierover vermeld: "De kosten voor een basisbetaalrekening worden als redelijk gezien, indien de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening."²³ Dit omdat de consument bij een basisbetaalrekening minder diensten afneemt. Hiermee bevat de toelichting een nadere omlijning van de voorgeschreven norm van een "redelijke vergoeding"

Onder verwijzing naar aanwijzing 154 van de Aanwijzingen voor de regelgeving voor Sint Maarten adviseert de Raad om deze norm in het ontwerp zelf vast te leggen. Eventueel ook zodat die voor alle banken gelijk is.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het opmerken van aanwijzing 154 van de Aanwijzingen voor de regelgeving voor Sint Maarten, in relatie tot normstelling van een redelijke vergoeding.

De regering heeft artikel 2, vijfde lid, van het ontwerp aangevuld en de toelichting aangepast.

d. Small claims procedure

In de artikelsgewijze toelichting op artikel 4 is vermeld: "Een algemene 'small claims' procedure is in de maak; dan zal het gemakkelijker worden te procederen: zonder noodzaak een deurwaarder in te schakelen en met een lager griffierecht." Het is de Raad niet duidelijk of deze procedure bedoeld is om het recht op een basisbetaalrekening af te dwingen bij de rechter. De Raad adviseert om dit deel van de toelichting aan te passen.

Reactie regering:

De regering is de Raad erkentelijk voor het opmerken van de 'small claims' procedure. De deze procedure moet nog worden vastgesteld. De bedoeling is dat de rechter partijen kan verwijzen naar een consumentenorganisatie of andere conflictbemiddelaar en dat de griffier een modelverzoekschrift ter beschikking stelt die ook op de website van het Gemeenschappelijk Hof wordt geplaatst. Het voorgaande is inmiddels in de toelichting opgenomen.

5. Wetstechnische toets

In de bijlage zijn de opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

Reactie regering:

Deze opmerkingen zijn verwerkt.

Met betrekking tot de opmerkingen a en b, betreffende het ontwerp, kan de regering:

1. Niet instemmen om het begrip "elektronisch geld" samen te voegen met het begrip "elektronischgeldinstelling", dit omdat het gescheiden houden van de definities de leesbaarheid en de duidelijkheid ten goede komt;

²³ Memorie van toelichting, p. 9.

2. Niet instemmen om het begrip "transactieprofiel" te laten vervallen, dit omdat het onderliggend besluit, zoals bedoeld in artikel 2, zesde lid, van het ontwerp, hiermee wordt verduidelijkt;
3. Niet instemmen met het aanpassen van de definitie voor betaalrekening aan het normale spraakgebruik, omdat het niet aanpassen de duidelijkheid ten goede komt;
4. Niet instemmen met het vervangen van de verwijzing in artikel 2, vijfde lid, van "bedoeld in het derde lid" naar "bedoeld in artikel 1, tweede lid", echter wel met het vervangen van de verwijzing naar de verwijzing naar "bedoeld in het tweede lid", hiermee is de verwijzing gecorrigeerd.

Met betrekking tot opmerking d, betreffende de memorie van toelichting, bedankt de regering de Raad voor de opmerking om op pagina 4, vierde alinea, de verwijzing "(artikel 1, tweede lid)" te vervangen door "(artikel 1, eerste lid, onder j)", echter door de tussenvoeging van artikel 1, eerste lid, onder i, is de verwijzing vervangen door "(artikel 1, eerste lid, onder k)".

Conclusie

Concluderend geeft de Raad de regering in overweging de ontwerp-landsverordening naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht zal zijn geschonken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van 1 augustus 2023.

Reactie regering:

De regering heeft aan de opmerkingen aandacht geschonken; de ontwerp-landsverordening en de memorie van toelichting zijn aangepast.

Wij moge u verzoeken om de aangepaste ontwerp-landsverordening met de aangepaste memorie van toelichting bij de Staten in te dienen.

De Minister van Financiën
d.d. DEC 14 2023

Landsverordening, van de
houdende regels met betrekking tot een
basisbetaalrekening voor consumenten
(Landsverordening basisbetaalrekening)

ONTWERP

**Afdeling Juridische
Zaken & Wetgeving**

15 DEC 2023

**ONTWERP ZOALS
INGEDIEND BIJ
DE RAAD VAN ADVIES**

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie
steeds meer afhankelijk is van de verlening van betalingsdiensten;

dat het wenselijk is dat een consument die daarbij een werkelijk
belang heeft in beginsel het recht heeft een basisbetaalrekening te openen
bij een betaaldienstverlener;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten,
vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1 - Definities

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt
verstaan onder:
 - a. de Bank: de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten;
 - b. basisbetaalrekening: een betaalrekening als bedoeld in het tweede
lid;
 - c. basisbetaaldienst: de diensten in verband met het aanbieden van
een basisbetaalrekening als bedoeld in het tweede lid;
 - d. betaaldienstgebruiker: persoon die in de hoedanigheid van betaler,
betalingsbegunstigde of beide van een basisbetaaldienst gebruik
maakt;
 - e. betaaldienstverlener: betaalinstelling, met inbegrip van een
elektronischgeldinstelling en kredietinstelling;
 - f. betaalinstelling: degene die zijn bedrijf maakt van het verlenen
van betaaldiensten, met uitzondering van een kredietinstelling of
elektronischgeldinstelling;
 - g. betaalinstrument: gepersonaliseerd instrument of
gepersonaliseerde instrumenten of het geheel van procedures,
overeengekomen tussen de betaaldienstgebruiker en de
betaaldienstverlener, waarvan gebruik wordt gemaakt voor het
initieren van een betaalopdracht;

- h. betaalrekening: op naam van één of meer betaaldienstgebruikers aangehouden rekening die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt;
 - i. betalingstransactie: een door of voor rekening van de betaler of door de betalingsbegunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponneerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de betalingsbegunstigde zijn;
 - j. consument: een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener een basisbetaaldienst verleent of aan wie deze voornemens is een basisbetaaldienst te verlenen;
 - k. elektronisch geld: elektronisch of magnetisch opgeslagen monetaire waarde, vertegenwoordigd door een vordering op de uitgever, welke door hem is uitgegeven in ruil voor ontvangen geld dat is uitgegeven of gegarandeerd door een overheid of een centrale bank, om betalingstransacties te verrichten, en welke wordt aanvaard door een ander;
 - l. elektronischgeldinstelling: degene die bedrijfsmatig elektronisch geld uitgeeft;
 - m. kredietinstelling: een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen;
 - n. raamovereenkomst: overeenkomst die de uitvoering beheerst van afzonderlijke en opeenvolgende betalingstransacties en die de verplichtingen en voorwaarden voor de opening van een betaalrekening kan omvatten;
 - o. transactieprofiel: een bij aanvang van de relatie met de dienstverlener door de consument opgestelde beschrijving van de aard, omvang en andere relevante kenmerken van de transacties die in deze relatie worden verwacht en die passen bij al het andere dat uit het cliëntenonderzoek naar voren is gekomen, alsmede van het verwachte gebruik van de rekening van een cliënt.
2. Onder een basisbetaalrekening wordt een betaalrekening verstaan die met inbegrip van bijbehorende betaalinstrumenten voldoet aan de volgende kenmerken:
- a. het is mogelijk contanten op de betaalrekening te storten;
 - b. het is mogelijk contanten van de betaalrekening op te nemen;
 - c. het is mogelijk betalingstransacties, met inbegrip van geldovermakingen, uit te voeren op een betaalrekening bij de betaaldienstverlener van de gebruiker of bij een andere betaaldienstverlener:
 - 1°. uitvoering van automatische debitering, met inbegrip van eenmalige automatische debitering;
 - 2°. uitvoering van betalingstransacties met behulp van een betaalkaart of een soortgelijk betaalinstrument;
 - 3°. uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betalingsopdrachten;
 - d. een negatief saldo is niet mogelijk;
 - e. overmaking naar een rekening bij een betaaldienstverlener in een ander land dan Sint Maarten en Curaçao is niet mogelijk.

Artikel 2 - Recht op basisbetaalrekening

1. Een betaaldienstverlener die betaalrekeningen aan consumenten aanbiedt, stelt consumenten op verzoek in de gelegenheid, uitsluitend

op eigen naam, een basisbetaalrekening in de geldeenheid van Sint Maarten aan te vragen en te gebruiken, ongeacht de nationaliteit of woonplaats van de consument.

2. Een basisbetaalrekening omvat de diensten, genoemd in artikel 1, tweede lid, voor zover de aangezochte betaaldienstverlener die diensten ook aanbiedt aan consumenten die een andere betaalrekening dan een basisbetaalrekening aanhouden bij de betreffende betaaldienstverlener.
3. De betaaldienstverlener opent een basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag, tenzij een of meer van de weigeringsgronden, bedoeld in artikel 3, van toepassing zijn.
4. De betaaldienstverlener verplicht de aanvrager bij het openen van een basisbetaalrekening niet tot het afnemen van andere diensten of producten, tenzij het gaat om de verplichting tot het deelnemen in het eigen vermogen van de betreffende betaaldienstverlener en de betaaldienstverlener alle consumenten hiertoe verplicht bij het openen van een betaalrekening.
5. De betaaldienstverlener biedt de diensten, bedoeld in het derde lid, kosteloos of tegen een redelijke vergoeding aan. De betaaldienstverlener brengt niet meer dan een redelijke vergoeding in rekening bij de consument in geval van niet-nakoming van de verbintenissen uit hoofde van de raamovereenkomst.
6. De Bank stelt in algemeen verbindende voorschriften regels ten aanzien van:
 - a. de documenten waarvan de betaaldienstverlener van de consument uitsluitend de overlegging of vastlegging mag eisen;
 - b. een bedrag dat de consument ten hoogste mag storten op de basisbetaalrekening.
7. Het bepaalde in de artikelen 6a, derde, vierde, zesde en zevende lid, en 6b van de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3 - Weigeringsgronden

1. Een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, indien de betaaldienstverlener bij het openen daarvan niet kan voldoen aan de bij of krachtens de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering gestelde eisen.
2. Een betaaldienstverlener mag voorts het openen van een basisbetaalrekening weigeren indien de aanvrager:
 - a. niet kan aantonen een werkelijk belang te hebben bij het openen van een basisbetaalrekening in Sint Maarten;
 - b. bij een in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener een aanvraag voor een betaalrekening heeft lopen of reeds een betaalrekening aanhoudt bij een andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener, waarmee hij gebruik kan maken van de diensten, genoemd in artikel 1, tweede lid, tenzij de aanvrager verklaart ervan in kennis te zijn gesteld dat die betaalrekening zal worden opgeheven;
 - c. minder dan acht jaar geleden onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht;
 - d. een basisbetaalrekening had die op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel f, minder dan twee jaar geleden is beëindigd; of

- e. weigert om desgevraagd de in het derde lid bedoelde verklaring te ondertekenen.
3. Het is de betaaldienstverlener toegestaan om, alvorens een basisbetaalrekening te openen, bij andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverleners na te gaan of de aanvrager aldaar reeds een betaalrekening aanhoudt of heeft aangevraagd. De betaaldienstverlener mag de aanvrager verzoeken om een verklaring te ondertekenen waaruit blijkt dat hij geen andere betaalrekening aanhoudt of heeft aangevraagd bij een in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener.

Artikel 4 - Informatie omtrent weigering

1. Binnen uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag informeert de betaaldienstverlener de aanvrager over de weigering een basisbetaalrekening te openen.
2. De weigering, bedoeld in het eerste lid, geschiedt schriftelijk en kosteloos, en onder opgaaf van redenen, tenzij dit laatste in strijd zou zijn met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering of met de veiligheid van het land of de openbare orde.
3. Indien een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, stelt de betaaldienstverlener de aanvrager op de hoogte van:
 - a. de interne klachtenprocedure waarover de betaaldienstverlener beschikt;
 - b. de procedure om een klacht in te dienen bij de Bank;
 - c. het recht van de consument om een vordering in te stellen bij het Gerecht in eerste aanleg.

Artikel 5 - Beëindiging van de overeenkomst

1. Een betaaldienstverlener kan een overeenkomst met de houder van de basisbetaalrekening of een raamovereenkomst waarin toegang tot een basisbetaalrekening wordt geregeld eenzijdig beëindigen indien de houder van die rekening:
 - a. gedurende meer dan 24 opeenvolgende maanden op de basisbetaalrekening geen transacties heeft verricht;
 - b. een betaalrekening aanhoudt, waarmee hij gebruik kan maken van de in artikel 1, tweede lid, genoemde diensten, bij een andere in Sint Maarten gevestigde betaaldienstverlener heeft;
 - c. onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht;
 - d. onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt om toegang tot de basisbetaalrekening te verkrijgen en verstrekking van de juiste en volledige informatie ertoe zou hebben geleid dat de betaaldienstverlener het openen van een basisbetaalrekening zou hebben geweigerd op grond van artikel 3; of
 - e. de basisbetaalrekening opzettelijk heeft gebruikt voor het plegen van strafbare feiten.
2. Indien de betaaldienstverlener voornemens is de overeenkomst te beëindigen op grond van het eerste lid, onderdeel a, b of c, stelt zij de rekeninghouder twee maanden voor de beëindiging van de overeenkomst hiervan in kennis.

3. Indien de betaaldienstverlener de overeenkomst beëindigt op grond van het eerste lid, onderdelen d of e, beëindigt zij de overeenkomst onmiddellijk en stelt zij de rekeninghouder hiervan in kennis.
4. Artikel 4, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de kennisgeving, bedoeld in het tweede of derde lid.

Artikel 6 - Inwerkingtreding

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van een bij landsbesluit te bepalen tijdstip

Deze landsverordening treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip.

Artikel 7 – Citeertitel

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening basisbetaalrekening.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Financiën
d.d.

Landsverordening van de
houdende regels houdende regels met betrekking tot
een basisbetaalrekening voor consumenten
(Landsverordening basisbetaalrekening)

**Afdeling Juridische
Zaken & Wetgeving**

15 DEC 2023

**ONTWERP ZOALS
INGEDIEND BIJ
DE RAAD VAN ADVIES**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. De achtergrond van dit ontwerp is het verbeteren van toegang voor consumenten tot digitale betaaldiensten. Als gevolg van de zich steeds meer digitaliserende financiële wereld hebben landen wereldwijd als onderdeel van hun landelijke strategie zich voorgenomen om financiële inclusie te bevorderen. In lijn met deze internationale ontwikkelingen heeft de Regering zich ten doel gesteld de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie. Om een economie op zijn best te laten functioneren, moet ze groeien, duurzaam en stabiel zijn. Een sociaal inclusieve economie is echter veel meer dan dit. Het is niet alleen dat de economie alleen maar groeit, maar dat het groeit voor alle mensen. Het is niet alleen het creëren van stabiliteit voor sommige mensen, maar het creëren van stabiliteit, zodat elke persoon vrij is van zorgen over financiële wegversperringen of onvoorziene problemen. In een inclusieve economie heeft de bevolking een grote mogelijkheid om deel te nemen aan de economische ontwikkeling. Belangrijk is evenwel een veilig en efficiënt betalingsverkeer, dat betaalbaar, betrouwbaar en toegankelijk is voor de participanten.

2. Een moderne en sociaal inclusieve economie is steeds meer afhankelijk van de verlening van betaaldiensten. Voor de consument moet het mogelijk zijn om toegang te hebben tot het (girale) betalingsverkeer en een aantal basale financiële diensten. Het beschikken over minimaal een (basis)betaalrekening biedt deze toegang. Dit ontwerp is met name bedoeld om diegenen in de samenleving, die om wat voor reden dan ook niet over een betaalrekening (kunnen) beschikken, een laagdrempelige toegang tot het (girale) betalingsverkeer te geven. Uit onderzoek verricht door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten in samenwerking met het Centraal Bureau van Statistiek van Curaçao in 2020 'Households' financial affairs 2020' (zie bijlage 1) aan de hand waarvan een rapport is uitgebracht, bleek dat een groot deel van de bevolking niet beschikt over een betaalrekening (ruim 12% van de bevolking van Curaçao). Uit een

soortgelijk onderzoek verricht op Sint Maarten in 2021 ('A glance into Sint Maarten's payment behavior and financial matters 2021') (zie bijlage 2), bleek dat de situatie in Sint Maarten niet veel anders is. Op Sint Maarten lag het percentage hoger (namelijk 17%). De financiële situatie van de consument (lage inkomens), de hoge kosten van een betaalrekening, het gebrek aan vertrouwen in de bankensector, de ongeschiktheid van de aangeboden producten en onvoldoende financiële kennis werden naar aanleiding van het onderzoek gezien als belangrijke oorzaken hiervan. Ter voorkoming van sociale en financiële uitsluiting is het belangrijk dat consumenten toegang hebben tot girale betaaldiensten. Dit geldt te meer nu steeds meer instanties afstappen van contante betalingen. Contante betalingen maken plaats voor giraal betalingsverkeer. Door het recht op toegang tot een basisbetaalrekening wettelijk te verankeren, wil de Regering van Sint Maarten verzekeren dat iedere consument die een betaalrekening wenst te openen daar ook echt toe in staat is.

3. Bij de voorbereiding van het onderhavige ontwerp is mede gelet op de artikelen 4:71f tot en met 4:71i van de Nederlandse Wet op het financieel toezicht, die strekken ter implementatie van de Richtlijn betaalrekeningen van de Europese Unie, te weten richtlijn nr. 2014/92/EU van 23 juli 2014 (PbEU 2014, L 257).

4. Er speelt een aantal aspecten met betrekking tot de basisbetaalrekening. Op enkele wordt hieronder kort inhoudelijk ingegaan.

a. Non-discriminatie

De basisbetaalrekening heeft ten opzichte van een reguliere betaalrekening een aantal beperkingen:

- De basisbetaalrekening mag niet rood staan (artikel 1, tweede lid, onder d);
- Overmakingen zijn alleen mogelijk in Sint Maarten en naar Curaçao (artikel 1, tweede lid, onder e);
- De consument kan slechts een betrekkelijk laag maximumbedrag op de basisbetaalrekening storten (artikel 2, zevende lid, onder b);
- Een basisbetaalrekening kan niet bestaan naast een andere (basis)betaalrekening (artikel 3, tweede lid, onder b);
- De basisbetaalrekening mag enkel op eigen naam staan; een gezamenlijke basisbetaalrekening is uitgesloten (artikel 2, eerste lid).

Deze beperkingen zijn niet discriminatoir. Wil er sprake zijn van verboden discriminatie als bedoeld in de Staatsregeling of de mensenrechtenverdragen (Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden [EVRM] en

Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten [IVBPR]) dan moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- Er moet een (verboden) grond zijn. Zowel artikel 3 Staatsregeling als artikel 14 EVRM, artikel 1 Protocol 12 EVRM en artikel 26 IVBPR noemt specifieke discriminatiegronden (godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht), maar voegt daaraan toe: 'of op welke grond dan ook' of termen met dezelfde strekking. Volgens de Grote Kamer van het Europese Hof voor de rechten van de mens moet het dan wel gaan om 'an identifiable characteristic';
- Verder moeten de te vergelijken groepen (de houders van een basisbetaalrekening en de houders van een reguliere betaalrekening) zich in een relevant vergelijkbare positie bevinden.

Als deze twee hobbels zijn genomen, moet het verschil in behandeling niet gerechtvaardigd zijn, hetgeen betekent:

- dat er geen redelijk doel is, of
- dat er geen redelijke proportionaliteit is tussen doel en middelen.

De rechtvaardiging is er ten aanzien van dit ontwerp in elk geval wel, zodat in het midden kan blijven of aan de andere voorwaarden is voldaan. Het doel van de basisbetaalrekening is om consumenten die niet of moeilijk een reguliere betaalrekening kunnen krijgen te helpen aan een basisbetaalrekening. Zie de considerans van dit ontwerp: 'dat de ontwikkeling van een moderne en sociaal inclusieve economie steeds meer afhankelijk is van de verlening van betalingsdiensten' en 'dat het wenselijk is dat een consument die daarbij een werkelijk belang heeft in beginsel het recht heeft een basisbetaalrekening te openen bij een betaaldienstverlener.' De toegang van consumenten moet laagdrempelig zijn. De betaaldienstverlener heeft de plicht consumenten te accepteren zonder de gebruikelijke screening. Het spreekt vanzelf dat daartegenover moet staan dat de betaaldienstverlener wordt afgeschermd tegen risico's. Deze risico's zijn niet alleen dat de rekening rood zou kunnen komen te staan, ook gaat het om de risico's tegenover antimoney laundering-autoriteiten en corresponderende banken. Bovendien is het algemeen belang gediend met het tegengaan van witwassen.

Dat de betaaldienstverleners in de praktijk geen klanten mogen weigeren louter op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, spreekt vanzelf. Dit hoeft niet apart in deze landsverordening te worden bepaald. In het Burgerlijk Wetboek is het evenmin apart bepaald. Voldoende is artikel 3 van de Staatsregeling en de desbetreffende artikelen in de mensenrechtenverdragen. Hieraan mag

getoetst worden en deze kunnen horizontale werking (tussen particulieren) hebben.

Een consument die een werkelijk belang heeft, kan niet worden geweigerd (zie artikel 2, tweede lid, onder a), ongeacht nationaliteit of woonplaats (zie artikel 2, eerste lid). Ook de verblijfstatus doet er niet toe, mits een werkelijk belang bij een basisbetaalrekening aanwezig is (zie hierna onder e).

b. Reikwijdte: aanbod

Elke betaaldienstverlener die betaalrekeningen aan consumenten aanbiedt, is verplicht consumenten van een basisbetaalrekening te voorzien, indien zij daarom verzoeken. Deze verplichting tot het verlenen van toegang tot een basisbetaalrekening geldt dus alleen voor betaaldienstverleners die reeds betaalrekeningen voor consumenten aanbieden.

Betaaldienstverleners die zich daar niet oprichten, zoals spaar- en zakenbanken, zijn niet verplicht een basisbetaalrekening te verstrekken omdat de bedrijfsvoering van deze banken daarop niet is ingericht.

c. Reikwijdte: vraag

De leeftijd en financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement, maken geen verschil voor het aanvragen van een basisbetaalrekening. Onder het begrip consument wordt verstaan: een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener een betaaldienst verleent of aan wie deze voornemens is een betaaldienst te verlenen (artikel 1, tweede lid). De consument moet wel een werkelijk belang hebben; zie hierna onder e. Ook een minderjarige die een afgeleide woonplaats heeft kan consument zijn, maar zal vertegenwoordigd moeten worden door zijn wettelijke vertegenwoordiger (in het bijzonder een ouder), zoals geregeld in het Burgerlijk Wetboek.

d. AML en TF-toetsing

Betaaldienstverleners dienen een aanvraag voor een basisbetaalrekening te weigeren indien de verstrekking hiervan strijdig zou zijn met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering. Doel van deze voorwaarde is het voorkomen dat cliënten hun basisbetaalrekening misbruiken voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering. Het beperken van de mogelijkheden voor witwassen van geld of terrorismefinanciering draagt bij aan de openbare orde en veiligheid.

e. Werkelijk belang

Om oneigenlijk gebruik van de basisbetaalrekening te voorkomen, mag de betaaldienstverlener bij een aanvraag van een basisbetaalrekening van de consument verlangen dat deze kan aantonen dat er sprake is van een werkelijk belang bij het openen van een basisbetaalrekening.

Betaaldienstverleners kunnen dus concluderen dat er in een specifiek geval geen sprake is van een werkelijk belang. De invulling van het vereiste van werkelijk belang mag echter niet zover gaan dat het recht op toegang tot een basisbetaalrekening te moeilijk of te belastend wordt gemaakt. Van een werkelijk belang zal in beginsel sprake zijn indien de consument een duidelijke relatie met Sint Maarten heeft. Dit wordt in ieder geval verondersteld indien een consument rechtmatig hier te lande verblijft. Verdere kenmerken van een werkelijk belang kunnen zijn het beschikken over de Nederlandse nationaliteit, een beroepsuitoefening die verband heeft met Sint Maarten, het in Sint Maarten stage lopen, werkzaam zijn op een leerplaats, volgen van een opleiding.

Men denke ook aan 'digital nomads' die lokaal betalingen moet verrichten om te kunnen voldoen aan hun dagelijkse levensbehoeftes. Er is sprake van werkelijk belang indien een consument die in het buitenland woont of verblijft eigenaar is van vastgoed ten aanzien waarvan huuropbrengsten worden genoten en belasting moet worden betaald. Andere voorbeelden zijn personen waarvan een werkvergunning of verblijfsvergunning is aangevraagd en nog in behandeling is, een persoon die zich voor een korte periode vestigt in het land. Deze zijn echter alleen voorbeelden en dienen niet als regel te worden gebruikt. In alle gevallen dat aan de overheid betaald moet worden of jegens de overheid recht op betaling bestaat, zal er wel een werkelijk belang aanwezig zijn. De betaaldienstverlener mag dit toetsen ingevolge artikel 3, tweede lid, onder a en bij weigering kan een klachtinstantie of de rechter beoordelen of de weigering terecht was.

f. Geen roodstandfaciliteit

Een basisbetaalrekening is een betaalrekening met basisfuncties waarop geen roodstand mogelijk is. Dit past bij de acceptatieplicht van betaaldienstverleners, die dus geen onderzoek kunnen doen naar de financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement. Het staat betaaldienstverleners vrij om consumenten een andere betaalrekening dan een basisbetaalrekening aan te bieden, waarop roodstand wel mogelijk is. Betaaldienstverleners worden in dat geval geacht een evenwichtige belangenafweging van de eigen en de belangen van de consument te maken.

g. Alleen overmakingen in Sint Maarten en naar Curaçao

De beperking voor gebruik van de basisbetaalrekening in de landen Sint Maarten en Curaçao past bij de laagdrempeligheid van het soort product en de aard van de wetgeving, namelijk een sociale consumentenwetgeving. De betaaldienstverleners moeten voor dit product een procedure hanteren die afwijkt van de algemene acceptatie procedure. Ze hebben een acceptatieplicht en doen een eenvoudige screening maar geen onderzoek naar de financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement. Sint Maarten en Curaçao vormen een monetaire unie. Het gaat bij een basisbetaalrekening met vereenvoudigde screening om basale financiële diensten. Het vrije kapitaalverkeer blijft behouden voor reguliere betaalrekeningen waarvan de houders wel door de betaaldienstverleners zijn gescreend en onderworpen aan risicobeoordeling en risico mitigerende factoren. Wie daaraan behoefte heeft dient een reguliere betaalrekening aan te vragen. Daar komt bij dat buitenlandse betaaldienstverleners overschrijvingen en transacties door personen die niet conform internationale standaarden zijn gescreend door een betaaldienstverlener, niet zullen accepteren hetgeen ook gevolgen zal hebben voor de verdere handelsrelatie met bijvoorbeeld een correspondent bank. Het vrije kapitaalverkeer gaat ervan uit dat betaaldienstverleners elkaar kunnen vertrouwen.

h. Weigeringsgronden

Het recht op toegang tot een basisbetaalrekening is niet ongelimiteerd. Artikel 3 van het ontwerp somt voor de betaaldienstverleners zowel verplichte als optionele weigeringsgronden op. Daarbij moeten betaaldienstverleners erop letten dat de uitoefening van het recht van toegang tot een basisbetaalrekening niet te moeilijk of belastend wordt gemaakt voor de consument. De weigeringsgronden mogen bijvoorbeeld niet door betaaldienstverleners worden gebruikt voor het afwijzen van commercieel minder aantrekkelijke consumenten. In het bijzonder waar de betaaldienstverleners de verstrekking van een basisbetaalrekening mógen weigeren, geldt het uitgangspunt dat de betaaldienstverlener aan de hand van het proportionaliteitsbeginsel een afweging maakt waarbij enerzijds rekening wordt gehouden met de doelstelling om de toegankelijkheid tot betaaldiensten voor consumenten te verbeteren en anderzijds het voorkomen van het risico van misbruik van de betreffende dienstverlening.

5. Dit ontwerp bevat privaatrechtelijk consumentenrecht.

Betaaldienstverleners worden verplicht, op verzoek van een consument, met een werkelijk belang daarbij, aan deze een basisbetaalrekening aan te bieden aan de hand van een vereenvoudigde screening. In zoverre kan een

vergelijking worden gemaakt met andere consumentenbescherming in het Burgerlijk Wetboek waarmee ook betaaldienstverleners te maken hebben. Men denke aan algemene voorwaarden die niet onredelijk bezwarend mogen zijn, aan het maximum dat bij particuliere borgtocht moet vaststaan, de opzegmogelijkheden van een particuliere borg of particuliere opdrachtgever enz. Zoals ook in het Burgerlijk Wetboek niet voorzien wordt in een speciaal publiekrechtelijk handhavingsmechanisme, ontbreekt deze in dit ontwerp. Zo'n mechanisme (zoals in de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen) zou weinig nut hebben en in elk geval disproportioneel zijn. Het gaat om één gedragsverplichting van de betaaldienstverleners. Als een betaaldienstverlener weigert een basisbetaalrekening te openen, kan die weigering worden getoetst door een klachtinstantie of door de rechter. Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 4.

II. Financiële paragraaf

Het ontwerp richt zich tot betaaldienstverleners. Voor de landskas heeft het geen financiële gevolgen.

III. Artikelsgewijs deel

Artikel 1 - Definities

1. Voor het begrip kredietinstelling wordt verwezen naar de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen, die in artikel 1, onderdeel c, de volgende omschrijving geeft: 'een onderneming of instelling, die in belangrijke mate haar bedrijf maakt van het ter beschikking krijgen van gelden, direct of op termijn opvorderbaar, al dan niet in de vorm van spaargelden of tegen uitgifte van één of meer soorten schuldbewijzen en van het voor eigen rekening verrichten van kredietuitzettingen of beleggingen'.
2. Consument wordt gedefinieerd als een niet in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep handelende natuurlijke persoon aan wie een betaaldienstverlener reeds een betaaldienst verleent of een natuurlijk persoon die nog geen betaalrekening heeft maar aan wie de betaaldienstverlener voornemens is een betaaldienst te verlenen.
3. De definitie van elektronisch geld dient betrekking te hebben op elektronisch geld dat ofwel wordt aangehouden op een betaalinstrument

dat in het bezit is van de houder van het elektronisch geld, ofwel op afstand is opgeslagen op een server en door de houder van het elektronisch geld wordt beheerd via een specifieke rekening voor elektronisch geld.

De definitie van elektronisch geld is ontleend aan de Landsverordening toezicht betaaldiensten. Elektronisch geld wordt doorgaans (magnetisch of elektronisch) op een plastic kaart opgeslagen. Het is echt geld, om het zo maar te zeggen. Hierbij valt te denken aan een plastic kaart waarop echt geld wordt gezet en waarmee bij de winkels kan worden betaald of bij een ATM geld kan worden opgehaald. Dit zijn geen waardepunten zoals bij Fun Miles. Op een Fun Miles pas spaart men momenteel geen elektronisch geld, maar waarde, die men te zijner tijd kan inwisselen in korting bij een aankoop bij een deelnemende winkel.

Artikel 2 - Recht op basisbetaalrekening

1. In het eerste lid wordt geregeld dat betaaldienstverleners consumenten op verzoek in de gelegenheid moeten stellen een basisbetaalrekening aan te vragen en te gebruiken. Zie het algemeen deel van de toelichting, paragraaf 4. Het gaat om een basisbetaalrekening uitsluitend op eigen naam, dus geen gezamenlijke rekening (als een 'en/of-rekening').

2. Het tweede lid bepaalt dat betaaldienstverleners niet verplicht zijn diensten aan te bieden die zij niet bieden aan consumenten met een gewone betaalrekening. Het betreft onder andere: het storten van geld, het opnemen van contant geld aan het loket of bij geldautomaten op Sint Maarten en Curaçao, het uitvoeren van binnenlandse betalingstransacties. Onder betalingstransacties vallen automatische afschrijvingen, betalingstransacties via een betaalkaart, onlinebetalingen, overmakingen, met inbegrip van doorlopende opdrachten en tot slot, indien beschikbaar, vallen terminals, loketten en het internetplatform van de betaaldienstverlener daar ook onder. Zie in artikel 1, tweede lid, de begripsomschrijving van 'basisbetaalrekening'. Met een basisbetaalrekening kan een consument reguliere binnenlandse betalingshandelingen en betalingshandelingen naar Curaçao verrichten, zoals met een reguliere betaalrekening.

3. De betaaldienstverlener opent de basisbetaalrekening uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van de volledige aanvraag (artikel 2, derde lid). Ook uiterlijk binnen tien dagen informeert de betaaldienstverlener de aanvrager over de weigering (artikel 4, eerste lid). Deze termijn is door het bankwezen aangedragen rekening houdend met interne

bankprocedures en op basis van beleidsinhoudelijke kennis van de materie. Het is een uiterste termijn. Verwacht mag worden dat als het eerder kan, de betaaldienstverleners dat ook zullen doen.

4. Behoudens bijzonderheden gelden de algemene regels voor het aanbieden van betaalrekeningen. Dit betekent onder meer dat de betaaldienstverlener kosten in rekening mag brengen voor het aanhouden van de basisbetaalrekening conform het vijfde lid van artikel 2. De kosten voor een basisbetaalrekening worden als redelijk gezien, indien de kosten voor een basisbetaalrekening minder zijn dan de kosten voor een reguliere bankrekening omdat de consument minder diensten afneemt.

5. Het zesde lid is een delegatiebepaling. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (hierna: de Bank) kan algemeen verbindende voorschriften vaststellen. Hier moet gedacht worden aan algemeen verbindende voorschriften ten aanzien van de wijze waarop overlegging door de consument en de vastlegging van de documentatie die moet plaatsvinden door de betaaldienstverleners. Van de consument mag uitsluitend de overlegging of vastlegging eisen, opdat de toegang tot een basisbetaalrekening niet te zeer wordt bemoeilijkt ten koste van de strekking van deze landsverordening. De maximale hoogte van het bedrag dat op de basisbetaalrekening gestort kan worden, wordt bij algemeen verbindende voorschriften vastgesteld. De vaststelling van een maximale hoogte van het stortingsbedrag is ter waarborging dat de basisbetaalrekening niet misbruikt wordt voor onder meer witwaspraktijken. Het gaat hier om voorschriften van technisch en organisatorische aard waarover de Bank de nodige kennis en expertise heeft.

6. In het zevende lid worden de relevante bepalingen uit de Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen aangaande algemeen verbindende voorschriften van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 3 - Weigeringsgronden

1. Hierin wordt een limitatieve opsomming gegeven op grond waarvan een betaaldienstverlener moet (eerste lid) of kan (tweede lid) besluiten een aanvraag tot het verstrekken van een basisbetaalrekening te weigeren. De weigering is verplicht indien een betaaldienstverlener door het honoreren van de aanvraag in strijd handelt met de Landsverordening bestrijding witwassen en terrorismefinanciering, aldus het eerste lid van artikel 3.

2. Daarnaast noemt het voorgestelde artikel 3, tweede lid, een aantal gronden waarop een betaaldienstverlener een aanvraag mag afwijzen. De betaaldienstverlener kan van de aanvrager van een basisbetaalrekening verlangen dat het werkelijk belang wordt aangetoond voor het beschikken over een basisbankrekening. Zie over dit 'werkelijk belang' het algemeen deel van deze toelichting, paragraaf 4, onder e.

3. Betaaldienstverleners kunnen toegang tot een basisbetaalrekening onder meer weigeren indien de betreffende consument al een betaalrekening aanhoudt bij een andere betaaldienstverlener hier te lande. Gezien het doel van de onderhavige wetgeving, het voorzien in toegang tot basisbetaaldiensten voor consumenten, heeft het geen toegevoegde waarde om in eenzelfde land meer dan één basisbetaalrekening aan te houden of een basisbetaalrekening naast een reguliere betaalrekening. Betaaldienstverleners mogen onderling nagaan of de betreffende consument bij andere betaaldienstverleners hier te lande een betaalrekening aanhoudt. Betaaldienstverleners mogen de consument ook verzoeken een verklaring dat de consument geen andere betaalrekeningen bij betaaldienstverleners hier te lande aanhoudt, te ondertekenen. Overigens mag een betaaldienstverlener de aanvraag niet weigeren op deze grond, indien de consument heeft verklaard ervan in kennis te zijn gesteld dat die betaalrekening zal worden opgeheven. De consument dient dit in een door de betaaldienstverlener opgestelde verklaring te (kunnen) aangeven.

4. Voorts mag een betaaldienstverlener een aanvraag voor een basisbetaalrekening weigeren indien de aanvrager minder dan acht jaar onherroepelijk is veroordeeld voor een misdrijf als bedoeld in de artikelen 2:184, 2:187, 2:305, 2:328, 2:404 en 2:405 van het Wetboek van Strafrecht. Deze artikelen betreffen de volgende misdrijven: valsheid in geschrifte, onware gegevens anders dan valsheid in geschrifte, oplichting, benadeling van schuldeisers in geval van faillissement (bedrieglijke bankbreuk), eenvoudig witwassen en witwassen als gewoontedelict. Deze misdrijven zijn dermate ernstig dat het mogelijk is dat de toegang tot een betaalrekening wordt ontzegd.

5. Ook mag een betaaldienstverlener een aanvraag weigeren indien de aanvrager een betaalrekening had die minder dan twee jaar geleden is beëindigd omdat de aanvrager deze had gebruikt voor het plegen van strafbare feiten. Dit dient om te voorkomen dat een consument, direct nadat zijn rekening om die reden is gesloten door zijn betaaldienstverlener, naar een andere betaaldienstverlener overstapt om zijn illegale activiteiten voort te zetten.

6. Enkel het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie als weigeringsgrond voor het verstrekken van een basisbetaalrekening, is niet opgenomen in het onderhavige voorstel. Er is expliciet voor gekozen deze grond op te nemen om een bestaande klantrelatie op te zeggen. Indien een betaaldienstverlener vooraf al weet dat een cliënt onjuiste informatie heeft verstrekt, kan immers verlangd worden dat een cliënt alsnog de juiste informatie verstrekt. Een betaaldienstverlener kan vervolgens alsnog de afweging maken om een basisbetaalrekening wel of niet te verstrekken te baseren op de juiste informatie.

Artikel 4 - Informatie omtrent weigering

Indien de aanvraag tot een basisbetaalrekening geweigerd wordt, dient de betaaldienstverlener dit onmiddellijk na haar beslissing, schriftelijk (eventueel langs elektronische weg), onder opgaaf van redenen en kosteloos, aan de consument mede te delen. Daarnaast stelt de betaaldienstverlener de consument op de hoogte van de procedure voor het indienen van een klacht, aangenomen dat een dergelijke procedure voor de desbetreffende betaaldienstverlener bestaat. Ook moet de consument geattendeerd worden op de klachtprocedure bij de Bank. Ten slotte moet worden gewezen op de mogelijkheid om, al dan niet in kort geding, een vordering in te stellen bij het Gerecht in eerste aanleg. Daarvoor moet een verzoekschrift worden ingediend bij de griffie van het Gerecht in eerste aanleg. Dit verzoekschrift moet worden betekend aan de betaaldienstverlener door een deurwaarder. De consument moet griffierecht betalen, maar als de betaaldienstverlener de zaak verliest, wordt de betaaldienstverlener veroordeeld in deze kosten. Het is niet verplicht een advocaat in te schakelen. Onvermogensden kunnen gratis procederen. Een algemene 'small claims' procedure is in de maak; dan zal het gemakkelijker worden te procederen: zonder noodzaak een deurwaarder in te schakelen en met een lager griffierecht.

Artikel 5 - Beëindiging van de overeenkomst

1. Een betaaldienstverlener kan beslissen de overeenkomst met de houder van de basisbetaalrekening of een raamcontract waarin toegang tot een basisbetaalrekening wordt geregeld eenzijdig te beëindigen. De gronden daartoe zijn limitatief in artikel 5 opgesomd. Dit betreft onder meer gronden die zijn opgesomd voor het weigeren van een verzoek van toegang tot een basisbetaalrekening; de aanvrager houdt reeds een betaalrekening aan bij een andere hier te lande gevestigde

betaaldienstverlener of de aanvrager is onherroepelijk veroordeeld voor een bepaald misdrijf.

2. Daarnaast kan het zijn dat niet langer voldaan wordt aan de voorwaarden voor het verstrekken van een basisbetaalrekening. Aanvullend is er de mogelijkheid om het contract te beëindigen indien er gedurende vierentwintig opeenvolgende maanden geen door de rekeninghouder of een incassant geïnitieerde transacties hebben plaatsgevonden. Het contract kan worden verbroken indien er onjuiste informatie is verstrekt door de aanvrager om toegang tot de basisbetaalrekening te verkrijgen. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat op grond van de juiste informatie de aangezochte betaaldienstverlener het openen van een basisbetaalrekening zou hebben geweigerd. De beëindigingsgrond in het eerste lid, onder e, luidt dat de consument de basisbetaalrekening opzettelijk heeft gebruikt voor het plegen van strafbare feiten. De betaaldienstverlener draagt hier de bewijslast. Opzet betekent 'willens en wetens' handelen. Iemand handelt opzettelijk wanneer hij weet dat zijn handelen een bepaald gevolg zal hebben en hij desondanks toch handelt. Het welbewust of willens en wetens aanvaarden van de aanmerkelijke kans ('voorwaardelijk opzet') valt er ook onder.

Artikel 6 - Inwerkingtreding

Deze wordt bepaald bij landsbesluit. De betaaldienstverleners hier te lande moeten enige tijd gegund worden zich voor te bereiden. Overgangsregels zijn niet nodig. De landsverordening zal onmiddellijke werking hebben.

Citeertitel

Deze spreekt voor zich.

De Minister van Financiën,

d.d. MAY 22 2023